

ПОЛИТИЧЕСКИ РЕЧИ НА АДОЛФ ХИТЛЕР

ПРЕДГОВОР ОТ

Д-р Йосиф Гьобелс

Министър на Народното просвещение и пропагандата в
Германия

УВОД ОТ

Димитър Йоцов

Бивш генерален консул на България

СОФИЯ

1934

Свободен превод от ДИМИТЪР ЙОЦОВ
Печатница С, М. Стайков – София

Книгата е цифровизирана от *Propagandaleiter*

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор от Д-р Йозеф Гьобелс.	4
Увод от Д. Йоцов.	6
Позив, отправен до германския народ от правителството на Райха на 1-ви февруари 1933 г.	10
Реч, произнесена от председателя Хинденбург при откриването на Райхстага на 21 март 1933 г.	16
- Речи на райхсканцлера Адолф Хитлер:	
1. По случай откриването на Райхстага на 21 март 1933 г.	17
2. В Райхстага на 23 март 1933 г.	22
3. Пред представителите на земеделските сдружения на 5 април 1933 г.	38
4. В деня на народния празник на труда – 1 май 1933 г.	43
5. На конгреса на германския трудов фронт – на 10 май 1933 г.	53
6. В Райхстага на 17 май 1933 г.	76
7. Пред държавните делегати на 6 юли 1933 г.	95
8. На партийния конгрес в Нюрнберг септември 1933 г.	98

ПРЕДГОВОР

„Млада Германия иска работа и мир“.

Няма нужда, в същност, да се доказва, че Млада Германия се уповава изключително на труда. У нас има приблизително пет милиона безработни, които се мъчат да си възвърнат наново работата, която са извършвали преди, било във фабриките, било в канторите. Тази страшна проказа на новото време застрашава безработните да изпаднат по неволя и в една принудителна леност. Бившите правителства, на които органите и системата бяха заменени с тези на национал-социалистическата партия, не можаха да противопоставят никакви ефикасни мерки на този обществен бич; те останаха безсилни със своите намерения и със своите дела.

Правителството на Хитлер, обаче, се залови сериозно на работа със своя обновителен план от голям мащаб. То обяви война на безработицата и е твърдо убедено, че ще постигне резултати, без да има нужда да прибегва до помощ от вън. Ние няма да се обръщаме за подкрепа към другите народи, както това правеха нашите предшественици и да се молим по един недостоен начин за тяхното покровителство. Германското правителство знае, че и у другите народи кризата е голяма и че отвсякъде се надава вик на отчаяние; ето защо то е решено да преодолее със собствените средства на германския народ злините, които са го сполетели. Самият факт, че до сега са по-стъпили отново на работа три милиона безработни, доказва, че усилията на Хитлер не са останали без успех.

Млада Германия не иска само работа; тя иска и горещо желае мира. С речта си пред Райхстага, германският канцлер изнесе пред цял свят, че нова Германия няма никакви нападателни намерения, че тя не предизвиква никого, нито пък има за цел да създава смутове където и да било. Това, което Германия иска, то е, да се посвети изцяло на своята дееспособност, за да осигури своето съществуване и хляба на своя народ. Тя е съвсем обезоръжена пред света и не разполага с други средства да убеди останалите народи в своите миролюбиви разположения, освен със своето усърдие за работа. Тя е напълно убедена, че в такъв случай светът не може да остане безразличен към нейните усилия.

Ако нова Германия заявява, че тя не може да подпише договори, които са неизпълними, това означава, че тя има намерение да изпълни действително договорите, които ще подпише. На позива на Хитлер и силното движение, което той създаде, се отзова една Германия на реда, на авторитета и дисциплината, една Германия, която се стреми да спечели доверието на света и да бъде разбрана така, както тя заслужава.

Чужденците гледат дори и днес с недоверие към нас, с изключение на единични личности, които имаха куража да вникнат по-дълбоко в истинското положение на нещата. Общественото мнение в чужбина още не е напълно схванало смисъла на събитията, които се развиват в Германия, извън Германия, светът ще си отвори очите и ще протегне уши да чуе и добре да разбере грамадното и съдбоносно значение на революцията, която се извърши у нас, но вероятно само тогава, когато отчаянието и мизерията в Европа станат така заплашителни за световния мир, поради главната причина, че отсъства едно разбирателство и взаимно уважение у народите. Повсеместният бич на безработицата ще продължава да заплашва съществуването и спокойствието на всички народи.

Речите на Адолф Хитлер, произнесени след 30 януари 1933 г., са документи, които свидетелстват красноречиво за решението на Германия да живее в труд и мир. За света е важно да се спре на едно заключение, именно, че германският народ заслужава да намери отново сред другите народи онова чувство на уважение, което той възвърна към себе си, след като разбра своята стойност.

Д-р Йозеф Гьобелс

УВОД

Никой държавен мъж в света до сега не е бил така обичан в собственото си отечество и така боготворен като Адолф Хитлер, но пък и никоя друга политическа личност не е била предмет на толкова несправедливи обвинения и клевети от страна на чуждия свят, като личността на Адолф Хитлер.

Всичките нападки против него произхождат от страха, че той насажда диктаторски методи в управлението на германския народ и с примера си подклажда амбицията на политически водачи и в другите страни, управлението на които уж почивало на демократически начала. Наистина, Германският Канцлер се приближава все повече и повече до същността на един диктатор, но на един диктатор просветен, който както по отношение на вътрешно-стопанската политика, така и относно методите за разрешаването на междудържавни въпроси е възприел принципа да прилага в действие колективния ум на нацията, олицетворен в труда и компетентността.

Това твърдение се нуждае от едно пояснение.

Думата диктатор звучи, наистина, неприятно на ухото на онези, които са свикнали да залъгват народите с демократическите теории, и те я свързват с традиционните понятия за тиранията, потисничеството и насилието; тази дума извиква спомени и представа за йерархията само на една воля, доминираща волята на народа, за трагичните времена на дълги и отчаяни борби за свобода и благоденствие на народите. Обаче, процесът на човешката култура носи в себе си отпечатъка на индивидуалните качества на всяка раса отделно и на всеки народ по отделно, така че в системата на управлението тези индивидуални качества решават за участието на народите за тяхното падение или за тяхното величие. Следвоенният хаос, създаден и подържан с цената на неописуеми жертви и катастрофи, заплашваше да разстрой окончателно нравствения престиж на държавата, стопанското равновесие на народите и културните завещания на миналите столетия; мирните договори от 1919 г. засенчиха останките от тази култура, като отвориха пътя на анархията в идеите, нравите, обичайите и традициите на миналото; те издигнаха в нов политически култ най-опасните идеи за междудържавното и международното равновесие, разделиха света на победени и победители и създадоха условия за безпощадната икономическа война – фатален континуитет на човешкото изстребление с картечници и топове, щом мирните договори не са обмислени от хора, които желаят мира за човешките. Един френски мъдрец пише в своето съчинение; „Цивилизацията и нейните закони“, че както един лош закон е престъпление пред обществото и народа, така и един лош договор е престъпление към цивилизацията.

Лошите мирни договори са крайъгълният камък в гигантската борба на Хитлер от петнадесет години насам.

Стимулите на неговата политическа философия нямат нищо тайно и нищо сложно; борбата му имаше една едничка цел: да мобилизира общественото мнение в Германия против потисническите договори, които поставиха Германия на ранга на второстепенна държава и които я хвърлиха в ръцете на безогледен интернационализъм, на политически мафии, на спекуланти от голям мащаб и поощриха сепаратизма в неговата стихийна и разрушителна величина, което напомняше средните векове, когато германските племена, под хипнозата на отчаян индивидуализъм и политически егоизъм, даваха възможност на враговете на Германия да подържат анархията в разглобения германски организъм.

Външните причини бяха скоро амалгамирани¹ от вътрешната опасност на едно управление, което не съответстваше на германския характер и душа, защото вътрешното управление се нагаждаше от марксистите, които са и фактическите автори на революцията в 1918, през ноември – по духа и предписанията на Версайския договор. Американският сенатор, Борах, с право пише, че Хитлер е рожбата на Версайския договор: на 10 януари 1920 година влезе в сила Версайския договор, а шест седмици по-късно Хитлер представи на другарите си главните линии на неговата политическа програма. И от тогава цялата негова борба може да се резюмира в няколко думи: борба на един силен характер, брониран в една желязна воля и непоколебимо решение да се противопостави на всички спънки, които биха се изпречили на пътя му за реализирането на неговия политически план, именно, престижа на Германия и пълната свобода на германския народ.

Аз съм наблюдавал дейността на Адолф Хитлер от десет години насам и съм бил свидетел в Германия на неговия възход; никой друг държавен мъж на земното кълбо не е проявил подобна воля като Хитлер и не е заслужил положението си, благодарение само на своя труд и постоянство. Като едновременношните наши апостоли, преди освобождението, Хитлер започна да кръстосва Германия и да посещава от начало и най-затънтените краища на отечеството на Вагнер. Чрез агитационната си дейност той влезе в контакт с широките маси на германския народ и там той изгради своята собствена политическа идеология, сблъска се с действителността и свикна да различава рязко стремителното падение на германския народ от идейния трагизъм на малко останалите характерни и смели синове на Германия. Той навлезе в тяхната душа, той раздруса отчаяната им природа, той стопли замръзналите надежди и в един кратък период – както Вазов казва за Паисий – здравето ядро на народа се амалгамира с душата и идеите на този апостол за освобождението на Германия

¹ От Амалгама - прен. Смес от различни неща, които обикновено са несъвместими; смесица. – бел. ред.

от външното унижително потисничество и от вътрешната партизанска анархия. Така той поведе германския народ към освобождението и свободата и към издигане на държавния престиж чрез силна и разумна власт. „Силната и разумна власт, повтаря често Хитлер, е сърцето на един народ.“ И чрез разумната и силна власт се затвърдява диктатурата на народа, който иска да е господар на своето, който не иска чуждото, но пък и не може да търпи чуждото вмешателство в неговите работи.

Държавният авторитет отъждествява една реална и силна власт; такава власт не може да се подчини на никакви класови подразделения на обществото, защото крайната задача на една умна политика е да създаде от споената маса на един народ един единствен фактор за благоденствието на всички и такава политика трябва да бъде примерна и способна да внуши доверие у всеки гражданин, както и твърдата вяра във всеки един, че тя не защитава лични интереси.

Такава политика може да разбуди в сърцата на милиони хора чувството и вярата, че държавата и нейният авторитет не представляват интересите само на една партия и че правителството не е съставено от хора аферисти, използвайки властта за лично обогатяване и фаворизации на разбойнически банди в политиката, но че правителството произхожда от средата на народа и служи самоотвержено и честно на общите интереси на нацията, като покровителства и напътства бащински всички онези, които са проникнати от съзнанието за техния дълг към отечеството. Ако има личности, които мислят другояче и имат ограничени и превратни понятия за авторитета на държавата, личности които се движат от инстинкти и домогвания противни на моралните и стопански устои на държавата, то истинският държавен авторитет не бива да се смущава от тяхното докринарно теоретизиране и негов върховен дълг е да котеризира² тази гангрена на своеволие и разпасаност, като ги сложи на заслуженото им място...

Хитлер е един силен оратор, убедителен и прямолинеен, защото той е искрен във всичко, което говори и най-главното, той дълбоко преживява в душата си онова, което казва на другите. Той умее да отдели празните фрази от реалността и там е неговата сила над хиляди други политически оратори, които не живеят с душата си и у които силните и патетични понякога дитирамби служат да прикрият тяхната демагогия и партизански егоизъм.

Когато се реших да превода на български речите на германския канцлер, аз се ръководих в следствие от една скрита тъга, която естествено можеше да завладее душата на един българин, който от дълги години живее в чужбина и там

² Каутеризация - мед. Процес на разрушаване на тъкани чрез термично, химично, електрическо или лъчево обгаряне. – бел. ред.

наблюдава и изучава живота на западно-европейските народи и която тъга не можеше да не предизвика непрекъснат интерес и сравнителен анализ, относно събитията, които илюстрират действителността в моето отечество.

Разколебаната душа на българския народ изживя не по-малък трагизъм от онзи, който раздруса в основите един силен, но обезверен народ, като германският. В Германия изгря зората на националната индивидуалност, на държавния престиж, на реда и нравствената дисциплина. Ако в този организъм тук-там се появиха злокачествени циреи, волята на държавния авторитет ги разряза и изчисти от микробите, които носят гангрена на държавното спокойствие и на мирното развитие на един народ, който има като първоначална религия труда. Примерът на другите не задължава България да подражава, обаче, бедите и размириците у другите са едно класическо предупреждение за страни, с такава скрита и жизнена енергия като България, която копнее за умно управление, за ред и спокойствие, за планомерна работа и колективни усилия, за да стане и в действителност най-богатата и облагодетелствана от провидението земя на нашия континент.

Едно силно и умно правителство извади Германия от ямата на падението, а едно силно и умно управление в България ще възвърне вратата на българския народ, ще го освободи от доктринерните утопии на партизанската епидемия, ще мобилизира тези неизчерпаеми извори на природни богатства в нашата земя и ще завещае на градящите поколения любовта към труда и отечеството.

Берлин, 15 юни 1934 г.

Димитър Йоцов

Позив до германския народ от германското правителство

Берлин, 1 февруари 1933 год.

Повече от 14 години изминаха от онзи катастрофален ден, в който германският народ, заслепен от вътрешни и външни обещания, забрави богатата на своето минало, своята чест и свобода, с една дума, загуби всичко.

От този ден на предателство, провидението отказа на нашия народ своето благословение; от тогава враждата и омразата свиха гнездо в Германия.

Милиони от нашите най-добри граждани и гражданки, принадлежащи на всички обществени класи, бяха свидетели – с едно отчаяние в душата – на разрушението на германското единство, на неговото разлагане в хаос от егоизъм и политически разногласия, в конфликти на стопанските интереси и антагонизъм на идеи.

Както често се е случвало в нашата история, така и сега, от този фатален ден, Германия представлява една картина на разложение, която разкъсва сърцата ни. Ние не почувствахме нито „братството“, нито „равенството“, което ни обещаваха, а напротив, загубихме и „свободата“ си. Падението на нашето интелектуално единство, разклащането на нашата вътрешна мощ, бяха последвани от падението на нашия световен политически престиж.

Дълбоко проникнати от убеждението, че в 1914 година германският народ влезе във войната при пълното съзнание за неговата невинност и свободен в съвестта си от всяка отговорност за нея, ние мислим, че грозната участ, която ни преследва от 1918 година насам, не е нищо друго, освен едно фатално последствие от нашето вътрешно разпадане. Но и останалата част от света е не по-малко разстроена от силни вътрешни кризи. Ние видяхме, как изчезва равновесието, което някога способстваше много за разбирателство между народите, изхождащи от възвишената нужда за една интимна солидарност между тях. От тази солидарност именно, която носеше толкова много изгоди в международния икономически живот, народите се отклониха.

Погрешните понятия за победители и победени унищожиха взаимното доверие между народите и това в техните стопански отношения. Мизерията при нашия народ е ужасна. Милиони индустриални работници бяха изхвърлени на улицата без средства за съществуване, а това обстоятелство беше последвано от обедняването на цялата средна класа на занаятчии и работници. Ако този

разгром засегне и немския селянин, то ние няма да закъснеем да се намерим в надвечерието на една катастрофа, размерите на която не биха могли да се опишат. Не само Германия ще изчезне в един такъв разгром, но и двехилядигодишните ценни плодове на световната цивилизация и висшите блага, оставени от човешкия труд като наследство за поколенията.

Процесът на този разгром се възвестява от застрашителни симптоми. Комунистическите методи на борба, бронирани в престъпна лудост и придружени от стихийна и невероятна жестокост, се опитват да отровят и разпокъсат окончателно народа, разтърсен и без това дълбоко от събитията. Техните замисли са да отворят пътя на един нов период на тяхното господство, който за сегашните времена ще бъде още по-катастрофален, отколкото периодът след ноемврийската революция от 1918 год., препълнен само с обещания на апостолите на техните доктрини.

Комунистите оскверниха свещеността на семейството, потъпкаха всяко съзнание за чест и вяност, за народност и отечество, за култура и народна икономика; те отидоха още по-далеч: те посегнаха на здравите основи на нашата религия и нашия морал. Техните разрушителни и отрицателни учения не пощадиха нищо от това, което съществува. Четиринадесетгодишното управление на марксистите разори Германия; една година болшевишко управление би я обезличило окончателно. Богатите и велики придобивки на световната култура ще изчезнат в един хаос, или ще се преобърнат в жалки развалини. Дори страданията през последните петнадесет години не биха могли да се сравнят с плачевното положение на Европа, в центъра на която би се развявало червеното знаме на разрушението. Дано хилядите ранени и духът на загиналите мъченици, резултат на вътрешните междуособици в Германия, ни предупредят за приближаващата буря.

В тези съдбоносни за сигурността и бъдещето на германския народ моменти, ние бяхме повикани на чело на управлението от председателя на Германия. Знаменит боеви водител през време на Световната война, Хинденбург ни повика по онова време на бойните позиции, а сега ние, хората на политически партии и групировки, сме повикани от него на работа в нашата собствена земя, под негово ръководство, за да служим вярно на отечеството. Почтеният старец и председател на Германия ни помогна, да си подадем ръка за изпълнението на тази благородна мисия. Ето защо, ние, като народни водачи, се заклеваме пред Бога, пред нашата съвест и народа, че ще изпълним решително и неотклонно мисията, която е поверена нам, като народно правителство.

Наследството, което поехме, е ужасно тежко.

Задачата, която ни предстои да разрешим, е една от най-трудните и такава, каквато от незапомнени времена едва ли е била поставяна пред държавни мъже

на Германия. Но вярата в нас е безгранична, както и доверието, което имаме помежду си, защото ние вярваме в нашия народ и в неговите безсмъртни качества. Селяни, работници и граждани, всички трябва вкупом да пожертват вашия дял за изграждането на нова Германия.

Народното правителство мисли, че негов върховен дълг е да възстанови единството в разума и волята на нашия народ. То ще спаси и защитава основите, върху които се изгражда силата на нашата нация, то ще покровителства християнската религия – основата на нашия човешки морал и ще пази семейството като първоначална клетка на нашия обществен и политически организъм. Без да различава касти и класи, то ще внуши на нашия народ съзнанието за неговото етническо и политическо единство, както и за задълженията, които е дължал да понесе. То ще отдаде приличната почит, която дължим на нашето велико минало, на гордостта на нашите стари традиции, които са основата за възпитанието на германската младеж. То ще обяви безпощадна война на теории и доктрини, които опорочават разума, политиката и културата.

Германия не може да изчезне, тя няма да потъне в анархията на комунизма.

Обуздавайки размирните инстинкти, германското правителство ще възстанови народната дисциплина като ръководен принцип на нашия живот. За постигането на тази цел, то ще поддържа най-енергично и с нужното строго внимание всички народни институти, които съставляват истинската гаранция за стабилността и силата на нашия народ.

Народното правителство ще разреши голямата задача за стопанското преустройство на Германия в рамките на два големи четиригодишни плана, в смисъл:

1) да спаси германския селянин, да осигури доходността на стопанството му, с цел да се гарантира прехраната на страната – обстоятелство, което е основата на националния живот;

2) да се спаси германския работник чрез ефикасни мерки против безработицата.

В продължение на 14 години те създадоха милионни армии от безработни. Народното правителство е решено, с непоколебима енергия и желязно постоянство, да прокара следния план:

В един период от четири години германският селянин трябва да бъде спасен от мизерията;

В продължение на четири години безработицата трябва да бъде премахната окончателно.

Изпълнението на тази програма създава едновременно предварителните условия за повдигането на останалите отдели на народното стопанство.

Наред с тази величава програма за въздигане и прочистване на нашето стопанство, националното правителство ще изработи една програма и ще намери средства за реформиране на Германия, на германските провинции и общини, относно тяхната администрация и техните финанси. Само при такива условия, идеята за поддържане на една федеративна форма в управлението на Германия може да стане полезна и жизнеспособна действителност.

Крайъгълните основи на нашата програма са: задължителната трудова повинност и политиката за вътрешна колонизация.

Грижите за всекидневния хляб са съпроводени и от грижите за изпълнението на социалните задължения, относно поддръжката в случаи на болест и старост.

Икономии в администрацията, покровителство на труда и на нашите земеделски маси, както и използването плодовете и стойността на личната инициатива, са най-големите гаранции за предотвратяване на всеки експеримент, който би поставил в опасност нашата валута.

Относно външната политика, националното правителство мисли, че неговата най-висша задача е, да пази жизнените права на Германия и да възвърне свободата на нашия народ. Твърдо решено да сложи край на безредието и хаоса, от които страда Германия, то ще направи всички усилия да включи германската държава в общността на другите народи, като държава с равноправна стойност, следователно като държава с равни права като другите. С оглед на това, правителството е проникнато от великия дълг, който му се налага, уповавайки се на един свободен и равноправен народ, да се намеси за поддържането и затвърждаването на мира, от който днес светът има нужда повече от всякога.

Дано добре разбраната симпатия на другите народи да съдейства за изпълнението на тези надежди, които ние изказваме и храним в дълбочината на нашето сърце, за благоденствието на Европа и на целия свят.

Колкото и голяма да е нашата любов към армията, носителка на нашите емблеми и символ на нашето славно минало, ние ще бъдем, обаче, честити, ако

другите държави ограничат тяхното въоръжение и с това направят завинаги безпредметно увеличението на нашата армия.

Но, за да може Германия да реализира това политическо и стопанско възобновяване и да може съвестно да изпълни своите задължения към другите държави, необходимо е, преди всичко, да се отстрани разложението на Германия, което една комунистическа опасност може да докара.

Като членове на правителството, ние чувстваме отговорността, която ни тежи пред германската история, за реконструкцията на една добре организирана обществена сила и следователно, за отстранение на безумния дух на класово разделение и класови борби. Това, към което се стремим, не е да фаворизираме само известни обществени групи, а целия германски народ, неговите милиони селяни, граждани и работници, на които съдбата ще бъде: или да превъзмогнат солидарно трудностите на днешната епоха, или пък заедно да загинат.

Въодушевени от твърдото убеждение, верни на нашата клетва, ние искаме – пред- вид безсилието, в което се намира Райхстага да подкрепи такова дело – да поставим германския народ на чело на програмата, която му предстои да изпълни, и изпълнението, на която ние ще изведем на добър край.

Председателят на Германия, фелдмаршал фон Хинденбург, ни призова във властта и ни натовари да дадем възможност на народа да се издигне чрез своята солидарност.

Ето защо, ние правим позив към германския народ да подпише заедно с нас този акт на помирение. Националното правителство иска да работи и ще работи.

То е решено да поправи в разстояние на четири години грешките, направени в продължение на четиринадесет години. Но то не може да очаква разрешение от тези, които предизвикаха разорението.

Партиите на марксистите и техните сподвижници имаха достатъчно време в продължение на 14 години да покажат, какво са в състояние да извършат.

Резултатът е катастрофален.

Сега ние искаме от германския народ да ни даде време четири години и след това ще може да съди за нашите дела. Верни на заповедта на президента, ние се залавяме на работа. Дано провидението благослови нашето дело, да ни насочи и вдъхнови в избора на нашите средства и ни направи достойни за доверието, което народът питае към нас. Ние почваме борбата не за нас, а за Германия.

Правителството на Германия.

**Адолф Хитлер, фон Папен, Барон фон Нойрат, д-р Фрик,
Граф Шверин фон Крозик, д-р Хугенберг, Зедте, д-р
Гюртнер, фон Бломберг, Елц фон Рюбенах, Гьоринг.**

Речта на фон Хинденбург

Президент на Германия

(произнесена в Потсдам на 21 март 1933 г., по случай откриването на Райхстага на народното възраждане)

С указ от 1-ви февруари тази година аз разпуснах Райхстага, за да може германският народ сам да се произнесе и вземе становище спрямо новото, повикано от мен правителство на народното групиране. В изборите на 5 март за народни представители, мнозинството от народа се произнесе в полза на правителството, повикано на власт по мое доверие, и по този начин му се осигури една конституционна основа за неговата дейност.

Трудни и многобройни са задълженията, които ви предстоят, на Вас г-н Канцлер, и на Вас г-да Министри. В областта на вътрешната и външна политика, в народното стопанство, както и в световното стопанство, предстоят трудни въпроси за разрешение. Аз зная, че канцлерът и правителството имат твърдото желание да ги разрешат и аз се надявам, че вие, Господа, членове на новия Райхстаг, ще разберете ясно положението и ще подкрепите правителството, като му окажете широко съдействие в неговите начинания.

Свещената обител, в която сме събрани днес, ни извиква да си припомним за старата Прусия, която – вдъхновявайки се от страх от Бога – успя да се издигне със съвестен труд и кураж и с безграничен патриотизъм. На тази здрава основа тя успя да обедини германския народ. Дано духът, който се излъчва от тази престолна обител, осени новите поколения и ги освободи от егоизма и партизански разногласия, дано той ни сближи в едно национално самосъзнание и духовно единение в полза на една свободна, вътрешно единна и горда Германия.

С тези пожелания поздравявам Райхстага и му пожелавам успех в новата му законодателна задача и давам думата на райхсканцлера.

Речта на райхсканцлера Адолф Хитлер По случай откриването на Райхстага на 21 март 1933 г.

Господин Председателю,
Дами и Господа от Германския Райхстаг.

Големи грижи тежат от години насам върху нашия народ.

След един период на величие и напредък, след един период на народно благосъстояние във всичките отрасли на живота, ние преживяваме, както това често се е случвало в нашата история, отново едно време на отчаяние и мизерия.

Въпреки тяхното трудолюбие и воля за работа, въпреки тяхната енергия и всестранни познания, днес има милиони германци, които напразно търсят да си набавят всекидневния хляб. Народното стопанство замира, финансите са разстроени, милиони хора са без работа.

Светът познава единствено външния вид на нашите градове; той не вижда нито отчаянието, нито мизерията.

От две хиляди години насам нашият народ е жертва на тези промени, които му праща съдбата. Един период на величие е бил винаги последван от друг на падение. Причините са били все едни и същи: разделени помежду си, враждебни един срещу друг, жертва на противоречия в идеите и волевите разположения, следователно безсилни в делата си, германците често са изпадали в невъзможност да проявят воля в живота. Те мечтаят постоянно за право, но се губят по небето и звездите, и по този начин загубват връзка с действителността.

Колкото по-разделени бяха, германския народ и Германия, толкова повече отслабваше бронята на националния живот. В хаоса на времето се търсеше онази добродетел, която беше необходима за момента. Теорията за индивидуалната стойност на отделните германски племена попречи да се прояви съзнанието за една колективна воля. В същност, на германеца не оставаше друг избор, освен да разчита сам на себе си. Народ от певци, поети и мислители, той мечтаеше за един свят, в който другите живееха, и само когато отчаянието и мизерията се нахвърляха жестоко върху неговото съществуване, само тогава неговата артистична душа отстъпваше място на едно стремление към ново възрождане, за една Германия в обновен вид, следователно за нов живот.

Когато Бисмарк, след едно величаво културно въздигане на германската нация, успя да реализира политическото обединение на Германия, това велико дело се смяташе като венец, който сложи край на един дълъг период от борби и

войни между отделните германски княжества. Верен на прокламацията на императора тогава, германският народ поднесе пред олтара на отечеството всичките свои дарби, за да използва богатствата на едно мирно развитие на културата и на обществения морал. Германският народ не правеше никога разлика между съзнанието на неговата индивидуална сила, като народ и отговорността, която пада на Германия в колективния мирен напредък на европейските народи.

В тази именно епоха, когато германските племена и провинции се обединиха с оглед да създадат една политическа държава, една велика сила, тогава се положи и началото на идейните разногласия за единството на германския народ, от които и днес страдаме.

Това вътрешно разпадане, както често се е случвало в миналото, се обърна в полза на други страни. Ноемврийската революция от 1918 година сложи край на една борба, чрез която немската нация беше ориентирана с възвишено и свещено право, както и с убеждението, да защитава своята свобода и своето право на съществуване.

Лъжите за вината на Германия за войната

Нито императорът, нито правителството, нито народът искаха тази война. Резигнацията на последния, да понесе обвинението по отговорността за войната, се дължи пак на разложението сред народните маси, на общото падение, което застави едно слабо поколение, въпреки историческата очевидност и въпреки своето дълбоко вътрешно убеждение, да понесе тежестта на чудовищното обвинение.

Това общо падение беше последвано от едно разложение във всички области на обществения живот, В областта на политическата мощ, на морала, културата и икономията, нашият народ изпадна в дълбоко униние.

Непрестанни кризи смазваха нашия народен организъм.

Но и останалите народи в света не спечелиха нищо, – нито щастие, нито богатство, – с отстраняването от политико-стопанския живот на един виден член на европейската общност. Абсурдната теория, която дели народите на „вечно победители“ и „вечно победени“ роди криминалната рожба на репарациите и в последствие, създаде световната стопанска катастрофа.

Докато германският народ и германската държава тънеха в противоречия и раздори относно вътрешната политика, водейки по този начин националната

икономика към разруха, намериха се граждани, които вярваха в своя народ, които бяха въодушевени от желанието да преустроят Германия в нова държава.

На тази Нова Германия, Господин Председателю, чрез Вашето благородно решение от 30 януари 1933 г., Вие поверихте управлението и отговорността за нейното бъдеще.

Призив към народа.

Убедени, че народът трябва да даде своето съгласие и одобрение за преустройството на Германия, ние, националното правителство, отправяме един последен призив към него.

На 5 март германският народ със своето подавяващо мнозинство се присъедини към нас. Само за няколко седмици, чрез един подем, небивал в историята, той спаси своята чест. Благодарение на Вас, Господине Председателю, благодарение на Вашето мъдро прозрение, стана едно спояване между древното величие на Германия и символа на нейната нова сила.

Представяйки се за първи път пред новия Райхстаг, националното правителство заявява в този тържествен момент своята непоколебима воля, да вземе здраво в ръцете си великото дело за преустройството на германската държава и за превъзпитанието на германския народ. В тази посока то решително ще изпълни своята задача.

В съзнанието, че действа съобразно волята на народа, националното правителство очаква от политическите партии, които съставляват народно представителство, да вземат, след петнадесетгодишната мизерия на нашия народ, едно становище, което да ги издигне над дребнавата доктринерност на партизанските идеи и да се вслушат в народния позив. Този позив произхожда от дълбочините на народната душа, понастоящем завладяна от страх и застрашена от тежки последствия.

Провидението иска, нашата работа да надвиши бледите опити на всекидневната политика.

Ние искаме да възвърнем единството в ума и волята на германския народ.

Ние искаме да спасим основните традиции на нашия живот, т. е.

Нашата етническа индивидуалност, енергията и богатствата, които ѝ принадлежат.

Ние искаме да поставим устройството и управлението на нашата държава върху онези здрави принципи, които са били от незапомнени времена главните подбуди за величието на народите и устойчивостта на държавите.

Ние искаме да свържем доверието, което имаме в естествените и основни начала на живота, с постоянството във външната и вътрешна политика.

Ние искаме да премахнем постоянните приливи и отливи в живота на германския народ чрез едно здраво управление, което ще му възвърне авторитета и което никакви стихии не ще бъдат в състояние да разклатят.

Ние ще вземем под внимание направените досега усилия в индивидуалния и колективния живот, както и онези в народното стопанство, – настоявам специално върху последното, – защото те са оказвали в продължение на хиляди години благодатно влияние за човечеството.

Ние искаме да възстановим предимството на политиката, задачите на която са да организира и ръководи жизнените прояви на народа.

Но ние искаме също да съсредоточим и обхванем всичките жизнени сили на народа, тези, които са основни фактори за бъдещето на Германия и ще приложим в услуга на тази политика нашите законни и скромни усилия да групираме дееспособните хора и да направим безвредни онези, които биха се опитали да вредят на германския народ.

Ние ще организираме друг обществен строй, който да отговаря на германските традиции, който да примири германските племена и да подреди интересите на обществените групировки, както и на професионалните и класови подразделения. Този нов обществен строй трябва да бъде в състояние да осигури едно справедливо равновесие в жизнените интереси на страната, такова, каквото изисква бъдещето развитие на целокупния народ. От селяните, гражданите и работниците ние искаме да направим единен германски народ.

И така, възвърнат към нов и естествен живот, този германски народ ще стане сам пазител на вечни времена на своята християнска вяра, на своята култура, на своята чест и свобода.

Относно това, което особено интересува външния свят – вземете предвид жертвите, които дадохме през време на войната– ние заявяваме, че сме искрени приятели на мира, предназначен да изцери раните, от които още страдат всички народи.

Правителството на народното възраждане е решено да изпълни задълженията си към германския народ. Ето защо то изказва горещо желание днес пред Райхстага и се надява да намери в него нужната подкрепа за изпълнението на своите задачи. В качеството ви на народни избраници, вие ще разберете, Дами и Господа, духът на времето и ще ни дадете вашето съдействие за великото дело на германското възраждане.

Хинденбург народен символ

Между нас се намира величествената фигура на един всемъдър и почтен водач. Ние се прекланяме пред Вас, Господине Председателю!

Вие бяхте три пъти на полесраженията за сигурността и бъдещето на нашия народ. Най-напред, като поручик в армията на краля, Вие се бихте за единството на германския народ; след това, в армията на стария император Вие се борихте за възтържествуването на империята; и най-накрая, в световната война, като главнокомандващ на нашата армия, Вие ръководихте гигантската борба за спасението и свободата на нашия народ.

Вие преживяхте величието на империята, Вие видяхте със собствените си очи великото творчество на железния канцлер и вървяхте редом с чудния напредък на германския народ; Вие ни доведохте до настоящия съдбоносен и величествен момент, който провидението ни позволи да преживеем и за който ние поднасяме пред олтара на отечеството нашите скромни усилия.

Хинденбург като споително звено за възраждането на германския народ

Днес, Господин Фелдмаршал, провидението Ви издига като един покровител на нова Германия. Вашият живот е съчетание от престиж и чест; той символ на неразрушимите жизнени сили на германския народ.

Ето защо, младата германска генерация и ние заедно с нея, чувстваме, като да е дар от провидението Вашето съгласие в полза на обновително дело на Германия. Дано тази крепка сила въодушеви и новия парламент, открит днес от Вас. Но дано провидението ни дари кураж и постоянство. Това са подбуди, които изглежда да се излъчват мистериозно около нас от това свещено място; те ни завладяват, нас, борците за свободата на германския народ в този особено тържествен момент, когато сме събрани тук пред гробницата на могъщия крал на Прусия – Фридрих Велики.

Декларация, направена от райхсканцлера Адолф Хитлер пред Райхстага на 23 март 1933

Представители и Представителки от Германския Райхстаг,

В съгласие с правителството на Германия, Националсоциалистическата партия и Народната германска партия взеха инициативата да Ви предложат гласуването на един закон, който има за цел да премахне лишенията сред германския народ и изобщо трудностите на Германия.

Мотивите, да прибегнем към тези изключителни мерки, са следните:

През ноември 1918 година партиите на марксизма взеха изпълнителната власт чрез революция. Коронованите глави бяха свалени, органите на империята и федеративните провинции изгонени, с една дума, съществуващата конституционна система тогава беше премахната. Успехът на революцията предпази авторите на този атентат от намесата на правосъдието. Те се опитаха да оправдаят тяхната постъпка с твърдението, че Германия и нейните правителства носеха отговорността за обявяването на войната.

Това твърдение е в основата си лъжовно. В последствие тези неоснователни обвинения, удобни на нашите неприятели, позволиха да се извършат над целия германски народ страшни угнетения. За германския народ, за голямата част от трудолюбивите граждани настъпи един период на безкрайни нещастия, след като светът беше подмамен и после излъган, че ще бъдат приложени четиринадесетите точки от посланието на Уилсън.

Всичките обещания на ноемврийските заговорници се оказаха, ако не съзнателни маневри на политически лъжи, най-малкото като не по-малко осъдителни илюзии. В своята цялост, „победата“ на ноемврийската революция не облагодетелства, освен една незначителна част от народа, докато голямото мнозинство, което изкарва прехраната си с пот на чело, не почувства нищо от тази „победа“.

Инстинктът за самосъхранение налага на партиите и личностите, които са виновни за това положение, да предявяват хиляди извинения. Но едно спокойно сравнение между постигнатия от тях резултат и тържествените обещания в началото, ще ни даде един потресен отрицателен резултат за отговорните управници на тази престъпна трагедия, небивала до сега в историята на германския народ.

В продължение на последните четиридесет години германският народ претърпя във всички области на живота такива падения, че едва ли е възможно човек да си представи по-големи от тях. Стига човек да си помисли за основните ценности на германския народ. За политико-стопанските блага, които той е наследил и лесно ще му бъде да се запита, какво по-страшно би го сполетяло в тази епоха.

Въпреки това че германският народ е по-малко обсебен от влияния върху неговата чувствителност и неговите политически разположения, все пак той започна да напуска все повече и повече партиите, организациите и обществените течения, които се явяваха в неговите очи като виновни и отговорни за това положение.

Онези, които по лични убеждения останаха верни на Ваймарската конституция, сега са една незначителна частица от германския народ.

Един внимателен анализ на събитията в Германия през последните 14 години – без оглед на тяхната стремителност или застой – ще ни увери, че ние сме вървели към разложение. Тази тъжна действителност е също една от причините за общото отчаяние. Народът призна необходимостта, да напусне окончателно идеите, партиите и личностите, в които виждаше с право дълбоките причини на националното падение.

Ето защо, националсоциалистическото движение, въпреки страшните преследвания, на които бе подложено, успя да групира германския народ и да го подготви духом към отбранителни действия. В съгласие с други националистически организации, националсоциалистите успяха само за няколко седмици да отстранят онези тъмни сили, които господстваха от 1918 г. насам и чрез революция, да предадат властта в ръцете на народно управление.

На 5 март 1933 г. германският народ даде за това своето съгласие.

Програмата за въздигането

на германския народ и на Германия е продиктувана от безграничното отчаяние в нашия политически и стопански живот.

Правителството, произхождащо от националната революция, е убедено, че нещастията бяха причинени от вътрешни разрушения, нанесени на нашия обществен организъм и заради това то си поставя задачата, да отстрани тези недъзи, защото те и в бъдеще ще попречат на едно реално народно възраждане.

Народното разложение, систематически предизвикано от грешките на марксизма, който създаде непримирима борба на идеите, води към едно истинско унищожение на главните устои на обществения живот.

Това разрушително влияние е обсебило всичките основи на нашия обществен строй. Враждебното и опозиционно държание на хората, относно техните идеи за държавата, за обществото, за религията и морала, за семейството, за народното стопанство и собствеността, възбужда противоречия, които водят към война на всички против всички.

Произхождащ от свободолюбивия дух на миналото столетие, този рушителен процес ще свърши, по силата на един фатален естествен закон, в комунистически хаос.

Проявата на най-първичните инстинкти води към отъждествяване на известни политически теории с най-престъпни деяния. Като започнете от най-просташкото разбойничество, разграбване на магазини, палежи, посегателства по железопътните линии, – всички тези престъпни деяния придобиваха своето морално одобрение с окачествяването, че това са „политически дела в служба на комунистическата идея“.

Терористическите методи, индивидуални и колективни, на комунистите отнеха на националсоциалистите само за няколко години повече от 300 души, загинали наши другари и десетки хиляди ранени.

Подпалването на Райхстага, това престъпно деяние, като предвестие на редица злодеяния от голям мащаб, не дава, освен една бледа представа върху това, което можеше да застигне Европа от възтържествуването на това демонично разрушително учение. Ако днес една част от печата, особено онази извън Германия, се старае, като се вдъхновява от политическите лъжи, издигнати до принцип от комунистите, да сравнява германското народно възраждане с този престъпен акт, това засилва още повече моето решение, да не жалия никакво усилие, за да осигуря – и то в най-скоро време – възмездието за това престъпление чрез публично езекутиране на престъпника и неговите съучастници.

Германският народ, както и останалият свят, не са си дали достатъчно сметка за размерите на проектираните от комунистите страшни действия. Благодарение на бързата намеса на германското правителство, разрушението беше предотвратено. Ако комунистите бяха успали, те щяха да запалят цяла Европа и голяма част от тези, които поради омраза към националното движение се сдружават с тях, в Германия и вън от Германия, щяха сами да станат жертва на комунистическите изстъпления.

Върховната грижа на германското правителство ще бъде, да изкорени този бич, не само в интерес на Германия, но и в интерес на цяла Европа. То ще вземе предвид обстоятелството, че в дадения случай не се касае само да се борим против комунистическото учение и неговите опасни последствия, както и да премахнем комунистическите сдружения, но и да възвърнем германското работничество към националната държава.

Само едно истинско народно управление, поставено над интересите на класи и касти, ще бъде в състояние да изтръгне от заблудението основните елементи, на които то трябва да почива. Постигането на едно подобно единство в идеите на германския обществен организъм е толкова по-важно, защото само то може да даде възможност, за да се подържат приятелски отношения с другите държави, без да ни тревожи обстоятелството, какви са тенденциите, принципите или схващанията, които господстват при тях. Премахването на комунизма в Германия не е само една вътрешна работа на Германия. Останалите народи по света са също заинтересовани, защото ако комунистическият хаос завладее една страна, така гъсто населена, като Германия, бедата ще се разшири, особено в западна Европа и никой не би могъл да предвиди съсипващите политически и стопански последствия. Вътрешното разединение на нашите обществени единици, съдбоносно докара разслабването на върховната държавна власт, Падението на доброто име на германското правителство – съдбоносно последствие от несигурността вътре в страната – е възбудило в чужбина настроения и е дало повод да виреят идеи, които са несъвместими с единството на Германия. Колкото и значителна да е заслугата на индивидуалната стойност на германските провинции, на традициите, които са залегнали в основата на тяхното развитие, ние не можем да отстраним, при всички случаи, горчивата истина, че прекаденото деление, което характеризира самоуправлението на германските провинции в миналото, не само не е било полезно, но напротив, то се е оказвало често пъти вредно за нашето положение в света, както и по отношение на съществените и нормални условия на вътрешния живот.

Но задачата на една разумно ръководена държава не се състои в това, да премахне изведнъж преимуществата на едно органическо развитие, за да си осигури прилагането на теоретичния принцип, на безрезервна централизация. Нейната длъжност е да издигне в принцип единството на ума и волята на народното правителство, следователно, идеята за една Германия, обединена и затвърдена против всяко колебание.

Процъфтяването на нашите общини и провинции, както и отделното съществуване на всеки германец, е непосредствено зависимо от покровителството на държавата. Германското правителство не мисли, обаче, със закона за пълномощията да премахне провинциите. Но то ще вземе мерки, които още от днес и завинаги за напред ще осигурят единство в политическите

мероприятия на Райха и в отделните германски провинции. Колкото по-голяма бъде връзката между разума и волята, толкова по-малък ще бъде в бъдеще интересът на Райха да се налага в областта на културната и стопанска самоуправа на отделните провинции. Съвсем е изключено да търпим едно положение като това, което в последно време констатирахме - да виждаме правителства на отделните провинции и онова на Райха да си служат с модерни и осъдителни мерки и средства за политическа пропаганда. Аз няма да допусна това занапред по никакъв начин и правителството ще вземе всички строги мерки в бъдеще, за да не се повторят печалните факти, да виждаме министри от германските правителства да се обвиняват взаимно, да се унижават и излагат пред общественото мнение по света, да се критикуват в големи събрания и да си служат за тази цел дори с радиото.

Друго едно обстоятелство, което е спомогнало да се обезценят законодателните учреждения в очите на народа е това, че дори в нормални времена, той, народът, е бил двадесет пъти повикван в един кратък период от четири години, да се яви пред урните, било за Райхстага, било за парламентарните представители в отделните провинции. Германското правителство ще съумее да извлече в полза на Райха и провинциите урок от миналото и да даде реален вид на изразената народна воля.

Реформи

във вътрешния живот на Германия ще последват автоматически от жизненото развитие на страната. Целта на тези реформи е да се създаде една конституция, която да съчетава народната воля с престижа и авторитета на държавата. Правителството, произхождащо от народната революция, смята, че е негов върховен дълг – като има предвид доверието, което народът му възложи в последните избори – да отстрани всяко влияние на вредните елементи върху обществения и държавен живот на Германия. Теоретическото равенство пред законите не дава право на равенство на тези, които по принцип отказват законите и равенството; тази теория за равенство, според нашите противници, теория, облечена в мантията на техните демократически учения, не ни дава никакво основание, да им предадем свободата на германския народ.

Правителството, обаче, ще защитава равенството пред законите на всички граждани на Германия, които са съгласни с върховните интереси на Германия и които не отказват своята подкрепа на правителството.

Нема съмнение, че германското правителство ще подведе най-напред под най-строга отговорност духовните водители и вдъхновители на тези рушителни теории, като вземе предвид, че трябва да се спасят заблудените и увлечените от тях германски граждани.

Германското правителство смята, че милиони германски работници, които са заразени от лудостта на комунистическите и разрушителни учения, са нещастни жертви на непростимата слабост на бившите правителства. Вместо да предприемат строги и безпощадни мерки против разпространението на тези учения, нашите предшественици, напротив, провъзгласиха и защитаваха тези превратни идеи като една държавна догма. Правителството ще сложи край на този държавен скандал. Сега на Райхстага предстои да вземе становище. Съдбата на комунизма и на другите течения, които се побратимяват с него, е решена в Германия.

Взимайки тези мерки, германското правителство се е ръководило от идеята, да спаси от ужаси и разсипия германския народ и особено милионната работническа и трудолюбива класа. Все по тези съображения и предвид още на създаденото положение, германското правителство мисли, че за възобновяване на монархията и дума не може да става.

Всеки опит на отделните германски провинции, да разрешат този въпрос със свои средства, ще бъде смятан като нападение против единството на германския народ и правителството няма да измени своето становище, нито пък ще се поколебае да парализира подобни опити веднъж завинаги. Редом с това политическо прочистване на нашия държавен живот, народното правителство ще пристъпи към коренно пречистване

на нашия обществен организъм.

Целостта на нашите възпитателни учреждения: театър, филм, литература, преса, радио – всички ще бъдат мобилизирани за тази цел. Чрез тези учреждения ще трябва да се поддържат и изтъкват качествата, които крие в себе си етничната индивидуалност на германския народ; изкуството трябва да остане вечния израз и огледалото на една епоха. Апатията, която беше завладяла буржоазните среди, бързо изчезва. Чувството на героизъм се вкоренява дълбоко в душата и разкрива светли хоризонти в съдбата на германския народ.

На изкуството предстои да служи като олицетворение на този характерен дух на времето.

Кръвните връзки и расовите качества ще си останат единствените извори на художествената интуиция на народа ни.

Правителството си вменява във върховен дълг да бди в тази епоха на строително политическо възраждане, жизнените таланти и волята на нацията да намерят в културата на страната енергично олицетворение. Това решение ни

кара да отдадем нашата почит и нашето възхищение, с чувство на признателност, към нашето велико минало.

Във всички области на историческия и културен живот, основното познаване на нашите традиции трябва да служи като гордост на настоящето и пример за бъдещето.

Уважението към великите личности трябва да се вкорени дълбоко в съзнанието на младите поколения; в лицето на тези велики германски личности, германската младеж трябва да вижда свещения залог за напредъка на отечеството.

Самият факт, че народното правителство е решено да прочисти политически и нравствено нашия обществен живот, показва, че то се намира на път да създаде и осигури условията за развитието на едно дълбоко религиозно чувство.

Преимуществата на една индивидуална политика на компромиси с безверни организации далеч няма да обезщетят очевидните разрушения, които могат да настъпят в обществения морал и в самата религия.

Народното правителство мисли, че двете християнски църкви в Германия, протестантската и католическата, са най-важните фактори за поддържането на нашата етническа индивидуалност. То ще зачита сключените договори между църквите и германските държавници и заявява, че не може да се посегне на техните права.

Но правителството очаква и се надява, че неговата мисия за моралното и политическо възраждане на нашия народ ще намери съответното внимание и подкрепа. По отношение на всички други вероизповедания правителството ще държи едно поведение на обективна справедливост. Но то няма да търпи онези, които принадлежат на друго вероизповедание или са от друга раса, да бъдат освободени да изпълнят своите законни задължения и да се ползват със снизхождение за техните дела или престъпления.

Главната грижа на правителството е да работи за искрено сътрудничество между църквата и държавата.

Борбата, която ние водим против материалистическото схващане на живота и условията, за да създадем една действителна народна групировка, са в услуга на германския народ и на нашата християнска вяра.

Нашето правно устройство

трябва преди всичко да поддържа тази народна групировка. На несменяемостта на съдиите, от една страна, трябва да отговаря – от друга, еластичността на правосъдието, чийто задачи са, да поддържа и закрепва обществения ред. Основната мисъл на закона не е личността, а народът.

Всяко предателство по отношение на отечеството и народът ще бъде най-строго наказвано. Самата основа на правосъдието е еднаква със съществуването на народа. Дано този последният има винаги предвид, колко е тежка мисията и колко са съдбоносни решенията на онези, които са поели отговорността – при страшните противодействия на действителността – да дадат нови насоки на обществения и народния живот.

Не по-малка и не по-лека е задачата на народното правителство в областта на

народното стопанство.

В тази насока един друг закон ще определи характера на всичките мероприятия: народът не съществува за народното стопанство, народното стопанство не съществува само за капитала, обаче капиталът трябва да служи на народното стопанство, а това последното трябва да е изцяло в услуга на благоденствието на народа.

Принципите, по които ще се ръководи правителството, ще му позволят да осигури икономическите интереси на германския народ не чрез един чиновнически щат, а като подпомогне най-енергично отделните инициативи, имайки в основата си идеята, че частната собственост трябва да бъде запазена.

Трябва да се установи едно справедливо равновесие между програмата за плодотворно производство и самия производителен труд. Ръководните фактори трябва да зачитат резултатите на разумното и ловко приложение на труда, като сами те се покажат добри стопани.

Проблемът на нашите държавни финанси е също един важен държавен и стопанско-административен въпрос.

Реформата на нашата данъчна система,

която се явява като необходима, трябва да стане с оглед на едно опростяване на данъците и начина на тяхното събиране. По този начин ние ще намалим и общите разходи на държавата. Данъчната мелница трябва да действа по течението на паричното обръщение, а не в извора (т. е. запасите му).

Паралелно с едно опростяване от общ характер на нашата администрация, ние трябва да намалим въобще обществените тежести. Подобна реформа на данъчната система не може да стане изведнъж; тя изисква време и един по дълъг период на прилагане, според нуждите и условията.

Правителството има за принцип да избягва валутни експерименти.

Обаче две икономически задачи от голямо значение изпъкват на първа линия. Ние трябва на всяка цена да спасим германския селянин, защото икономическото пропадане на тази трудолюбива класа от народа ще докара невъобразими и страшни последствия. Възстановяването доходността на земледелието ще бъде съпроводено, може би, с известни жертви за потребителя, но едно повишение на цените, което ще е само временно, ще се отрази сравнително много по-незначително в общото стопанско състояние, отколкото би се отразило разорението на селските маси.

Покровителствената система и намалението на задълженията са в зависимост от прихода на нашето земледелие, приход, който трябва да бъде възстановен и осигурен. Ако ние не успеем в това направление, то разорението на селското население ще повлече не само срыв в земеделието, но го ще се отрази съдбоносно и върху целия държавен и обществен организъм. Следователно, икономическото заздравяване на земеделското производство съставлява първото, главното условие за процъфтяването на нашата индустрия, на вътрешната и външна търговия на Германия. Без устойчивостта, която прояви германският селянин, комунистическата лудост щеше да залее Германия, а с това щеше да унищожи германското народно стопанство.

Изобщо, нашето стопанство и нашата износна индустрия дължат много на здравия разум на германския селянин. Това не може да се отплати с малките жертви, които трябва да направим в услуга на нашето земледелие с приемане на задоволителни за него цени. Ето защо, в бъдеще ние трябва да отдаваме голямо значение и да възлагаме големи надежди на политиката за колонизирането на германската земя.

Народното правителство си дава напълно сметка, че разумният лек за нашето земеделско стопанство, както и на стопанското подобрене на градовете, зависи от

върщането на безработните в процеса на производството.

Правителството мисли, че възвръщането на безработните в производството е втората икономическа задача, с която то има още да се занимае. Нейното

разрешение е във връзка с общото политическо затвърдяване и с възстановлението на държавния авторитет, способен да осъществи стопански мероприятия и да приложи необходими мерки, даже с риск – при днешното положение – на първо време да види своите мероприятия в страната, като непопулярни.

Мобилизирането на труда и създаването на задължителна трудова повинност

са мерки от характер на отделни инициативи, съставляващи част от една обща програма.

Поведението на националното правителство спрямо германските селяни е същото, както и към

средните класи на Германия.

Тези последните не могат да бъдат спасени, освен с прилагането на общата акция за икономическо издигане. Народното правителство е решено да даде основно и коренно разрешение на тези въпроси. То признава в случая историческия дълг, който му се налага да подкрепи милионното германско работничество, което се бори за своето съществуване и за своите права. В качеството ми на канцлер на Германия и националсоциалист, аз се чувствам свързан с тях, като със стари другари от младини. Увеличението на потребителната възможност на тези работнически маси ще бъде едно от средствата за икономическото възстановяване на Германия, за повдигане на нейното благосъстояние.

Социалното законодателство

трябва също да претърпи изменение. Основните идеи, които ще ни ръководят, ще оправдаят принципа, да се използва максимума на труда в полза на общността. Престъпление и лудост е да се губят милиони работни часове; тази система ускорява само бедността на всички. Колкото и малка да бъде производителността, създадена при използването на излишъка от работна ръка, тя може все пак да послужи за нещо на милиони хора, които днес се намират в мизерия. Организационният талант на нашия народ ще съумее да разреши и този въпрос.

Ние знаем, че географските условия на една страна, като Германия, бедна откъм сурови материали за своята индустрия, не позволяват въвеждането на автаркистичната система (стопанско самозадоволяване на дадена страна).

Ние не можем да намерим по-красноречиви думи, за да уверим света, че германското правителство е далеч от мисълта, да бъде враг на своя износ. Ние

знаем, че Германия има нужда да поддържа връзките си с останалите страни в света и че от тези връзки, които ще гарантират износната търговия на Германия, зависи прехраната на милиони наши съотечественици.

Но ние знаем също от какъв характер са предварителните условия за един здрав обмен между народите на земното кълбо. Германия е била принудена в продължение на дълги години да дава, но да не получава съответното. Последствията се очертаха в това, че днес за Германия - деен участник в международния стоков обмен – въпросът за търговската политика е по-малко важен, отколкото въпросът за финансовата политика.

Докато не ни се даде възможности за уреждане на задълженията ни към чужбина чрез един практически метод, отговарящ на нашата платежна способност, ние ще бъдем за съжаление – принудени да поддържаме и за напред режима за регламентиране на девизите. По същите съображения германското правителство е в правото си да постави високи прегради в износа на капитали.

Ние можем да се надаваме, че в чужбина ще ни разберат и че мерките, които ние вземаме, ще улеснят възвръщането на Германия в процеса на свободното търговско съревнование между народите.

Транспортното дело

и неговото развитие трябва да бъде уравновесено с интересите на самия трафик. Първата стъпка ще направим идния месец, като изменим данъка върху автомобилите. Запазване на железопътната мрежа и нейното възвръщане, колкото се може по-скоро – като собственост на държавата, занимава правителството, защото този въпрос не е само икономически, но е и морален въпрос, тъй като той е от престижен характер за държавата.

Германското правителство ще развие с неимоверни усилия въздухоплаването, като едно миролюбиво средство за връзка между народите.

Във всички области на своята дейност правителството ще разчита не само на силите, с които разполага народът, но то ще се уповава особено на държавните служители. Само под напора на най-голяма необходимост и предвид на финансови изисквания, правителството ще прибегва към известни промени в чиновническия персонал. В последния случай то пак ще се ръководи от един принцип на висока справедливост.

Запазването границите

на Германия, следователно, живота, честта и имота на германския народ, е поставено под закрилата на „райхсвера“ – народната милиция, която по силата на Версайския договор е единствената, действително разоръжена армия в света.

Въпреки нейната малочисленост и недостатъчното ѝ въоръжение, германският народ може да гледа на своята военна милиция с гордост. Този фактор на нашата народна защита е създаден в трудни условия и се развива с една примерна дисциплина; той е символът на нашата военна традиция. Не трябва да се игнорира, че германският народ е изпълнил съвестно своите задължения, произхождащи от мирните договори. Да, и аз ще прибавя, че дори и построяването на военни параходи, които ни разрешава мирният договор, не е изпълнена изцяло, а само едно незначително число единици са приложени в изпълнение.

Следователно, Германия чака от години насам, другите да изпълнят обещанието си и да последват нашия пример на разоръжаване.

Националното правителство има искреното желание да не увеличава германската армия, при условие че види другите да пристъпят към радикално разоръжаване.

Германия не иска друго, освен равноправие и свобода като другите.

Във всеки случай, националното правителство ще възпита германския народ в този дух на воля и свобода. Националната чест, честта на нашата армия, свободата трябва да бъдат свещени за народа.

Германският народ иска да живее в мир с останалите народи по света. За тази цел, именно, германското правителство е твърдо решено да се намеси, за да премахне окончателно дележа на две категории на народите в света, които, разяждани от една рана, която сами си нанасят, води едната категория към недоверие спрямо нас, а другата към омраза и това обстоятелство е, което създава общата несигурност.

Германското правителство е предразположено да протегне ръка на всеки народ, който се реши да скъса с печалното минало.

Всемирното отчаяние няма да приключи, докато не се възвърне доверието в добри взаимни отношения, когато, чрез създаване на здрави политически условия, се положи основата на това взаимно доверие.

За премахване на застрашаващата стопанска катастрофа, е необходимо да се създаде на първо място абсолютен авторитет във вътрешната политика на

държавата и да се въздвори доверието на народа към властите. На второ място, необходимо е да се гарантира мира за дълго време и това може да стане, ако действително великите народи постигнат съгласие и доверие един към други. На трето място, трябва да възтържествуват окончателно принципите и разума в устройството и ръководенето на стопанската политика, както и едно общо облекчение на репарационните тежести, на дълговете и лихвите им, плащането, на които е почти неизпълнимо. За нещастие, ние се намираме пред факта, че въпреки дълги и безкрайни преговори в Женевската конференция, не можа да се постигне никакъв практически резултат.

Решенията, относно мерките за разоръжаване, биваха постоянно отлагани, поради обстоятелството, че известни делегати повдигаха технически въпроси в най-разнообразни подробности, спорът и разискванията, по които отнемаха ценно време и нямаха абсолютно никаква връзка с кардиналния въпрос за разоръжаването.

Създаденото положение от едно едностранно разоръжаване, противно на всяка правна концепция и несигурността, която следва за Германия от това, не може повече да продължават.

Ние признаваме, като едно съзнание на отговорност и на добра воля, инициативата на Великобританското правителство, което даде повод да вярваме, че то иска да ускори разрешението на този капитален световен проблем, разоръжаването, с последните свои предложения в Женева.

Германското национално правителство ще поддържа усилията на всеки един, който проявява истинско желание да се постигне общо разоръжаване и който по този начин ще разбере исканията на Германия, формулирани ясно и категорично.

Ето вече 14; години, откакто ние сме разоръжени, а ето 14 месеца, откакто ние очакваме резултатите от разискванията на конференцията на разоръжаването. Предложеният план на шефа на италианското правителство е от още по-голям мащаб; с едно далновидно политическо прозрение и с една щедрост, той се стареа да осигури за общите задачи на европейската политика едно мирно и логично развитие.

Ние отдаваме особено значение на този негов план и сме готови искрено да сътрудничим в тази посока и в усилията, да се разберат четири велики сили, – Англия, Франция, Италия и Германия, с оглед на мирно политическо сътрудничество, което ще позволи да се пристъпи сигурно и с кураж към разрешението на онези проблеми, от които зависи съдбата на Европа.

Ние не можем да скрием нашето чувство на признателност за искрената преценка, с която в Италия беше поздравена германската национална революция. Ние желаем и се надаваме, че идентичността на духовните идеали между двата народи, италианския и германския, ще служи за основа на заздравяване все повече и повече на приятелските отношения между тях.

Също така германското правителство отдава голямо значение за поддържане и развитие на приятелските отношения със Светия престол. Ние мислим, че християнската религия е непоколебима основа за народността и нравствен живот на германците.

Що се отнася до братския нам народ, австрийския, ние изпитваме искрени чувства към него и споделяме неговите грижи и страдания. В своето поведение, германското правителство се вдъхновява от вярата и принципа на солидарност, които трябва да свързват съдбата на всички разклонения на германската раса.

Нашето становище по отношение на всяка една от другите сили изпъква в това, което съм говорил по-рано, дори когато взаимните отношения се усложняват от трудности, които ние не сме предизвикали, и тогава ние се стремим законно да намерим пътя за споразумение.

Във всеки случай ние не можем по никакъв начин да допуснем, като основа за едно споразумение, разделението на народите на победени и победители.

Ние сме убедени също, че в нашите отношения с Франция едно споразумение е възможно, ако правителствата пристъпят към разрешаване на проблемите, които ги засягат, с един истински далновиден политически светоглед. Що се отнася до Съветска Русия, германското правителство е разположено да поддържа с нея приятелски отношения, полезни и за двете страни. Правителството, което произхожда от националната революция, мисли, че е достатъчно силно, да води една положителна политика по отношение на Съветска Русия. Борбата срещу комунизма в Германия е вътрешна борба, която интересува само нас и в която ние няма да допуснем никаква външна намеса. Нашите политически междудържавни отношения, които имаме с другите сили и с които ни свързват общи интереси, няма в нищо да пострадат.

Отношенията ни с другите страни заслужават да бъдат отбелязани; ние храним сериозно внимание към тях, специално към задокеанските страни, с които Германия е свързана много отдавна в приятелски отношения и ценни икономически интереси.

Съдбата на германците, които живеят извън границите на Германия и които като народностни единици, живеят между другите народи и се борят да

защитят своя майчин език, своята култура, своите нрави и религия, ще буди винаги нашия интерес и ни налага върховното право и дълг, да се намесим с всичките средства, с които ние разполагаме, за да осигурим правата на тези германски малцинства, права, предвидени и гарантирани от създадените международни съглашения.

Ние приемаме със симпатия предложението за една

световна икономическа конференция

и пожелаваме тя по-скоро да се свика. За постигане на положителни резултати германското правителство е разположено да даде своята широка подкрепа.

Най-важният засега въпрос е онзи за частните задължения на германския народ, краткосрочни и дългосрочни, по отношение на чужбина.

Характерът и размерът на частните задължения изискват едно приспособяване, наложено от промяната и нестабилността в цените на световните пазари.

Злото може да се поправи само чрез взаимно доверие и взаимно сътрудничество. Десет години искрен мир ще бъдат по-полезни и по-цветущи за всички народи, отколкото 30-годишен предразсъдък, – да делим народите на победени и победители.

За да има възможности да изпълни своите задачи, които ние очертахме в големи линии тук, германското правителство представи на Райхстага

Закона за пълномощията.

Относно една част от проектираните мероприятия, мнозинството, предвидено от конституцията, е необходимо. Изпълнението на тази програма и разрешението на всички тези висящи въпроси повелително се налага.

Германското правителство би действало противно на духа на народното възраждане, ако допуснеше да преговаря и да иска разрешение от Райхстага за всеки отделен случай и за всяко отделно мероприятие.

Действайки така, правителството няма никакво намерение да премахне Райхстага, като такъв и неговите функции, напротив, то, правителството, си запазва правото да го държи от време на време в течение, относително мерките, които мисли да предприема и даже, по известни мотиви, ако то намери за нужно, да иска одобрението на парламента.

Авторитетът на правителството, следователно, осъществяването на неговата програма, ще бъде изложен, ако сред народа се появи съмнение относно стабилността на новото управление.

При това възбудено състояние, в което се намира народът, правителството смята, че е невъзможно да се свика наново Райхстага на заседания. Едва ли би могло да се цитира един аналогичен пример на германската революция, която се осъществи само за няколко седмици с такава дисциплина и без кръвопролитие. Аз съм твърдо решен да бдя, щото това развитие да остане все така примерно и в бъдеще.

Ето защо е необходимо, да се даде на националното правителство онова суверенно право и неограничена власт, които ще му позволят да спре и възпрепятства течения от друг характер.

Правителството няма намерение да се възползва от закона за пълномощията, освен в рамките на необходимото, за да осигури изпълнението на мероприятията от жизнен характер.

Нито съществуването на Райхстага, нито онова на Висшия имперски съвет не трябва да се смята за застрашено. Престижът и правата на председателя на Германия си остават непокътнати. Правителството смята за свой свещен дълг, да действа в абсолютна солидарност с неговата върховна воля. Съществуването на германските провинции няма да бъде премахнато, правата на църквите няма да бъдат никак ограничени; тяхното положение спрямо държавата няма да бъде в нищо изменено.

Ограничени са случаите, при които правителството ще бъде принудено да прибегне с прилагане на закона за пълномощията; но заради това пък, то отдава голямо значение на гласуването на този закон; то предпочита едно ясно становище и иска от партийните групи на Райхстага, да гарантират на Германия едно мирно развитие, но то е решено да вземе позиции срещу един отказ и срещу едно противодействие.

На вас предстои, господа, да решите, дали искате сега мир или война!

Реч, произнесена от канцлера Адолф Хитлер на 5 април 1933 год. пред представителите на германското земеделие

Господин Председателю,

Господа,

Ако ние можем днес да заседаваме отново под старото германско знаме, – черно- бяло-червено и под символа на германското народно възраждане, най-голямата част в заслугата на този исторически завои на нашата съдба се дължи на германския селянин. Много се е говорило за многобройните мотиви, които оправдават дейността на правителствата, но и много скоро се забравя, че за известни епохи всичките мерки произтичат от един източник. Делата на нашите предшественици, които сега са в сянката на миналото, водят своето начало и са се вдъхновявали от един източник, така, както и новият период на управление, който се открива пред нас, ще черпи своите ресурси от същия източник.

Вземайки сега тук думата от името на правителството, аз няма да пропусна да подчертая тенденцията му и принципите, които ще го въодушевяват. Ние си приписваме днес качеството на правителство на германското възраждане, на народната революция. С това ние искаме да кажем – съвсем открито и съвестно – че това правителство се смята и се чувства като представител на интересите на германския народ. Следва заключението, че това правителство представлява и селската класа в Германия. Защото, аз не мога да се посветя на интересите на един народ, ако в края на краищата не съм убеден, че съществена сила на този народ се крие в тази класа, която представлява бъдещето на нацията.

Ако аз обгърна с един поглед всяко едно икономическо явление по отделно, което илюстрира сегашния момент, и всичките политико-стопански проблеми, които вълнуват нашата епоха, аз ще приключа кръга на моите размишления с един въпрос, който изпъква като най-важен. Този въпрос поглъща нашата етническа индивидуалност.

Разрешението на този въпрос зависи изключително от разрешението на друг един въпрос, а именно:

подкрепата на селското население.

Историята ни учи, че един народ може да живее и да се развива без гражданско население, но той не може да напредва и живее без селско население.

Когато един народ има здраво селско население, той може да понесе много удари на съдбата и много промени, без последните да се отразят върху

народностната му индивидуалност, нито пък върху неговата политико-стопанска същност.

Един народ, който може да се осланя върху своето селско население, той има неизчерпаеми извори за своите национални и жизнени сили.

Вярвайте ми, ние не бихме могли да извършим този величав подвиг на народно освобождение, ако няхаме в нашите редове една голяма част от селското население. За нас беше невъзможно да имаме в градовете тази подкрепа, която получихме в селата.

Значи, ние дължим на германския селянин голямата заслуга, да видим германския народ издигнат и сега единодушно ориентиран по пътя на едно общо преустройство на страната.

Едно правителство, което не би признало важността на подобна политико-стопанска крепост, каквато е селската маса на един народ, не може да бъде трайно. Такова правителство може да управлява няколко години дори, но то не би постигнало никакви резултати и никакъв успех, който да увековечи неговата мисия.

За да има успехи едно правителство, то трябва да се вдъхновява постоянно от принципа да поддържа съществуването и успеха на селското население.

Тази основна политическа концепция посочва пътя, който трябва да следваме в безбройните области на нашия национален живот; тя определя и естеството на многобройните подробности, които трябва да бъдат мобилизирани в общия механизъм на държавния прогрес. Тя ще бъде господстващата мисъл и светецният факел във всичките наши дела и решения.

Ние няма да изпуснем връзката си с действителността, защото ще се ръководим постоянно от тази основна идея, да не допуснем, щото други смъртни, уви!, като нас, да поемат друг път, който няма да бъде добър за народа.

Аз мисля, че едно правителство, което разбира добре мисията си и задачите, които му предстоят да разрешава на първо място поддържането на нашата народностна индивидуалност със специалната подкрепа на селското население – няма да вземе никога противни нерационални решения и въобще такива, които да противоречат на неговите върховни задачи.

То може да сбърка в известни случаи в избора на своите средства и методи, но то никога няма да извърши престъпление или да се отклони от основните принципи на своята политика.

Голям кураж се иска, за да не се гледа на нещата така, както те са в действителност. Ние трябва да скъсаме с много от старите традиции и често пъти ще бъдем принудени да действаме против общественото настроение.

Това можем смело да направим, като имаме предвид, че една грамадна част от народа ще последва правителството.

Има, обаче, едно логическо заключение, че с времето всяко правителство среща трудности, когато се касае да преодолее известни тенденции. Щом едно правителство се бори, за да поддържа народностната индивидуалност на Германия, следователно за съществуването на селското население, необходимо е, щото това население, със своите дела и своята воля, да се подреди с правителството и то безрезервно и безусловно.

Такова становище от страна на народа ще даде здраво положение на правителството и кураж в неговите решения, които в настоящия момент може би е трудно да бъдат взети, въпреки всичко.

За много заслепени граждани нашите мероприятия може да се видят неизпълними, но ние сме убедени, че от техния успех ще зависи спасението на целия народ.

Ако германското селско население е днес обединено в едно, това ще улесни задачите на правителството, което иска да обедини въобще целия народ. Аз съм убеден, че в състава на сегашното правителство няма нито един човек, който да не е искрено въодушевен от желание да сътрудничи за тези постижения. В разрешението на тази народна задача ние виждаме благоденствието на германския народ, не само за годините 1933 и 1934, но и за дълги години в бъдеще.

Ние сме решени още от сега да вземем мерки и да ги приложим по време на годините, които настъпват и сме твърдо убедени, че бъдещите поколения ще ги признаят като справедливи по принцип мероприятия.

Време беше да групираме нашите сили и да вземем решения, които, в най-широко тълкуване на техния смисъл, са необходими за успеха на германския народ.

Ние сме готови да поемем тази трудна борба. Благодарение на закона за пълномощията, спасителните мероприятия в полза на германския народ са отърсени от намерения и предумишлености – продукт на партизански дух, от който се вдъхновяваше бившето народно представителство.

Благодарение на този закон, ние можем да вземем днес мерки, които ни се виждат полезни за народа. Законните положения са напълно изпълнени. Но необходимо е, в този случай, щото народът да вземе сам участие и да ни даде своята подкрепа. Народът не трябва да мисли, че щом парламентът не може да възпрепятства на това или онова правителствено решение, не трябва да участва в управлението и ръководенето на собствената си участ.

Напротив, ние искаме, щото германският народ да почувства пълно съзнание за своята воля и сила и в дадения момент, чрез едно дейно сътрудничество, да подкрепи правителството.

Ние трябва да постигнем този резултат, че когато след четири години отправим нов позив към народа, да не се обръщаме към народ, който е спал, но да се намерим пред народ, който през тези години се е събудил и отгървал от парламентарната хипноза и че действително притежава съзнанието за целите на живота.

Зная, че нашата задача е трудна. Не само затова, че след петнадесетгодишния период на политически хаос, през който бяха пренебрегнати най-елементарните условия на живота, ние трябва да започнем една нова работа, почиваща върху прости и рационални принципи, но още защото в продължение на този период са се напластили недостатъци и противоположни интереси, така щото ние не можем да направим нито една крачка напред, без да попаднем на случаи на разложение, както морално, така и материално, случаи, с които трябва да приключим.

Ако германският народ е прекарал хиляди години в променлива участ, това показва, че провидението не може да иска, щото тези борби и жертви да бъдат забравени от бъдещите поколения. Тези последните трябва да продължат живеят за още хиляди години.

Великите борби на миналото биха били безпредметни, ако ние се откажем да се борим в бъдеще.

Големи бяха жертвите, които ние понесохме, за да подкрепим Райха. Онази генерация, която взе участие в световната война, претърпя страшни мъки. Не е достатъчно да припомним само тези мъки; ние не бива да забравяме жертвите, които дадоха поколенията преди нашето. Ние трябва да направим равносметка на жертвите, които са били понесени по-рано и то не, за да искаме, щото една генерация да капитулира пред съдбата, та тези, които я следват да бъдат и те обезкуражени, а да дадем възможност, щото всички генерации на Германия, всяка на свой ред, във веригата на вековете, да изпълни своя дълг.

Повече от всеки друг път ни се налага задължението, да изпълним своя дълг.

Големи грахове са натрупани от 15 години насам. Всички, без изключение, са виновни: едни като действащи фактори, други като пасивни зрители, които търпяха това положение.

На нас, и изключително на нас предстои, чрез общи усилия да преодолеем създадените от миналото трудности.

Колкото и тежка да е задачата ни, щом трябва да бъде изпълнена, тя трябва да бъде изпълнена. И тук трябва да се приложи вечният принцип:

Там, където господства непреодолима воля, там няма непреодолими нещастия.

Речта на Адолф Хитлер, Райхсканцлер, в деня на „Националния празник на труда“, – 1-ви май 1933 г.

Съотечественици германци и германки,

„Месец май пак дойде“, така гласи една стара германска песен.

От векове насам, 1-ви май не е само символичния ден за началото на пролетта, той е и денят на радостта, на весели чувства в нашата душа.

Настъпи, обаче, една епоха, през която известни личности се опитаха да присвоят само за себе си тази дата, от която направиха, вместо ден на радостта, ден, символизиращ раздори и вътрешни борби в народа и по света.

Едно политическо учение, което се разпростираше сред народа, се помъчи да промени деня на подмладената природа – зората на пролетта – в ден на омраза, на братски самоизстребления, на страдания и борби.

С десетки години 1-ви май изглеждаше да става все повече и повече спомен за раздорите и разложението на германския народ. Сега, след един период, през който нашият народ беше претрупан от страдания, настъпва друг, в който германците започват да придобиват съзнание за себе си, следователно, готови да се разберат и обединят.

Днес ние можем отново да запеем старите стихове на песента:

„Месец май пак се върна, часът на пробуждането на нашия народ настъпи“.

Символът на класовата борба, на вечните раздори в Германия добива от днес съвсем друг смисъл. Той ще бъде за напред символ за обединението на германския народ, символ за възраждането на германското племе. Ето защо, ние избрахме този ден, в който природата се пробужда, като ден за пробуждане силата и енергията на германския народ.

Така също този ден е ден на производителния труд, производителен труд, който не се движи в тесни рамки, не е свързан със синдикати, с фабриката, с канторите и канцелариите, труд, който ние виждаме да се разпростира по всички линии, резултатът, на който ще поддържа съществуването и живота на нашия народ.

Германският народ преживя страшни часове. Преживените страдания не се дължат на липса на трудолюбие! Не! Милиони от нашите съграждани работят,

както и по-рано; милиони от нашите селяни направляват ралото пред себе си; милиони от нашите работници стоят пред работните маси или пред наковалните. Милиони германски граждани са заети в своята работа, а има и милиони други, които биха искали да работят, но не могат, или пък нямат възможност.

Десетки хиляди хора намират изход от това бедствие, като слагат край на живота си, защото за тях изглежда, че земният живот им носи само нещастие и тъга и се утешават с мисълта, че в задгробния живот ще намерят утеха. Непоносими страдания, необясними нещастия са се стоварили върху нашите глави и породиха в душите ни чувство на обезкуражаване, даже и на отчаяние. И ние се питаме, защо е всичко това?

Дълбоката причина лежи в политиката. Германският народ е разделен вътрешно. Неговата жизнена сила се изчерпва във вътрешни борби. Той загуби доверието в своята собствена воля, в силата на своя собствен морал. Милиони германци отправят поглед към чужбина и от там се надяват, че ще им дойде помощ. Те се надяват, че все от някъде, извън Германия, може да им дойде щастие и спасение. Германският народ е разложен и в това негово разложение се изчерпва жизнената му сила, онази сила, която му е потребна в живота.

Ние имаме сега пред очите си резултатът от класовите борби и трябва да извлечем урок от тези резултати и да използваме дълбоко този урок. Ние разбрахме, че първият дълг, който ни се налага и с изпълнението, на който ние ще спасим германския народ, се заключава в следния принцип:

Германските граждани трябва да започнат да се опознават взаимно.

Милиони хора, разделени чрез професиите си, чрез изкуствено класово деление, чрез своето обществено положение, чрез кастово произхождение и които не можеха да се разбират помежду си, трябва да намерят пътя за взаимно сближение. Това е една голяма задача – ние това го знаем – една кардинална задача, още по-вече, че през последните 70 години между нашия народ се проповядваше, като политическа идея една истинска лудост, която преследваше крайната цел – политическия комплот срещу Германия и да наруши единството на германския народ. При такова положение не е лесно, да се пристъпи към едно коренно изменение и да се промени изведнъж манталитета на хората. Обаче, ние няма да загубим куража и от нищо няма да се страхуваме, да предприемем тази задача, нито пък ще се отчаяме от мисълта за неуспех. Това, което човешка ръка е направила, човешка ръка може и да го разруши. Това, което човешкото безумие е създало един път, човешкият разум може да го отстрани.

Ние сме твърдо убедени, че процесът за побратимяването и за взаимното разбиране не е процес, който може да се разреши в няколко седмици или в няколко месеца, пък дори и в продължение на няколко години. Но ние имаме непоколебимата воля и твърдото решение, да изпълним тази велика мисия пред историята на Германия, ние твърдо искаме да сближим отново германците и ако това те не го искат, ще ги заставим на сила.

Значението на 1-ви май от днес нататък и в продължение на векове, трябва да бъде за Германия един празник, който да сближава германския народ в големия механизъм на германската производителност; на този пролетен ден те трябва да си подават ръка, с вярата и убеждението, че никакви резултати не биха били постигнати, ако всички вкупом не допринесоха своя дял към общото дело. Ето защо, ние избрахме като девиз за днешния ден:

Почитай труда, уважавай работника!

Аз разбирам, че за милиони хора днес е много трудно, дори, като се абстрахират от омразата и враждите от миналото, да изпитват чувството на побратимяване, обаче има едно върховно обстоятелство, което се налага и което способства да влезем бързо в пътя на побратимяването. От каквото и естество да е работата, която един гражданин върши, той не трябва, обаче, да забравя, че неговият съотечественик – в каквато и област на деятелност да се движи – е необходим, щом той изпълнява своя дълг, че народът не съществува и не зависи от работата на правителството, от работата на дадена класа, която изпълнява физически или умствен труд, но че народът живее и се развива само с колективния и хармоничен труд на всички.

Има милиони хора, които вярват, че естеството на дадена професия отдава на този, който я изпълнява, едно особено достойнство. Такива хора изпадат в голяма грешка.

Вярно е, че може да се намерят хиляди хора между нас, които поставят почитането на личността в зависимост от службата, която тя изпълнява. Но това не може да се приеме. Уважението, което отдаваме към известни личности е в зависимост от начина, как тези личности изпълняват своя дълг.

Между нас има милиони работници, които се трудят в продължение на много години, без да могат да си осигурят дори безгрижни старини. С тези милиони хора ние трябва да се солидаризираме, защото техният идеализъм и тяхната преданост към труда улесняват съществуването и живота на всички.

Нещастие ще падне над главите ни, ако този идеализъм изчезне от душата на народа ни и ако преценката за личността се поставеше в зависимост от материални блага, които притежава. В такъв случай стойността на нашия народ

ще бъде малка, неговата заслуга към културата – нищожна и животът му ще бъде кратък.

Няма нужда да убеждаваме работника, каква стойност представлява той, няма нужда да доказваме пред селянина, колко той е необходим за съществуването на държавата, а така също безцелно е да твърдим за значението и заслугите на умствените труженици.

Това, което трябва да се има предвид на първа линия, то е да се посвети всяка обществена класа върху значението на другите.

Нека отидем в градовете и там да посветим гражданите върху живота и значението на германския селянин. Нека идем по селата, за да им кажем, какво вършат гражданите за общия напредък на страната и колко труден, но полезен е животът на германските работници. На работници, на граждани и селяни, нека обясним, че без германския творчески ум, няма да има живот за Германия, че всички вкупом трябва да образуват едно общо: дух, разум и сила, работник, селянин и гражданин.

На днешния ден германският народ трябва добре да разбере, че трудът сам по себе си не може да създаде живота, ако той не произхожда от жизнените сили и волята на народа. Дейността и силата, трудът и волята, са елементи, които се допълват един-друг.

Само когато крепката сила на една нация е способна да закриля и защитава ценностите, създадени от нейния труд, само тогава приложението на труда може да бъде действително благотворно.

Вън от това, днешният ден трябва да бъде втълпен в съвестта на германския народ, който трябва постоянно да слуша следното: „Германски народе, ти ще бъдеш силен, само когато си обединен! Ти ще бъдеш могъщ, когато изгониш от твоето сърце духа на класовите борби и язвата на раздорите. Твоят труд може да бъде подкрепен от една гигантска сила, ако ти подчиниш тази сила на волята на своята раса.“

Ние мечтаем за една националистическа Германия, която да може да осигури насъщния хляб на нашия народ и ние знаем, че заради това се изисква обединението на всички национални сили. Ако днес марксистите се смеят на нашите усилия, които наричат суетни, ние ще им дадем доказателства за обратното. Мои приятели, нищо велико на земята не е дадено на хората безплатно. Всеки успех трябва да бъде извоюван чрез тежки борби. Народното възраждане не е благодеяние, поднесено от провидението; то трябва да бъде

постигнато чрез вътрешна борба. Ние нямаме основание днес да се оплакваме, че не сме принесли нашите жертви пред олтара на тази вътрешна борба.

Ние знаем, че ще успеем да бъдем достойни за това възраждане; ние ще извоюваме свободата на нашия народ. И тогава само ще се види, че марксизмът не е бил нищо друго, освен една теория. Тогава ще се види, че тази теория, на вид хубава и увлекателна, беше неспособна да създаде нещо полезно за народа.

Днешният ден, 1-ви май, ще трябва да ни припомним, че ние не възнамеряваме да разрушаваме, напротив, мислим да градим. Най-хубавият ден на пролетта не бива да служи като символ на борба, но като такъв на строителна работа, не като символ на разложение, а като такъв на национална солидарност, следователно – на напредък.

Не е една случайност, че нашите противници избраха, от 70 години насам, този ден, за да празнуват труда; те не успяха да завладеят колективната душа на германския народ, както ние направихме това още от първия ден. Ние способствахме, щото народът да разбере и изпита още от първия ден противоречието между теорията на марксистите и подновяването на природата. Народът не искаше повече да мрази, той не искаше повече да се бори, той се реши да се отърве от класовите борби и днес той чувства истинския и дълбок смисъл на първи май.

Ето причините, поради които днес в Германия милиони хора се отдават на своите радостни чувства и участват с гордост в кортежа на народното възраждане. Ако ние честваме днес за първи път този празник, ние искаме в същото време да разберем ясно задачите, които си предначертаваме да постигнем през периода, който ни предстои: ние искаме безвъзвратно да се борим, за да затвърдим новата политическа вяра, новите политически идеи, които завладяха нашия народ и ние искаме, те никога да не изчезнат, а дълбоко да се вкоренят в живота на нашия народ.

Ние искаме да се борим, щото новите идеи да залееят цяла Германия. Ние ще браним смело и решително знамето на народното възраждане против онези, които биха посмели да го смъкнат. Ние искаме да бъде постоянно будно доверието на германския народ в себе си и чувството за неговото достойнство. Ние знаем много добре това, което преживяхме в миналото и познаваме добре личностите, които представляваха това минало. Те бяха вкарали народа в задънена улица и проповядваха между него идеята, че той е народ от второ и трето значение на земното кълбо; те му внушаваха, че той не е способен за велики дела и че той не е достоен да притежава същите права, като другите народи. Нашите предшественици създаваха съзнателно това убеждение у народа за неговото безсилие, защото това отговаряше на безсилието на партиите, които

тласкаха в безпътието този народ в продължение на много години. Сега ние искаме да го освободим от това иго и да му посочим друг път на живот, именно:

Германски народе! Ти не си народ от втора категория, макар и целият свят да желае това за теб! Ти не си народ от второстепенно значение, без качества и богатства! Германски народе, спомни си твоето минало, делата на твоите прадеди, творенията на твоето собствено поколение! Забрави 14-те години на политическо разложение и мисли за двехилядигодишната си история!

Мои скъпи съотечественици! Ние ви припомним това още от първия ден на нашата дейност, за да пробудим у вас убеждението, което е подкрепено от чувството на нашата вътрешна солидарност.

Германци! Вие съставлявате един силен народ, ако искате сами да бъдете силни!

Тези милиони хора, които манифестират днес в Германия, ще се върнат у дома си с чувството на солидарност и обединение,

Аз зная, другари, че утре вашите крачки ще бъдат по-енергични от днешните. Ние това го чувстваме. Днес народът може да бъде изнуден, може да се опитат да го оковат във вериги, обаче, нищо не може вече да ни накара да преклоним глава, нито да се подчиняваме.

Ние искаме да засилим не само твоето доверие в самия теб, Германски народе, но ние искаме още да затвърдим в теб вярата, която храниш към своето правителство, което се чувства свързано с теб, което е част от теб, което ти принадлежи, което се бори за теб и с теб и което не преследва други цели, освен онези, да те направи свободен и честит.

Най-накрая ние трябва, на този щастлив ден, да докажем на дело нашата солидарност. Когато ние обявихме намерението си, да създадем трудовата повинност, марксистите се нахвърлиха върху нас с обвинение, че ние пристъпваме към нова атака срещу живота на работниците. Защо беше това? Те знаяха много добре, че това съвсем не е атака против труда, нито против работника, но че тази атака е отправена против предразсъдъка да се мисли, че физическата работа е проста, долна работа. Ние днес искаме да изкореним този предразсъдък от Германия.

В една епоха, когато между нас има още милиони хора, които не разбират значението на физическата работа, ние искаме, германският народ да разбере чрез трудовата повинност, че физическата работа не унижава никого, напротив, както всяка друга работа, тя прави чест на онзи, който я изпълнява съвестно.

Ето защо, нашето твърдо решение е, че всеки германец, който и да бил той, от какъвто и произход и да е, богат или беден, син на учен или на работник, трябва поне веднъж в живота си да изпълни своята трудова повинност, за да привикне да изпълнява заповеди, за да може да ги дава, когато стане нужда.

Ние нямаме намерение да отстраним теориите на марксизма само повърхностно. Не! Ние сме решени да го изкореним из основи, ние искаме да спасим бъдещите генерации от подобен умствен разврат!

Интелектуални труженици и физическите работници не трябва по никакъв начин да се поставят в опозиция един срещу друг. Ние искаме да премахнем това предубеждение, което така лесно завладява личността и което предубеждение я кара да гледа с презрение другарите си, които не работят, освен физическа работа във фабриките, ателиетата и на полето. Не е достатъчно само, щото всеки германец да вземе участие във физическия труд; от своя страна и работникът трябва да привикне да уважава интелектуалния труд. Работникът трябва да разбере също, че никой няма право да гледа с презрение на друго, да счита себе си по-високо от другите, но че всеки трябва да бъде готов да се подреди с всички в една голяма общност.

Новото течение на тази година ще се ознаменува с прилагането на трудовата повинност, а след 40 години – това ние го предвиждаме – трудовата повинност и физическата дейност ще придобият съвсем друго значение за милиони хора, така, както едновременно селски пандури, които тогава представляваха отбранителната сила на германското население, отстъпиха място на сформирваната желязна германска армия.

Но тази година ние имаме да изпълним и друга една велика задача: да осигурим свободата на творческата инициатива от безумието на решенията на мнозинството. И това не само в парламента, но и във всички стопански инициативи. Ние знаем, че нашето стопанство не може да процъфти, ако не се постигне една синтетична хармония между свободата на творческия и отговорността към националния колективитет. Впрочем, ние ще дадем на договорите от частен и общ характер онова значение, което те заслужават. Хората не живеят, за да подържат договорите, а напротив, договорите са сключени, за да направят възможен живота на хората.

И накрая, ние ще се помъчим тази година да минем първия етап по пътя на едно органическо развитие на народната икономика.

В тази посока на действие ние ще изхождаме от основната констатация, че няма развитие в областта на стопанството и етнографията, която да не води началото си от самите основи на националния живот, а тези основи се съставляват от селската маса.

От селската къща пътят води към работника и след това към учения.

Ето защо, ние ще почнем най-напред със заздравяването на земледелието и с осигуряване на неговата производителност. Ние знаем, че там лежи първоначалното условие за подобрене и на останалите клонове на националната икономика. В продължение на 14 години нашите предшественици вършеха тъкмо обратното и ние видяхме последствията,

Градовете не бяха спасени, работниците също не бяха спасени, никаква помощ не получи и средната класа и всички бяха разорени еднакво!

На нас ни се налага и друга тежка задача: да разрешим задачата за безработицата чрез трудова програма, която ние ще разделим на две части. Преди всичко - частната инициатива. Ние ще предприемем в това направление тази година една работа от голям мащаб, благодарение на която ние ще приведем в изправност всички постройки и жилища в Германия и по този начин ще дадем възможност да бъдат отново използвани стотици хиляди безработни.

От тази трибуна, в този момент, ние бихме искали да отправим към германския народ следния позив:

„Германци! Не вярвайте, че задачата за трудовата повинност може да се разреши, ако само съзерцаваме звездите. Вие трябва сами да спомогнете за нейното разрешение. Вие трябва, чрез вашата компетентност и вашето доверие да направите всичко, за да има работа. Всеки е длъжен да купи и без да се колебае, това, от което има нужда; той не трябва да закъснее да направи своите поръчки, които ще му бъдат необходими един ден. Всеки шеф на предприятие, всеки домопритежател, всеки търговец и въобще всеки гражданин е длъжен да мисли за трудовите предприятия в Германия“.

Ако в настоящия момент цялата световна преса разпространява нелепости за сметка на Германия, ако по целия свят се правят опити да се клевети нашия народ, на нас не ни остава друго, освен да разчитаме на самите нас и чрез нашия собствен труд да опровергаем клеветите отвъд границите на Германия. Този позив отправям до милиони граждани, които трябва да разберат, че на тях им предстои да създадат работа на други милиони хора.

Независимо от това, ние имаме предвид изпълнението на една широка програма за обществени предприятия, които ние нямаме никакво намерение да пренебрегнем, а напротив, ще се помъчим още тази година да изпълним, именно: строителството на пътища и на нови шосета – мащабна инициатива, която изисква милиарди. Тези обществени инициативи, ние ще започнем с

голям мащаб и ще преодолеем спънките, които се изпречат насреща. По този начин ние ще мобилизираме една върволица от обществени предприятия, които ще погълнат все повече и повече безработни.

Ние искаме да работим и ще работим, но всичко зависи от самия германски народ, от вас, от доверието, което имате към нас, от силата, която вие ще развиете, за да свържете вашата участ с онази на държавата. Всеки германец може да намери своето щастие в Германия само при условието, ако всички вкупом са обединени с висшата воля – да спасят Германия.

Ние знаем, че ни предстоят много големи трудности за преодоляване; ние вярваме твърдо, че човешката работа не е полезна, ако не е благословена от провидението. При все това, ние не сме от тези фаталисти, които вярват в щастията на онзи свят и заради това ние няма да пренебрегнем и най-последните усилия, за да постигнем целта си. Както в миналото, през последните 14 години, пътят, който изминахме, беше един път на изпитание, на борби, които често внасяха отчаяние в нашите редове, така и в бъдеще нашият път ще бъде труден.

Целият свят е против нас; навсякъде преследват нашите интереси. Никой не иска да признае нашето естествено право, да живеем като другите, нито пък ни се признава правото да покровителстваме нашето отечество.

Драги съотечественици! Ако целият свят е днес против нас, това обстоятелство още повече ни налага дълга, да бъдем сплотени и без страх да повтаряме:

„Вие сте свободни да правите, каквото искате! Но вие никога няма да ни заставите да преклоним глава, никога няма да ни заставите да понесем едно иго. Вие никога няма да попречите на нашия народ да иска равноправие за всички народи. Германският народ си е върнал самосъзнанието. Той не може да търпи повече хора в своята страна, които са против Германия. Ние искаме да дадем доказателства чрез нашето трудолюбие, нашата непоколебима воля и нашата твърдост, че сме в състояние да издигнем високо доброто име и правата на нашия народ.“

Ние не се молим на Всевишния, да ни върне свободата, но ние искаме чрез труд, да работим братски, да се борим рамо до рамо, та когато един ден се явим пред Всевишния, да можем да му кажем:

„Всемогъщи Боже! Ти виждаш, че ние вече сме отърсени от всички слабости; германският народ вече не е народ без чест, не е народ покварен; той се отърси от вътрешните раздори, препълнен е и с кураж и с вяра. Германският народ е станал силен, волеви, твърд и той притежава онази жизненост, която му е

необходима, за да понесе всички жертви. Всемогъщи Боже, ние никога няма да те напуснем! Дай твоята благословия за борбата, която сме повели да възвърнем нашата свобода; дай твоята благословия на германския народ и на нашето скъпо отечество!“

**Реч на Адолф Хитлер,
германският канцлер, пред конгреса на германския
трудов фронт в Берлин на 10 май 1933 г.**

Големи революции не могат да станат в живота на народите, ако те не са предизвикани, както аз бих могъл да назова това, от една въпиюща необходимост.

Не може да се извърши една революция, която да бъде действително дълбоко радикална, освен ако народът, под налягането на своите вътрешни чувства, е склонен да извърши такава революция и ако дадени обстоятелства, ако мога така да се изразя, налагат тази революция.

Лесно е да се измени външно формата на едно управление, но никога не може да се успее и преобрази вътрешно един народ, освен ако един даден еволюционен процес не би се извършил сам по себе си, ако народът сам не би признал, че пътя, в който той се бе ангажирал, беше лош, че този народ е разположен да напусне този път и да се отправи по друг, който му подобава. Дали този народ, в първия момент, иска или не иска да се ангажира в този път, това е един въпрос на неговото вътрешно убеждение, на неговите чувства и предчувствия, че пътя, който ние му посочваме, е пътът, който ще го изведе към щастие. Преди ние да го въведем в този гигантски поход, той се луташе безсъзнателно и се оставяше на каприза на житейските вълни, като една неподвижна маса без воля и без сила.

Днес ние му показваме правия път.

Между многото кризи, от които ние страдаме и които в същност не съставляват, освен един колективен феномен, кризата, която най-дълбоко е засегнала германския народ, е

икономическата криза.

Политическата и морална криза се чувстват твърде рядко от отделната личност; човекът от средна ръка не вижда това, което утнява общата маса; по-често той вижда или чувства само това, което засяга него лично.

Ето защо, съвременниците имат смъртно схващане за политическия и нравствен упадък, който изживява своя процес пред очите им и то в този разгар на разложение, докато това разложение още не е засегнало стопанските интереси на масите.

В този последния случай ние изведнъж се изправяме пред една задача, която не е вече отвличена концепция, която можем да наблюдаваме добре и при други народи! В такъв случай личността е непосредствено вплетена в тези проблеми и тя си дава сметка вече за сериозността на съществуващото положение, щом като стопанската криза започва да дава своите лоши ефекти върху него. Само тогава почват да говорят изведнъж за икономическа криза, за икономическа мизерия и изхождайки от такова едно настроение, хората започват да разбират нравственото и политическо падение, което при други условия е за дълго време една тайна за хората.

Твърде естествено е да признаем, че стопанската криза не може да се открие изведнъж и да се разбере, до какви размери тя се развива и от какви източници произлиза, за да може да се установят дълбоките причини за нейното появяване.

Също така е понятно обстоятелството, че всеки се стреми да хвърли вината върху другите, да хвърли отговорността на обществото или държавата, без обаче той самия да разбере, че в същност и той е виновен до известна степен за създаденото положение. При едно такова положение можем да смятаме, че е щастие, ако успеем прогресивно да си обясним по този начин икономическата криза, така ясно и откровено, че истинските и дълбоки причини да станат известни за по-голяма част хора; това е необходимо, за да може да се намери истинския път за спасение.

Не е достатъчно да кажем, че икономическата криза в Германия е един симптом, свързан със световната стопанска криза, с отчаянието, което е обсебило народите; защото е очевидно, че всеки един от другите народи може да извика същите извинения и същите причини, за да обясни своята стопанска криза, която го е налегнала. Ясно е, обаче, че дори кризата да бъде обща по целия свят, тя не може да има своите корени в някоя неопределена точка на света; корените на стопанската катастрофа и стопанското отчаяние лежат в самия народ, всеки взет по отделно.

Едно нещо мога да призная, че тези причини могат да бъдат общи за много народи, но ние не можем да се надяваме да станем господари на този бич, като го премахнем, ограничавайки се само да констатираме, че злото е причинено от обстоятелствата на момента. Напротив, очевидно е, че трябва да се намерят и обяснят причините на икономическата криза у всеки народ по отделно и да се изцери злото там, където може да бъде рационално изкоренено.

За нещастие, германският народ в тези времена на всеобща криза, вместо да се взре дълбоко в това, което става в него, е склонен повече да обръща погледите си към далечни хоризонти. Дълговековното възпитание, чрез което той е привикнал да си служи с концепции от международен характер, го карат, дори

в критически моменти да гледа на такива важни проблеми през очилата на подобна международна концепция.

Да, това наше възпитание даде като резултат заблудението, че много измежду нас още вярват, че само чрез международни методи можем да се спасим от това отчаяно положение.

Не, това е погрешно! Най-правилното схващане по отношение на мерките, които трябва да се вземат за премахване на международното бедствие и на страшната криза, която смазва народите, се крие в тайната, как всеки народ по отделно трябва да намери в себе си средства, за да се спаси.

Но това не изменя с нищо простата истина, че всеки народ трябва сам да поведе борбата и че един народ който и да бил той, не може да бъде спасен от злото само чрез международни мерки, освен ако той лично за себе си не вземе такива.

Безспорно, тези мерки от чисто национален характер, могат да се подредят паралелно с мерките от международен характер при условие, разбира се, че тези вътрешни мерки да не се влияят и да не зависят от мероприятията на другите.

Икономическата криза в Германия не е само криза, която се изразява в цифри, илюстриращи нашата икономика; те е на първо място криза, причинена от вътрешното развитие, от организационните методи и системи на нашия стопански живот. И въз основа на това ние можем положително да кажем, че тази криза много по-тежко се е отразила върху нашия народ и в нашия народ ние виждаме повече от всички други народи по земното кълбо, колко дълбоко тя разяжда стопанската сигурност на страната.

У нас съществува криза в отношенията между капитала, стопанството и народа.

Тази криза се явява в една странна и груба форма в отношенията между господари и работници. В тази посока кризата беше достигнала размери, които не съществуват в никоя друга страна. От тук трябва да започнем. Ако тази криза не бъде разрешена, всичките наши усилия да премахнем икономическата криза, ще останат напразни.

Ако ние вникнем дълбоко в същината на работническото движение в Германия, такова, каквото го виждаме от половин столетие насам, ние ще видим три основни мотива, от които се е ръководило това движение.

Първият мотив.

Той се заключава в изменение формата за експлоатация на нашето народно стопанство.

Тази причина се наблюдава, както в Германия, така също и по целия свят. От началото на миналия век, с един стремителен подем на съвършенство, ние констатираме едно истинско преобразование в тази предшестваща форма на народната икономика, която форма аз бих нарекъл дребно буржоазна и то в смисъл на индустриализация.

Като резултат от това ние видяхме да изчезват окончателно патриархалните отношения между работодател и работник, т.е. като последица от индустриализирането на страната. Това развитие се засили още повече от момента, когато акционерът зае мястото на собственика. Тогава ние видяхме да се изостря конфликта между тези, които създават с ума си и тези, които творят физически, защото в същност тази разлика е едничката, която има решаващо значение.

Тук не става въпрос да се предаде едно специално и характеристично значение на понятието собственост; ние знаем, че голям брой хора, които основаха нашата производителност, не произхождаха от съсловие, което бихме нарекли собственическо; напротив, те са се уповавали на труда си и чрез сила и енергия са издигнали своя творчески ум до гениалност чрез научни открития, чрез организационни методи, на които хора ние, драги съотечественици, сме признателни и дължим нашето съществуване.

Без дарбите на тези хора ние не бихме могли да изхраним 65 милиона германци, живущи върху такава малка земя.

Без тях ние щяхме да бъдем една страна, която само изнася; щяхме да бъдем продавачи на нашите груби работни ръце, следователно страна, която изнася своя ум чрез работната ръка и по този начин ние щяхме, чрез нашата култура, т. е. чрез това, което принадлежи на нас, да дадем култура на другите народи по света.

Ако това положение се измени, ние го дължим на безброй много хора от нашия народ, които изпъкнаха от дълбочините на живота чрез своя труд, чрез своите таланти и чрез своята гениалност. Те създадоха условия и осигуриха прехраната на милиони хора. Ето защо, ние не можем да говорим тук само за работодатели и работници, понеже – както това е било винаги случай в човешкото развитие – гениалният човек се издига до положението на повелител над обикновените материални сили. Това качество не е било у нашия народ една привилегия по рождение; ние го виждаме, напротив, във всичките слоеве на нашето общество, във всичките положения на нашия обществен живот.

Ние можем да твърдим, че германският народ, в своята цялост, е създал такива фактори.

Тъй че постепенното разложение, което ние установяваме, доведе дотам, че личните интереси на работниците бяха поставени на предно място и с това се започна епохата на нещастията в нашето стопанско развитие. Веднъж тръгнаха по този път, трябваше фатално да се следват направления все повече и повече противоречиви. Тук се намеси един господстващ закон:

Щом ние се задължаваме да вървим по един даден път, който е лош, то тази наша постъпка ни отклонява все повече и повече от разума. Този опит ни струва един период от 70 години, загубени и пълни с примери на разочарование.

Избраният тогава път, с всичките фатални последствия, към които трябваше да стигнем, се отклоняваше така много от естествения разум, че самите умни хора, да го кажем, които ръководеха народа в това направление, признаваха без стеснение вредата на техните методи. Това те признаваха, когато ние ги вземахме насаме и им задавахме въпроси като на личности, обаче те се виждаха безсилни да намерят истинския път и разумното разрешение на държавните и обществени въпроси, защото те бяха задължени и заставени да се подчинят на съществуващите организационни системи.

Напротив, следваният път водеше фатално към една посока на разложение; този процес беше покровителстван с отнемане индивидуалното качество на собствеността.

Аз бих могъл да кажа, че това заблуждение беше увенчано с научно подкрепление. Лека полека се създаде една идеология, която поддържаше понятието за собствеността, въпреки това, че тези, които се ползваха от това понятие, не представляваха друго, освен един минимален процент от цялата нация.

И обратно, появи се идеята, че понеже процентът на тези, които се възползват практически от собствеността, постоянно намалява, то самата идея за собствеността трябваше да бъде отстранена. Така че се откриха постоянни спорове и полемики относно понятието за частната собственост и за собствеността въобще.

В последствие тази полемика успя да раздвои все повече и повече двата основни фактора на икономическия живот.

И положението се развиваше от тогава в едни неестествени фази. От самия момент, когато двата заинтересовани фактора не смятаха, повече теоретически, тяхната мисия за обща, ставаше ясно, че по отношение шефа на предприятието, не може да има място, освен срещу организирания работник. Очевидно става тогава, че силата и престижът на шефа на предприятието се явяват безсилни да се противопоставят на организираната и съсредоточена работническа класа.

Ако допуснем, че този път би бил приемлив, логично е в такъв случай да съпоставим работническите организации на организацията на шефовете на предприятията. Твърде понятно е, че тези две организации няма да действат толерантно една срещу друга, те ще защитават своите интереси, враждебни по своята същност, като употребят онези средства за борба, с които разполагат, т. е. шефът на предприятието – локаута, а работникът – със стачката. В тази борба веднъж ще победят господарите, друг път – работниците. Обаче и в двата случая страда целият народ, който понася разходите в тази борба и последствията от нея.

Следователно, в края на краищата, тези борби водят – като имаме предвид характера на германския народ, при когото слабостта към бюрокрацията е голяма – към все повече и повече усложнения в организациите на работници и господари, обстоятелство, което дава възможност, да се създадат враждебни един на друг институти с техния грамаден и сложен механизъм. В последствие, не е сложният механизъм, който услужва на интересите, а интересите на противоположните организации обслужват този механизъм, така щото борбата ще се продължава безкрайно, за да може да се оправдае съществуването на този сложен механизъм.

Ако разумът се намеси и каже:

„Това е лудост! В сравнение с дадените жертви, ползата е свършено нищожна. Ако ние сравним жертвите, които се дават за поддържането на един такъв сложен апарат, то те надминават значително много облагите, които биха се очаквали“.

На нас ще ни възразят, че съществуването на редица такива сложни апарати в отношенията на господари и работници са необходими за поддържане на естествената борба на заинтересованите. Разбира се, това ще бъде едно оправдание, защото се явява предположението, че в дадения случай противоположните течения ще търсят начин, чрез посредничеството на този сложен механизъм, да се споразумеят.

Какво следва от това? Ето ви нагледно обяснение: Групата А, със своя сложен апарат казва: „Радостен съм, че групата Б присъства тук, защото аз ще намеря

възможност да се споразумея с нея. Ако двигателният механизъм на групата Б не съществуваше и вместо аз да имах работа с него, бивах принуден да се разправам с фанатизирани работници, които са враждебно настроени към мен, то това щеше да бъде още по-лошо! Хората, които принадлежат към групата Б, ние ги знаем много добре и знаем много добре, какво те искат и как можем ние да ги направим безвредни”.

Така се очертава пътя, който трябва да се следва, т. е. на Кесаря да дадем кесаревото, а на народа – това, което принадлежи на него, както и на синдиката – това, което принадлежи на синдиката. По този начин се намира модуса за едно „миролюбиво“ споразумение.

Всичките тези преговори и разисквания се обръщат често пъти в една лоша комедия: едните злословят срещу другите, едните чупят стрелите си у другите, но, естествено, никой не прибегва до крайните мерки, - да убие противника си. Защото, в такъв случай, ако някой прибегнеше до такива крайни мерки, това означава окончателната смърт на синдикатите, както и на организациите на покровителите. Какво излиза от всичко това? Излиза, че и двата враждебни лагери живеят на гърба на народа.

Тази борба, която свършва с едно безгранично разпиляване на средствата и на труда, е една от главните причини за катастрофата, която бавно, но сигурно се издигна като един грамаден чук и се стовари върху стопанското равновесие на народа и почти го унищожи.

Вторият мотив е появата на марксизма на сцената.

Марксизмът, като философско учение за разложението, признава, че синдикалното движение способства да се води успешно борбата против държавата и против обществото. Синдикализмът е в ръцете на марксистката теория като разрушителен инструмент.

Марксизмът не служи на работника. Какво представлява в същност работникът в която и да е страна за апостолите на интернационализма? Абсолютно нищо! Те дори не познават работника, не го виждат никога. Органите на синдикатите не са даже работници, те са чужди на народа бюрократи и съставляват една клика от безотечественици, които не познават нищо от този народ.

Те са дълбоко убедени, че, служейки си със синдикализма, като покровителстват по един приятелски начин изстъпленията, вършени от противната страна, това им помага или им дава възможност да си набавят един инструмент – продължавайки в същото време, разбира се, да водят борбата – инструмент, който им донася богати облаги.

И действително, политическата социалдемокрация, в продължение на десетки години, е живяла като паразит на гърба на тази борба и се е хранутила от облагите, придобити чрез синдикатите.

Синдикатите са се ръководили от следната идея: ти си инструмент на класовата борба; тази класова борба намира своята подкрепа в теориите на марксизма. Следователно, има ли нещо по-естествено от това, да се плаща данъка за управлението на синдикатите? И този данък беше щедро плащан и поглъщан от синдикатите. Тези господинчовци не се задоволяваха с една десета част, техните кореми трябваше да се пълнят с богата и пищна храна, от злато и банкноти.

Класовите борби прокламираха института на синдикатите като един инструмент за защита икономическите интереси на работническата класа; значи синдикатите имаха за главна цел да подготвят и общите стачки. Общата стачка, се появяваше в такъв случай като политическа сила и тя даваше да се разбере, какво очакваше от нея въобще марксисткото учение: стачката не гонеше целта да спаси работника, а напротив, да разруши основите на държавата, която се отричаше от марксизма. Ние, германците, изпитахме на гърба си страшния пример, който беше толкова рушителен, колкото и последиците от войната.

Днес мнозина от водителите на социалдемократията, които измениха мнението си, се обръщат към мен и ми заявяват: – „Но и социалдемократията се е борила на бойното поле през време на войната.“

Не, марксизмът никога не се е борил на бойното поле, а германският работник!

През 1914 год., германският работник, вслушвайки се в своя вътрешен глас, бих казал, по едно божествено вдъхновение, напусна марксизма и се върна към своя народ. Шефовете на марксистите, които виждаха тази фатална за тях еволюция, не можеха да ѝ попречат.

Неколцина от тях, редки случаи, разбира се, се върнаха и те към народа. Ние знаем и следния трогателен факт: един велик мъж, който в сегашните времена играе решаваща роля в световната политика, Бенито Мусолини, напусна също марксистите и се подреди заедно с народа си в общоевропейската война.

И в Германия имаше няколко подобни случая, обаче големият брой от политическите водители на марксистите не се вразумиха и не разбраха положението, за да може правилно и разумно да използват последициите от героичния поход на германския работник. Този голям брой водачи не отиде

доброволно на фронта. Многобройни германски работници паднаха на бойното поле, а техните водачи, 99%, останаха живи.

Те не дадоха процентно загинали и ранени, толкова колкото ние констатираме в другите класи на населението. Те смятаха, че беше по-важно да продължават своята политическа дейност и мислеха, че техният дълг се състоеше в една благоразумна въздържаност и в една все по-голяма и по-голяма пасивност по отношение дълга към нацията. Разбира се, ноемврийската революция им даде възможности да възтържествуват техните желания.

По повод на това, ето какво може да кажем:

Ако по време на войната синдикалисткото движение в Германия беше в нашите ръце, нека се изразя по-ясно, в моите ръце и ако това синдикално движение се ръководеше от същите лъжливи цели като тези, които то действително преследваше, тогава ние, националсоциалистите щяхме да въведем тази гигантска организация в услуга на отечеството. Ние щяхме да заявим: „Ние знаем, естествено, какви жертви са необходими; ние сме готови да ги понесем сами; ние не искаме да се откажем от нашия дълг, напротив, ние сме съвършено готови да се борим и да предоставим нашата съдба и нашия живот в ръцете на провидението, така, както всички други са длъжни да строят това. Ние щяхме да направим това без всякакво колебание, защото вие, германски работници, трябва да признаете, че тук не се касае за Германия като държава, за империята като държавна форма, нито за монархията, мито за капитализма или за милитаризма, тук се касае за живота или смъртта на нашия народ! Защото, ние, германските работници, съставляваме 70% от този народ, което значи, че нашата собствена съдба е поставена на изпитание.

Ето кое трябваше да се знае тогава. Ние нямаше да пренебрегнем това. Ние щяхме да извлечем от това положение последствията, които ни трябваша за нашия собствен живот, както и за синдикалното движение. Ние щяхме да заявим: Германски работници, ние искаме да защитаваме вашите права. Няма съмнение, че ние щяхме да образуваме един силен фронт, който можеше често да се противопостави и на самата държава, защото тогава ние щяхме да протестираме против отвратителните, престъпни и срамни злоупотреби, вършени от търговските военни синдикати.

Ние щяхме да протестираме против деянията на тази глутница от аферисти и щяхме съответно да се намесим, за да ги поставим на мястото им или да ги качим на въжето – цялата тази банда от спекуланти. Ние щяхме да премахнем също така всички онези, които по един или по друг начин се изкопчиха от задълженията си – да служат на отечеството.

Нашето искане щеше да бъде ясно: Ние образуваме един фронт, целта на който е да осигурим победата на нашия народ. Не е въпрос тук за победа, изнесена от една каква и да е държавна форма, но да се осигури и запази нашият живот. Ако ние загубим войната, ние загубваме не само формата на държавното управление, но и милиони хора между нас ще бъдат лишени от парче хляб.

И първите, които щяха да бъдат лишени от хляб, нямаше да бъдат нито капиталистите, нито милионерите, а работническата маса, която страда и е подложена на постоянни лишения. Престъпление е, ако не се действа по този начин. Така, разбира се, тогава не постъпиха, защото една подобна тактика беше противна на тактиката на марксистите; социалдемократията нямаше други задачи, освен да разори Германия.

Марксистите чакаха с един подъл замисъл. Когато народът и германската империя, смазани от негодите на войната и от непреодолими природни сили, марксистите се приготвиха да му нанесат първия удар. Народът беше разколебан в своята вяра, той не можеше да се противопостави повече на атаките и изкушенията, които идваха отвътре.

Така, следователно, социалдемократите вдигнаха ръка върху Германия и първите, които бяха смазани от този предателски удар, бяха германските работници.

Престъпниците, които докараха ноември 1918 година, не могат по никакъв начин да изкупят своите прегрешения, които се състоят главно в това, че хвърлиха милиони работнически и дребни буржоазни семейства в неописуемо отчаяние и мизерия.

Ето защо социалдемократите нямат право днес да се оплакват. Ние не употребихме жестокости против тях, както те го заслужаваха. Ако трябваше да ги преследваме, за да им отплатим за техните престъпления, ние трябваше да хвърлим под гилотината десетки хиляди от тях.

Колко пъти сме ги слушали да повтарят, че и те са воювали на бойното поле. Не те, а германските работници се биеха на фронта! Но дори ако те се чувстваха в известно отношение като социалдемократи – в същност обаче това не беше точно така, защото всеки, който се би на фронта, знаеше, че в такива времена никой не мислеше за партии. Ако това би било така, какво да се мисли, пък за онези водители, които ограбваха плодовете от жертвите, които техните последователи правеха за тях; те си ги присвоиха, като свои и приписваха на себе си страданията, глада, безсънията, тревогите, които в същност изпитваха техните последователи партизани – работниците.

Водителите на социалдемократите се намират днес в абсолютна невъзможност да поправят злото, което тяхната престъпна политика стовари върху плещите на германския народ. Те не могат най-вече да оправдаят престъплението, че хвърлиха в продължение на десетки години германския работник в един морален хаос и го изолираха все повече и повече. С тяхната престъпна акция в 1918 г., дело на една шепа безотговорни авантюристи, те стовариха върху плещите на работника едно тежко бреме.

И действително, през ноемврийските дни на 1918 г. имаше и такива, които мислеха, че германският работник е виновен за нашето политическо и стопанско падение. Да, има, които мислят така, без много да разсъждават, без да вземат предвид огромните жертви на работника, без да си спомнят, че работниците пълнеха нашите полкове, нашите бригади. Една банда от предумишлени разрушители, една банда от политически шарлатани, от предатели на отечеството, не можеше да мисли другояче, както и не можеше другояче да действа, освен да разрушава, да раздвоява и над нещастията на целия германски народ, да изгражда своето престъпно благосъстояние.

От този момент датира за милиони германци разорението и опропастването. Милиони германци се отчаяха, други милиони гледаха като гръмнати от небето, зашеметени от безкрайните беди и не можеха да намерят истинския път, който да ги сближи със собствения им народ. Политическият хаос фатално повлече и стопанството на германския народ към едно катастрофално падение, защото икономиката на един народ не е едно абстрактно явление; тя е една жизнена сила, един важен механизъм от съвкупната обществена структура. Икономиката на един народ и общото нейно развитие зависи изключително от разбиранията и солидарността на хората. Ако хората са дезорганизирани, ако те се явяват на арената на живота като врагове, които се самоизтребват, няма нищо чудно, че и стопанският живот, взет изцяло, понася също последствията от обществения и политически хаос.

Престъпната мисъл на краен и безогледен индивидуализъм води фатално и към престъпната колективна мисъл и по този начин се разрушават здравите елементи на живота, изчезването на които отваря тежки обществени рани.

Третият мотив се крие в самата държава

Има една сила, която можеше да се противопостави на тези милиони хора, дезорганизирани и обезнадеждени. Тази сила беше държавата, ако нейният авторитет не беше изпаднал до толкова ниско, че да служи като играчка в ръцете на всевъзможни групи и интереси. Не е една случайност да констатираме, че това хаотично състояние се развиваше паралелно със системата за демократизирането на нашия народ и на нашия обществен и политически живот. Тази демократизация постигна такъв резултат, че държавата с целия свой

авторитет попадна в ръцете на известни обществени класи, които смятаха, че тя е тяхна собственост и че всякакво мероприятие от името на държавата съставляваше тяхно изключително право. Мнозинството от народа чувстваше все повече и повече, че държавата вече не беше обективен институт, който се е издигнал високо над мимолетни явления, а че, напротив, тази държава беше израз на стопанската воля и на икономическите интереси само на известни групи от целия народ и че тази държава, по начина, както беше ръководена, оправдаваше напълно критиките, които се правеха. Победата на политическата буржоазия не беше друго, освен победа на една обществена класа, произхождаща от икономическите закони, на една класа, която от своя страна никак не създаде необходимите условия, нито средства, за едно истинско политическо ръководене; на една класа, която подчиняваше политическото ръководство на страната под вечно променливите явления на икономическия живот и под влиянието, което този стопански живот упражнява върху идеите на масите, върху подготовката на общественото мнение и пр., с други думи, народът беше проникнат от чувството, че ставаше естествена промяна във всичките сфери на живота, но само в една не ставаше никаква промяна, именно, в политическото ръководство.

А тъкмо и относно политическото ръководство трябваше, без всякакво отлагане, да се пристъпи към един подбор, който се налагаше и от друг напредничав процес.

Докато се смяташе като твърде естествено, че пълководец на една армия може да бъде само този, който е подготвен за такъв отговорен пост, по време на марксистите в Германия не се смяташе за естествено и необходимо, щото политическите дела на страната да бъдат поверени в ръцете на тези, които са подготвени и които притежават качества и способности на държавни мъже. Напротив, марксистите разпространяваха идеята, че политика може да вършат само онези, които принадлежат към известна обществена класа, зависима от икономическите закони. Ние видяхме резултатите от това погрешно схващане. Опази обществена класа, която си беше присвоила тези права претърпя крушение във всички критически моменти на нашата история, а когато настъпи най-опасния час за народа, тази класа изчезна безславно в сянката на забравата.

Всеки германски батальон действаше другояче. Припомнете си само, че милиони германци стояха твърдо срещу неприятеля; всеки един от вас знае, колко струваше това на германския народ всеки път, когато полковете трябваше отново да настъпят в огневата линия, когато пред техните очи смъртта разтваряше своите неумолими криле и въпреки всичко това, те не показваха никакво колебание, никакъв страх. А в това същото време вътре в Германия, политическият авторитет е в разложение, политическата власт е в ръцете на една шепа жалки бегълци, подли и страхливи да се явят на фронта, но тилът се

предаде на тях. Погрешно е да се мисли, че не можеше да се намери друг изход. Друг изход не съществуваше само за този род политически хора и за тази система в политиката, която беше заслепена в своите учения и съдбоносно водеше, разбира се, страната към пропадане.

За всеки политически водач беше възможно да намери друг изход и по-късно, никому нямаше да дойде на ум да се извинява, че вследствие на една висша заповед, дошла от горе, народът трябваше да се предаде.

В известни моменти на историческото развитие безсилна се явява една заповед, която иска да застави личността, или пък държавната политика да капитулира пред нещастieto или да отстъпи място на посредственото.

Аз мисля и съм по-скоро напълно убеден, че ако някой имаше право да капитулира между хилядите и хиляди случаи, то това беше германският войник, който – благодарение на една несръчна дипломация – трябваше в продължение на 4 години да се бори с един противник, материално много по-силен от него. Въпреки всичко това, той, германският войник, в своето дълбоко убеждение и горещ патриотизъм – да се бори за своя народ, не извлече от това положение други последствия, освен тези, които можеше да има предвид един честен войник: да победи или да умре!

Не! Това не е дело на случайността. Едно погрешно схващане доби своя израз на 9 ноември. Една погрешна система се появи в този ден, и тя в нашите очи беше безпредметна. От този ден се създаде животът на една нова политическа концепция, погрешна и неразумна. Дали тази политическа концепция щеше да заведе Германия към пропастта или в самата Германия щеше да се появи една сила, способна да помете всичко гнило и развращаващо, това беше един въпрос на време.

Аз мисля, че моментът, който преживяваме, поставя кръст на миналите скандали.

Ние се намираме в такова положение днес, че не само трябва да изучим дълбоко и основно всички проблеми, засягащи германското стопанство, но и да им дадем едно коренно разрешение и то разрешение не само, гледайки външно нещата от високо, но като намерим вътрешните причини на кризата и ги изкореним веднъж за винаги.

За постигането на тази цел, аз мисля, че ние трябва да започнем една гигантска работа и най-напред да атакуваме главния обект, от който се отлъчваше слабостта до сега, именно, авторитетът на държавата.

Трябва да се създаде нов държавен авторитет

И този нов държавен авторитет трябва да бъде независим от разни политически течения, които вълнуват духа на нашето време, независим най-вече от егоистичните и ограничени схващания, които са в зависимост от икономически интереси.

Новият държавен авторитет трябва да представлява една реална власт, да не зависи от никакви обществени класи, да води една държавна политика, примерна и способна да внуши доверие във всеки германски гражданин и този последният да бъде безгранично убеден и сигурен, че тази държавна политика преследва само спокойствието и благоденствието на германския народ, че тя защитава личните интереси на германския народ, – една държавна политика, която може високо да заяви, с право и без никакво колебание, че е във всяко отношение независима и че тя се вдъхновява само от висшите интереси на нашето племе.

Много се е говорило за миналите режими на абсолютизъм, за абсолютизма на Фридрих Велики и тези моменти от историята на германския народ са сравнявани с демократическата ера и с парламентарната епоха.

Ако разгледаме от гледна точка на националните интереси периода на монархическия абсолютизъм, ние ще констатираме, че той е бил обективен, защото той пазеше интересите на нацията, когато демократическата и парламентарна система на управление, напротив, доведе народа до разложение, понеже тази система се явява като защитница само на една или друга обществена класа.

Аз ще ви дам едно бляскаво доказателство. Достатъчно е, да ви кажа, каква е същността, която прониква идеята за класовата борба: „Господството на буржоазията трябва да бъде заменено с господството на пролетариата.“

Какво може да се разбере от това?

Това е изразът, който изтъква тенденцията, да се премахне една диктатура, упражнявана от известна класа или каста и да се замени с друга диктатура.

Ние, обаче, ние искаме диктатурата на народа!

Ние не смятаме, че едно обществено положение или дадена обществена класа могат да бъдат решаващи фактори в политиката и живота; това са явления, които постепенно изчезват в сянката на миналото и в завоя на нашето столетие.

Исторически погледнато, тези фактори изплуват понякога бързо и после изчезват. Това, което остава от тях, то е тялото и кръвта, а това е народът, Само пред народа ние трябва да се чувстваме отговорни, само той е единичният фактор в политика, стопанство, култура и т. н. Само с такива схващания ние ще успеем да приложим в обръщение онзи сложен механизъм, който ще ни даде възможност да изцерим нашите тежки икономически рани.

Тогава само ще може да се разбуди в сърцата на милиони хора чувството и вярата, че държавата и нейният авторитет не представляват интересите само на една група или на една класа и че правителството на тази държава не е съставено от хора аферисти или хора, представляващи дадена каста, но че тези органи на правителството са истински самоотвержени и честни представители на народа в неговата целокупност.

Ако има личности, които мислят в един или в друг случай, изхождайки от едно или друго течение, че те не могат да се подчинят на подобно схващане, то новият държавен авторитет, без да се смущава от тяхното теоретизиране, без да взема предвид техните мотиви или критики, трябва да им се наложи без каквато и да било отстъпка. Държавният авторитет трябва да проникне в съзнанието на всички, че той не произтича от добрата воля или каприза на известна каста, но че неговата сила и власт изхождат от един закон, висш и вечен, който е: необходимостта да се гарантира етническата индивидуалност на нашия народ.

И извън това, необходимо е да се премахнат и изкоренят всичките положения всички условия, които предизвикват човешката слабост и които тласкат към злоупотреби; ние трябва по логическия път, който ни се налага, да отстраним всичко онова, което е вредно.

От 15 години насам аз не преставам да заявявам пред германския народ, че задачата, която ми предстои да разреша пред германската история е да унищожа марксизма. Това не са фрази, това е една клетва, дадена пред Всевишния от мен, че аз ще работя за постижението на тази цел до последното си издихание.

От тази клетва, която отначало беше клетва само на един човек, аз направих тя да стане свещен дълг на една от най-силните организации на света.

Днес аз съм убеден, че дори ако провидението пожелае да ме грабне от живота, то борбата ще продължава безспирно до нейното увенчаване с успех.

Нашето национално движение е най-красноречивата гаранция. Въпросната борба не е борба, която може да се свърши с едно хилаво споразумение.

Марксизмът се явява пред нас като един неприятел на народа, неприятел, който ние ще унищожим; ще изкореним и последните разклонения на неговите корени и то без колебание и без никаква милост.

Ние знаем, че в икономическото развитие на един народ често интересите се противопоставят едни на други. Че работникът често се чувства онеправдан и в същност той е онеправдан; че и господарите са често обезпокоявани и това е вярно; че това, което за едни се смята печалба или облага, за другия е нещастие; и най-сетне това, което за едни може да се смята като успех, този успех може да докара неуспех за други.

На нас това ни е добре известно. Ние знаем много добре, че хората страдат от подобно положение на несигурност.

И затова, именно, е много опасно, когато една организация използва съзнателно, за постигане на своите цели, тези страшни симптоми на живота с намерение да разруши в основите един народ.

Ето защо трябва да се премахне и изкорени една организация и умъртви една доктрина, която злоупотребява с естествените слабости на народа, слабости, които се коренят в недостатъчно развитото хуманно чувство.

Ние знаем много добре, какви цели преследва тази борба между работническата класа и разума; масите са инертни, а разумът е подвижен и предприемчив. Е добре! Доктрината на марксистите преследва целта, да парализира, именно, творческия и независим разум!

Вярвате ли, че разстройството на творческия разум ще подобри положението на работническата класа, че то ще донесе благосъстояние на масите? Не, то ще им донесе по-скоро разочарование, повече мизерия и това ще завлече всички към най-грозно разложение.

Ние виждаме, какви размери е взела стопанската криза и не сме деца, да си правим илюзии, че можем да отстраним трудностите от днес за утре, само заради това, че имаме добрата воля и намерение да извършим нещо добро.

Ние държим сметка за обстоятелството, че хората не са съвършени и че един- друг те не престават да си играят със своите слабости по начин, щото тяхната безумна обструкция да провали и най-добрите намерения и най-искрените желания, и най-светлите идеи.

Следователно ние сме въодушевени от твърдата и непоколебима воля, да не се оставим да бъдем въвлечени в слабости, но напротив, да се борим постоянно против симптомите на разложението – животът въпреки не е, освен една вечна борба – и да им противопоставим разума и общите интереси на народа.

Ако нашата инициатива не се увенчае днес с успех, то тя ще успее утре!

Ако някои ни зададе въпроса; „Мислите ли, че е възможно да изчезнат човешките страдания?“, аз ще му отговоря; „Безспорно, те ще изчезнат, щом настъпи времето, когато вече няма да има невежи хора.“

Аз се страхувам, обаче, че невежеството може никога да изчезне, а от това следва и предположението, че човешките страдания също така няма да изчезнат.

Невъзможно е през живота само на едно поколение да се възстанови за вечни времена абсолютният ред на нещата.

Всеки народ е длъжен да бди над своята собствена участ. Всяка историческа епоха налага на обществата грижата да премахват сами трудностите и бедите, от които страдат. Не трябва да мислим, че ние именно – нашето поколение – трябва да извършим всичко за сметка на бъдещето. Не, не! Ние не бива да създадем от нашите деца и внуци безделни паразити на живота или облагодетелствани ленивци, ползващи се от богатата, създадена от други.

Не, ако някой иска действително да притежава нещо, то той трябва постоянно да се бори да го завладее чрез нови усилия. Ето целта, към която трябва въобще да се стремят хората и в тази посока трябва да се възпитават младите поколения.

Ние не искаме да им внушаваме идеи, които да ги карат да мислят, че тази постоянна борба е противоестествена и недостойна за човечеството; напротив, ние искаме те да бъдат проникнати от убеждението, че тази борба е вечното условие за продължението на живота и че без нея няма да съществува човечеството.

Това, което ние вършим днес, борбата и идеите, на които ние сме апостоли, това всичко ние правим за нас.

Нашите усилия, да премахнем сегашната криза в живота, с усилия, които готвят и по-светло бъдеще.

По този начин ние посочваме на потомството това, което то трябва да върши, както сме се позовавали на урока от миналото, за да си създадем една житейска философия, която ни крепи в днешната борба.

Ако миналите поколения мислеха иначе, както на известни софисти се иска да вярват, то ние нямаше да бъдем днес на този свят. Аз не мога да призная, че едно дело е разумно за бъдещето, щом като аз го отрицавам като урок от миналото.

Онези принципи, които са в основата на живота – на моя, на нашия, на всички ни – трябва да бъдат добри и ценни и за нашите потомци. Ние трябва да действаме в хармония с тези принципи.

Ние трябва, прочее, да се борим с последни сили против едно зло, което разяжда нашия народ от 17 години насам, което е причинило големи нещастия и което ако не беше спряно и парализирано на време, то щеше да хвърли цяла Германия в страшен хаос и можеше да я унищожи окончателно.

Едно време Бисмарк беше казал, че либерализмът е авангардът на социал-демократията! Няма нужда да Ви доказвам, че социалдемократията е авангардът на комунизма.

Следователно комунизмът е авангардът, който предшества смъртта на един народ чрез обществения хаос.

Ние поведохме борбата против комунизма и ще я водим до край. Историята на германския народ ни дава бляскави примери, в които ние виждаме олицетворението на неговата сила; колкото по-големи нещастия са го сполитали, колкото по-голямо е било неговото отчаяние и неговата мизерия, толкова по-твърда е била неговата воля и толкова по-безгранична е била силата му и куража му, за да открие нови пътища, които да го издигнат по-високо и заведат по-далече в неговата култура.

И днес той ще намери пътя на спасението; аз не се съмнявам в това нито за минута, защото той е влязъл вече в този път и неговият славен поход е в движение.

Аз пристъпвам към разглеждане на третата мярка, която се състои в това, да се освободят тези две групировки от влиянието на онези, които си въобразяват, че в техния организъм ще намерят позиции за своята защита. Те не трябва да си правят ни най-малко илюзии за това, което създадоха; ние го смятаме за лошо.

Ние виждаме, че германският гений, въпреки разрушителната дейност на обществените паразити, събуди в съзнанието на милиони хора онова чувство, което го вдъхнови, за да се сплоти в една гигантска организация.

Враждебните една на друга организации не могат да съществуват повече при новата управа. Ние ще ги превземем, но не с намерение да им запазим целостта в бъдеще, а с решителната воля да спасим в полза на германския работник всичко, което той е икономисал, стотинка по стотинка и да го заинтересуваме като съучастник и фактор в неговото развитие, в качеството му на гражданин, имайки еднакви права, като другите.

Държавата не е против работника. Не! Една държава може да съществува в хармония с трудещите се елементи. Работниците, въобще трудещите се, не трябва да изпитват чувството, че те са изоставени, че те са презирани, че те са унижени! Напротив, ние искаме, щото още в самото начало на нашата творческа политика, на нашия преобразователен план, той, трудещият се, да бъде проникнат от чувството, че той е германец, който трябва да се радва на същите права, като другите.

В моите очи концепцията за равенство в правата не се отделя нито за секунда от концепцията за дълга.

Не трябва да говорим само за права, но трябва да мислим, че ни предстои да изпълним и нашите задължения към отечеството.

Германският работник трябва да се освободи от предразсъдъка, че милиони други германци мислят, че той е чужд на народа и на неговия поход.

Има, без съмнение, хора в Германия, които отричат нашето възраждане, еднакво в левите течения, както и в десните. Логичният развой на нещата, обаче, ще се извърши без съмнение.

Германия има още милиони добри синове, които от дълбините на своето сърце и с горещо и искрено чувство не желаят друго, освен да видят Германия издигната и германският народ да бъде щастлив.

Тези милиони германски синове няма да закъснеят да се разберат окончателно и ако по една случайност между тях се появят недоразумения или конфликти, т. е. между техните схващания, тогава ние ще се намесим, за да изпълним ролята на лоялни посредници.

Правителството на Германия в такъв случай, изпълнявайки ролята на посредник, въодушевено от най-коректни и най-лоялни чувства, ще има за дълг да съедини ръцете на тези, които искат да си ги разединят.

Правителството ще припомня постоянно на германския народ следната необходимост:

„Вие не трябва да скъсвате отношенията си един с друг, вие не трябва да влизате в конфликт, поради причини, външни и чужди на вашите общи интереси; вие не трябва да се оставяте да бъдете завладени от предубеждението, че в миналото германското племе и неговото развитие не са вървели правилно и не са донесли щастие, та от това да заключавате, че и бъдещето не ви резервира светли дни. Не! Вие не трябва да забравяте, че ваш повелителен дълг е да пазите целостта и етническата индивидуалност на германския народ.“

Тогава ние ще намерим изхода. Ние трябва да го намерим! Никой няма право да се колебае и да мисли, че е невъзможно да се намери средство и пътя, които биха способствали, за да се осигури живота на народа, по причина че сегашното цялостно положение представя големи трудности.

Трудностите ще бъдат преодоляни, но животът вечно ще съществува и никой няма да бъде в състояние да спре неговия кипящ полет.

Обединителното движение на германския работник придобива висш морален смисъл.

Действайки днес решително за преустройството на държавата – преустройство, което изисква и налага да се направят отстъпки и от двете страни – ние искаме да има една срещу друга две договорящи страни, които да са дълбоко и искрено проникнати от национален разум, които да имат предвид само народните интереси, които да са разположени да отстранят всяка лоша мисъл и които, най-сетне, да не работят за друго, освен за общия успех на отечеството.

Аз вярвам в успеха на нашето дело, но за постигането на този успех е необходимо, щото всички германци да бъдат проникнати от чувството да следват моите съвети.

Нашето дело трябва да произхожда от един дух, от един разум, в който споителните елементи да държат здраво култа на истината и равноправието. Не трябва да съществуват нито победители, нито победени.

Като говорим за победители, трябва да обясним. Победители можем да бъдем ние, германския народ и то победители над себе си, победители, които са успели да премахнат класовите борби, победители, които са премахнали привилегиите на кастите и частичните интереси на партиите и партизанските домогвания.

По този начин ние ще постигнем от само себе си резултата, да дадем един благороден израз на понятието за труда. В тази посока нашата задача, разбира се, не може да бъде изпълнена от днес за утре.

Цели столетия бяха необходими за напредничавото тълкуване и приложение на понятието за труда; цели столетия ще трябва още на германския народ, за да възприеме в своите истински форми тази концепция за цялостния национален труд.

Моите другари в борбата и аз, ние имаме мисията да издигнем чрез нашето движение понятието „работник“ до най-висшата степен на човешко благородство в германската нация.

Не без значение ние вмъкнахме термина „работническо“ в наименованието на нашето политическо движение. Трябва да признаем, че това име раздуха, от една страна, още повече омразата срещу нас; от друга страна, то внесе смущение в редовете на нашите противници, които, за наше щастие, не можаха да ни разберат. Ние избрахме тази дума, защото искахме да увенчаем нашето движение с победа, която да постави началото на славно възраждане и на самото понятие за труда.

Ние избрахме този термин още и затова, защото мислехме и мислим, че покрай понятието „народ“, понятието „труд“ съставлява втората основа за осъществяването на нашите планове. Обединението на германските граждани, – това е главната цел, която преследваме и всеки от нас, който е въодушевен от благородна воля, няма как да не се гордее, щом се отзове на нашия позив.

Аз съм по принцип неприятел на всякакви почетни титли и не виждам въз основа на какво другите могат да ми се сърдят за това и да ме обвиняват. Това, което никак не съм принуден да го направя, няма да го направя. Аз не бих искал, например, да си напечатам визитни картички с разни титли, към които толкова много слабости имат смъртните на земното кълбо. Дори на моя надгробен камък не бих искал да има нищо повече от моето име. Обаче, имайки предвид особеностите на моя живот, аз съм може би повече от всеки друг в положение да разбере и си обясня живота на различните германски класи. Не поради това, че аз наблюдавах този живот от високо, но защото се намесих в него, взех непосредствено участие в него и защото съдбата, от каприз или от предвидливост, чисто и просто ме хвърли сред народните маси. Дълги години аз работих като прост работник-зидар и така с труд изкарвах моята прехрана; по-късно аз се намерих посред огромната въоръжена германска армия в качеството ми на обикновен войник и още по-късно животът ме грабна в своята трагична колесница и ме води през интимните пътища на разните класи на нашия народ,

така че аз изучих много добре всичките обществени положения на този народ, може би много по-добре, отколкото всеки друг, роден или живял в тези класи.

Ето защо Провидението ме е отредило да бъда, ако мога да си припиша това качество, законен посредник между германските обществени подразделения, един посредник във всички направления.

Аз не преследвам никакъв личен интерес. Аз не завися нито от държавата, нито от някаква обществена служба, нито от нашето народно стопанство, нито от индустрията, още по-малко от някакъв синдикат. Аз съм, следователно, независим човек и не съм си поставил други задачи в живота, освен тази, да бъда полезен на германския народ в рамките на моите средства и на моите способности. Най-вече скъпа ми е задачата, да бъда полезен на милиони от народа, които, благодарение на тяхното доверие и понякога на тяхното невежество, са изпитвали тежки минути в живота си, поради злата умишъл на техните господари.

Аз съм винаги прогласявал идеята, че няма по-висша и благородна мисия от онази, да бъдеш защитник на тези, които не са в състояние сами да се защитават.

Аз познавам германските маси и няма да се поколебая да повторя на нашите интелектуални класи, че всяка държава, която почива само на интелектуални класи, е здание, което е предварително разклатено.

Аз познавам добре интелектуалните среди: винаги чувствителни, винаги любопитни да проникнат все по-дълбоко и по-дълбоко в тайните на живота, но пък затова винаги неспокойни, подвижни, променливи и никога здраво закрепени върху почвата, на която живеят.

Този, който претендира да основе една държава, като се позовава изключително на интелектуалните класи, той строи здания на пясъчна почва. Не е случайност историческият факт, че религиите са по-трайни от държавата. Повечето от религиите пускат дълбоко своите корени и ние не можем да си представим една религия извън широките народни слоеве.

Аз зная, че интелектуалните класи отстъпват много лесно пред гордостта си, да сравняват качествата и прогреса на един народ с техните познания и с тяхната интелигентност, обаче, има неща в живота, които умът на интелигентните не вижда, защото просто не може да ги види. Широките народни маси, които често са бездейни, в много случаи назадничава, неподвижни и бедни на познания, крият друго нещо в себе си: те са верни, твърди и постоянни. Германската революция никога не би имала такива големи успехи, ако моите другари, ако

нашите съратници сред масите, не се бяха наредили зад нас с чувство на безгранична вяра в нашите идеи и в нашата непоколебима воля.

Не мога да си представя нещо по-честито за нашата Германия от идеята, че ще успеем да привлечем в новата държава всичките германски граждани от онази категория, която не принадлежеше на нашите редове и от тях да направим крайъгълните основи на новата държава.

Един германски поет беше казал: „Германия ще достигне върха на своето величие, когато нейните бедни синове достигнат съзнанието да станат нейни най-верни граждани.“ Като обикновен войник през Великата война, в продължение на 4¹/₂ години, аз опознах тези бедни синове на Германия. Аз опознах тези хора, които – нямайки нищо да спечелят за себе си – станаха герои при върховния позив на народната солидарност и при горещия повик на кръвта.

Никой друг народ няма такова свещено право, като германския, да издига паметници на незнайния войн. Тези железни бригади, които бяха неуязвими, които кръстосваха своя огън с неприятеля в безчет боеве, които никога не се поколебаваха, никога не отстъпваха и дадоха хиляди примери на кураж, вяроност, дисциплина и безусловно подчинение на своите началници, ние трябва да ги приберем в кадрите на нова Германия, която сега се възражда, трябва да ги имаме като броня на Третия Райх!

Този е, може би, най-ценният дар, който можем да им дадем.

Но понеже аз познавам тези маси по-добре от всеки друг, нескромно е може би от моя страна, но ще заявя, че аз съм винаги готов да поема ролята на законен посредник и съм щастлив, че съдбата може да ми отреди подобна мисия.

Няма да има по-голямо щастие за мен в живота ми от това, да мога един ден, преди провидението да сложи край на този живот, да видя, че аз съм успял с моите усилия да съединя участта на германските работници с онази на държавата.

Реч на Адолф Хитлер пред Райхстага на 17 май 1933 година.

Дами и Господа, членове на Райхстага,

От името на германското правителство помолих председателя на Райхстага да свика днес парламента на заседание, за да вземе пред този форум становище по отношение въпросите, които интересуват не само германския народ, но и целия свят.

Задачите, които са поставени за разрешение и които ви са известни, са от такова голямо значение, че от тяхното щастливо разрешение зависи не само политическото омиротворение, но и стопанското спокойствие на всички.

Ако аз, по този случай, изказвам от името на германското правителство пожеланието, да се отстрани пристрастието в разискванията на тези задачи, съображенията ми са, че политическата и стопанска криза, която преживяваме, има своите причини дълбоко вкоренени изключително в това пристрастие, което помрачи след войната разсъдъка и разума на народа.

Действително, всички междудържавни задачи, които предизвикаха сегашното неспокойствие, имат своите причини или водят своето начало от несправедливите мирни договори. Тези договори не успяха да дадат разумно и ясно разрешение на толкова важните въпроси, правилното разрешение на които щеше да бъде спасение не само за нашата епоха, но и за бъдещето. Националните, икономическите въпроси, най-вече юридическите основания, които така много интересуват народите, не бяха разрешени от мирните договори по начин, който да може да устои на критиката, на здравия разум.

Обяснима е, следователно, идеята за ревизията на тези договори; тази ревизия се налага не само от лошите последствия с прилагането им, от нещастията, които това прилагане донесе почти за всички, но тя е предвидена още и като необходима от самите автори на договорите, следователно, юридическото оправдание, за да се иска ревизията на договорите, лежи в самите договори.

Ако аз се решавам да навляза в подробности, макар и накратко, относно задачите, които мирният договор трябваше да разреши, това го правя въз основа на убеждението, че неуспехите от неговото прилагане предизвикаха страшен хаос в политическите и стопански отношения между народите, от който всички страдат.

Политическите задачи са следните:

В продължение на векове европейските държави са се ръководили от схващания за своите граници, които издават самата държавна мисъл, в основата, на която е лежал абсолютизмът. Миналото столетие пък преживя друг период на идейни вълни и революции: националните идеи и принципът за националността посяха зародиша на много конфликти, борби и сътресения, така че тези идеи и течения не бяха взети в съображения от държавния авторитет или от абсолютизма, крепен върху традиции и основи, които постоянно се отдалечаваха от идейните вълни на новото време.

В края на великата война нямаше по-висока и благородна задача за една истинска конференция на мира от тази, да създаде бъдещия мир, признавайки принципа за народността, като създаде един нов ред в европейските държави, като държи сметка в най-широк размер за историческия смисъл на този принцип.

Ако бяха взети под внимание етническите граници и въз основа на тяхното повеление да се очертаят държавните граници, щяха да се избегнат многобройни международни конфликти.

Да, такова териториално разпределение на Европа, основано върху истинските етнически граници, щеше исторически да даде правилно разрешение, което да гарантира бъдещето; за победители и победени то нямаше да бъде безсмислено и последните нямаше с такава тъга да съжеляват за кървавите жертви през Голямата война, защото подобно правилно разрешение щеше да укрепи основите на истинския мир.

В същност какво се постигна? Водена от пристрастие, до известна степен и от невежество, пък ако щете и от омраза, мирната конференция взе решения, които бяха лишени от логика и политическа етика и заради това посяха зародишите на нови конфликти.

Икономическите задачи,

които стояха пред мирната конференция и които трябваше да бъдат разрешени, бяха следните:

Икономическото положение в Европа днес се характеризира, от една страна, със свръх-населяването на западна Европа, от друга, с бедността на почвата и недостига на суровини, които именно, са необходими за живота на населението и на които то беше привикнало още при древната цивилизация. Ако авторите на мирния договор имаха искрено намерение да създадат мира в

Европа за един дълъг човешки период, те трябваше да се ръководят от очевидната истина, че недостатъчните условия и средства за съществуване и напредък са били винаги източник на конфликти между народите,

Авторите на мирния договор, обаче, предпочетоха да слязат от форума на правосъдието, да напуснат позициите, които историята им запазваше и да се вплетат в опасни и безумни формули, мислейки, че вършат културна работа, като издигат в принцип най-страшните и долни инстинкти, които никоя разумна цивилизация не познава, а именно: наказание на победения, смазване неговата стопанска структура чрез репарации и военни контрибуции, икономически бойкот и пр. и пр.

Вместо да се изисква наказанието на победените и тяхното унищожение, трябваше, напротив, чрез разумно обсъждане, да се доведат международните политически и стопански отношения до степен да съответстват в широк размер на въпилющата необходимост за съществуването на всеки народ по отделно.

Не е разумно да отнемеш на един народ възможността да се развива икономически и да не държиш сметка, че този народ, лишен от много условия, трудно ще продължава да живее в своята територия.

Намерението, което се преследваше, да се унищожи икономически един народ от 65 милиона жители, по причина че с това се прави услуга на други народи, е глупаво и безразсъдно намерение. Онези народи, които мислят, че са длъжни да действат по този начин, твърде скоро те самите ще изпитат последствията от това.

Те ще изпитат сами на плещите си катастрофата, която готвеха за другите. Идеята за репарациите и плана за тяхното приложение и изпълнение ще бъде осъдено от историята, като един класически пример, в който хората в бъдеще ще видят, колко слабо и нищожно е било зачитането на всемирния напредък и колко тази репарационна политика е била вредна за всички.

Ние не можехме да плащаме репарации, освен ако нашият износ добиеше своя нормален израз. Държавите, кредиторки на Германия, виждаха в увеличаващия се активен баланс на германската външна търговия един конкурентен елемент, от който страдеше тяхната експортна търговия.

Ето защо, икономическите облаги, произхождащи от плащането на репарационните задължения, не можеха по никакъв начин да покрият празнотата и щетите, причинени от самата икономическа система на съответните страни.

Усилията, да се спре едно подобно развитие, т. е. ограниченията на германската външна търговия, като за плащането на репарациите се възприе политиката на заемите, за да може чрез тях да се плащат репарациите, се оказаха абсолютно нерационални. Също така конвертирането на политическите дългове в една система на частни дългове наложи така наречената служба на лихвите, плащането на които се оказа също така абсолютно невъзможно. Като катастрофално последствие, от това беше, че развитието на вътрешния икономически живот се насочи по неестествен път, изпадна в невъзможни за избягване положения и в края на краищата даде симптоми на едно окончателно падение.

Борбата за завладяване на световните пазари доведе до този печален резултат, че се предлагаха стоки под конкурентна цена; прекомерното засилване на мерките и системите за икономическата рационализация, пък доведоха до хаос.

Крайните резултати на това положение са милионите безработни хора, които бяха хвърлени на улицата. Ако приемехме за минута да ограничим репарационните задължения във форма на плащания в натура, то безспорно, това ще предизвика крушение във вътрешното производство на народите, които се смятат за облагодетелствани, получавайки репарации по този начин. Аз ще подчертая, че ние не можем да си представим плащания в натура в такава пропорция, без да бъде тежко засегнато националното производство на облагодетелстваните народи.

Това е голямата грешка на Версайския договор, понеже той допусна да се открие един период в живота на народите, в който вероломните и хитри сметки на финансистите заплашиха да унищожат всяко разумно съзнание в областта на икономическия живот.

Германия изпълни своите задължения с такава точност, която граничеше със самоубийство.

Световната икономическа криза пък е неоспоримо доказателство за правдивостта на тези твърдения. Версайският договор разруши не по-малко всяко понятие и всяко чувство за международно право.

И действително, за да се мотивират всичките жестоки и несправедливи мерки, които Версайския договор наложи на Германия, трябваше на тази последната, преди всичко, да се стовари отговорността за войната.

Това е наистина една, колкото неприемлива тактика, толкова и несправедливо становище. Трябва в такъв случай да допуснем принципа, че в

бъдеще отговорността ще пада винаги на победения, тъй като победителят ще има възможност, чисто и просто да твърди подобно заключение и да го наложи на общественото мнение.

Обаче, подобна тактика от страна на победителя влече след себе си страшно последствие, което ние днес чувстваме. Тази тактика оправдава политиката на победителя, да измени относителното разпределение на въоръжените сили, което съществуваше преди войната, но което тогава почиваше на нормална и постоянна юридическа основа.

Понятията „победители“ и „победени“ бяха формално издигнати до такова значение, което определяше новите юридически и обществени отношения между народите.

Подценяването на един велик народ, като германският и тенденцията да го понижат до втора категория, беше прогласена в един момент, в който, от друга страна се създаваше Обществото на народите, от където всичките народи на земното кълбо щяха да получават еднакво божия дар на свободата и равноправието.

Това несправедливо третиране на германския народ не може да служи за гаранция на мира.

Обезоръжаването на Германия, като „победена“ страна и лишаването ѝ от възможност да се защитава – политика, която победителите смятаха от самото начало „на мирната ера“ за необходима и която е едно изобличение в историята на европейските народи в новите времена – беше още по-нещастна мярка за премахване на общата опасност и за предотвратяване на конфликти.

Напротив, тези и други мерки против Германия не можеха да създадат друго, освен да изострят постоянните заплахи, които ни се отправяха, постоянните претенции и безкрайни мерки на ограничения срещу нас. Тази политика рискуваше и рискува и днес още, чрез постоянните тревоги и несигурност, да погрее окончателно световната икономика.

Ако отговорните фактори за живота и развитието на народите престанат да мислят така и не вземат мерки срещу известни опасни явления, то безумието ще успее много скоро да надделее над разума.

Обществото на народи и до ден днешен не успя да принесе никаква полза на слабите и невъоръжените и не създаде никакви условия, които да бъдат благоприятни за едно облекчение в подобни случаи.

Сключените международни договори и поединични споразумения, които се правят с оглед да уталожат кипящия международен живот, нямат абсолютно никакъв смисъл, ако не бъдат искрено пропити от равноправие. Там се крие основната причина за безредията, които царуват от много години насам в целия свят.

В интереса на всички народи е, щото поставените на разискване днес задачи, да получат едно окончателно и разумно разрешение. Нова война в Европа не би била в състояние да донесе никакво подобрение за света и да замести сегашното за никого незадоволително състояние.

Напротив! Нито от политическа, нито от икономическа гледна точка, насилието, каквото и да било то, не би донесло за Европа по-благоприятни последствия от настоящето положение. Даже един бляскав военен успех не би могъл да има за краен резултат нещо добро, освен да усложни още повече превратностите на европейското равновесие и да хвърли, по един или по друг начин, семето на нови раздори, на нови усложнения и неизвестност за бъдещето.

Нови войни, нови несигурни положения, нови икономически провали това ще бъдат последствията от един евентуален военен конфликт в Европа. Подобен бич на човечеството ще ускори социалното и политическо пропадане.

А Европа, която би потънала в хаоса на комунизма, би станала обект на такива кризи и падения, на които едва ли може да се предвиди краят и пресметнат последствията.

Дълбокото и искрено желание на германското народно правителство е да попречи, със своето искрено и дейно сътрудничество, всяко противно на мира течение от подобен характер.

Там е впрочем и смисълът, дълбокият вътрешен смисъл на германската революция.

Следните три кардинални становища, които господстват в нашето революционно движение, не са по никой начин в противоречие с интересите на останалите народи по света:

1) Да попречим нашествието на разрушителното действие на комунизма, като създадем една национална държава, съединявайки в едно цяло разнородните интереси на професионални и обществени класи, да затвърдим тази държава върху основата на собствеността и на всички онези здрави политически принципи, признати от съвременната цивилизация.

2) Да разрешим най-трудните обществени задачи, като възвърнем милиони от тази обезнадеждана армия на безработни в общия процес на нашето производство.

3) Най-накрая, да създадем едно силно и авторитетно управление, представлявано от силно и авторитетно правителство, което да се ползва с доверието на народа. Такова правителство, което един велик народ, като нашият, заслужава, ще направи последния равноправен с другите народи и достоен да се вземат под внимание неговите интереси.

Ако в този момент аз говоря в качеството си на германски националсоциалист, аз държа същевременно да провъзглася в името на националното правителство и в името на цялото движение на националното възраждане, че именно ние, Млада Германия, ние сме въодушевени от съзнанието да приемем е да признаем аналогични тенденции и аналогични чувства, които движат националния и политически живот при другите народи.

Генерацията на Млада Германия, която не познава до сега друго нещо, освен отчаянието и колебанието на народа, към който тя принадлежи, тя твърде жестоко е изпитала ударите на живота, за да възнамерява да нанесе същите тези удари на други народи.

Самият факт, че ние държим за нашата раса, за нашата безгранична любов и вяност към отечеството, доказва, че ние също така почитаме националните права на другите народи. Подкрепени от подобни схващания, въодушевени твърде силно и напоени с подобни чувства, ние желаем от дълбините на нашите сърца да живеем в мир и приятелство с другите народи.

Следователно, за нас е чужда думата и понятието „германизиране“. Духът на миналия век, когато мнозина си въобразяваха, че беше възможно да направим немци от поляци или от французи, е днес за нас свършено чужд. Обаче, е силна нашата воля и безгранично ще бъде нашето противодействие, ако някой се опита да денационализира германската раса, т. е. германските малцинства. Защото ние смятаме европейските народи, които ни заобикалят, като една историческа реалност. Французи, поляци и други народи са наши съседи и ние знаем, че никое историческо събитие не би могло да измени това състояние на нещата.

Щеше да бъде голямо щастие за света, ако Версайският договор беше държал сметка за тази историческа реалност и спрямо Германия.

Целта на един мирен договор, с който се преследва да се гарантира за дълго време мира, не е да създава нови рани или да държи отворени съществуващите

такива, а обратното, да създаде истинския лек, за да бъдат тези рани веднъж за винаги изцерени.

Ако така спокойно бяха разисквани етнографските задачи в източна Европа, щеше без трудности да се разреши един въпрос, който стои открит от векове насам и който щеше да даде удовлетворение на справедливите искания на Полша, като, естествено, не засягаше и правата и интересите на Германия.

Версайският договор не можа да намери това разрешение.

Обаче, никое германско правителство няма да вземе инициативата, за да скъса едно споразумение от международен характер, докато това споразумение не бъде заменено от нещо по-добро.

Признаването юридическия характер на един международен договор не може, освен да има общ и задължителен за всички характер.

Не само победителите имат право да настояват и да искат изпълнението на договора. Победените също така имат права, предвидени в договорите и това чисто юридическо становище им дава правото да искат

ревизията на договорите,

която и самите договори предвиждат.

Германското правителство, в този случай, предявявайки своите справедливи искания, не желае да се позовава върху правата, които то има по тези договори; за това свое становище то се базира върху резултата от извършените досега опити, както и върху неоспоримите констатации, произлезли от едно критическо и логично обсъждане на нещата.

А опитите, извършени в последните 14 години, са на лице, както в областта на политиката, така и в онази на народното стопанство:

Мизерията на народите не беше премахната, напротив, тя се увеличи.

Дълбоките причини, които са докарали тази мизерия, се крият в упорството на известни фактори, да делят още народите на победители и победени и което е още по-трагично, за да не кажа безумно и чуждо на всяка морална и философска концепция за международните и междудържавни отношения, т. е., че тези фактори продължават да мислят и действат в смисъл да влагат това понятие или този принцип за деление на народите на победители и победени в основите и на всички бъдещи договори и конвенции.

Доказателство за това имаме в най-жестоката политика, – да се сведе един велик народ до положението на невъзможна отбрана, когато другите са въоръжени до зъби.

Ако Германия иска от много години насам всеобщото разоръжаване, тя се е ръководила за тази си политика от следните мотиви :

1) Изискване равноправие на всички.

Това правно искани е обосновано върху положителни и морални елементи, върху правото и разума. То е в същото време едно извличане от духа на самия мирен договор, който преследваше главната цел де наложи разоръжаването на Германия, и това разоръжаване да служи като начало за световното разоръжаване.

2) Унижението и отнемане правото на един велик народ не може да се поддържа вечно и не е допустимо в историята; това състояние трябва рано или късно, веднъж за винаги, да престане. Имате ли представа, колко дълъг може да бъде периодът, през който ще се прилага тази несправедливост към германския народ?

Германският народ ще съществува, обаче, също така, както и френския, както и полският. Историята ни дава бляскави примери и ние видяхме, че от драмата на полския народ не остана, освен спомена, че други народи се опитаха безцелно да унищожат този народ. Но в тази посока те не успяха.

Какво значение имат мимолетните успехи на една политика на унижения и преследвания против един народ от 65 милиона души? Имат ли представа нашите угнетители за силата и реалните качества на нашия народ и заслужава ли да се сравняват техните мимолетни успехи с реалността на историческите и социални преимущества, които обличат като в една желязна броня индивидуалната воля на целия германски народ?

Никоя друга държава не може да храни такива съчувствия към образуваните млади държави, които се учредиха в Европа след войната, както Германия.

Кой може да разбере това така добре, както Германия, която днес сама изплува след своята национална революция и постави в движение своите волеви и национални качества?

Германия не иска нищо за себе си, което тя не би била в състояние да даде или признае на другите.

Ако Германия днес предявява искания за равнопоставяне, в смисъл за разоръжаването на другите, затова нещо тя е морално подкрепена от обстоятелството, че е изпълнила в това направление разпорежданията на мирните договори.

Германия е в действителност разоръжена!

Тя беше разоръжена под наблюдението на международните комисии. 6 000 000 пушки и карабини бяха предадени или унищожени; 130 000 картечници и двойно по- голямо количество несглобени картечници и цеви; 91 000 оръдия. 38 757 000 артилерийски гранати и безбройно количество още разни оръжейни материали, муниции и пр. Всичко това германският народ предаде на „победителите“.

Рейнските провинции бяха демилитаризирани германските укрепления бяха срутени, нашите военни кораби бяха предадени, аеропланите ни изгорени и унищожени, нашата обща военна система парализирана и на нас ни забраниха да обучаваме нашите резервни кадри!

Да, дори най-необходимото и последно оръжейно средство за нашата защита на беше отказано и продължават да ни го отказват!

Ако днес извън Германия продължават да отказват тези факти и с нещастни методи да избягват всяко разискване върху тях и покрити от това пренебрежение, да твърдят, че Германия не е изпълнила своите договорни задължения или че тя е въоръжена отново, това е един маниер на заблуждение и аз съм принуден от тази трибуна да отхвърля всичките тези твърдения като толкова погрешни, колкото и незаконни.

Не по-малко погрешно е и твърдението, че от гледна точка на военнослужещите, Германия не е изпълнила своите задължения. Не е никак вярно също и подозрението, че нашите щурмови, както и нашите охранителни отреди са били ефективна или резервна обучена армия.

Примерът, който ще изведа, илюстрира, колко лековерно и неоснователно са формулирани горните обвинения.

Миналата година се гледа процесът срещу неколцина членове на национал-социалистическата партия в Чехословакия. Този процес се разглеждаше в Бърно. Заклетите експерти от чехословашката армия дадоха заключение пред съда, че обвиняемите са били в отношения с националсоциалистите в Германия, че те са зависели от тях и че под прикритието на спортни организации, те чисто и просто са съставлявали част от щурмовите и от охранителните отряди, които, според

мнението на същите военни експерти, били съставлявали една истинска резервна армия, добре обучена и организирана от Райхсвера.

Какво излезе обаче? По това време, когато се гледаше този процес, щурмовите, както и охранителните отряди, а също така и цялата националсоциалистическа партия не само, че нямаха никакви отношения с Райхсвера; напротив, те бяха преследвани от правителството по онова време, като враждебни на държавния строй организации и като такива те бяха преследвани и разтурени със закон.

Нещо повече! Членовете на националсоциалистическата партия, както и онези на щурмовите и охранителните отряди бяха не само изключени от всяко официално учреждение в държавата, но на тях им се забраняваше дори да бъдат като прости работници в каквато и да е фабрика за муниции.

И въпреки тази очевидност, въпросните националсоциалисти в Чехословакия – въз основа на фантастичните заключения на експертите – бяха осъдени на каторга и на дългогодишно наказание със затвор.

Вярното е, че щурмовите, както и охранителните отреди, бяха оставени без всякаква поддръжка от страна на държавата, още повече на Райхсвера. Те не са никакви военни организации, не носят никакво оръжие, а са чисто и просто организации, произхождащи от необходимостта за една партийна дисциплина, съобразна със задачите на партийната политика.

Тяхната главна задача беше да преследват комунизма и да изпълнят един процес на самообразование и дисциплина, без никакви връзки с редовната армия. Те са армия на пропаганда на идеите на националсоциалистите, те развиват дейност между масите, за да ги обучават и просветляват върху обществени и политически въпроси, те служат за морално и психологическо въздействие върху народ и младеж, за да отблъбва комунистическата чума.

Тези отреди служат още за развиване в съзнанието на народа на истински дух на солидарност, силен и възвишен, който е необходим да надвие и премахне стария класов антагонизъм.

Най-накрая щурмовите и охранителни отреди са един силен фактор за борба против стопанската криза.

Организацията на стоманената каска възникна, като отзвук от спомените за Великата война. Тази организация има за цел да култивира старите военни традиции на Германия, другарството и най-накрая да пази отечеството срещу комунистически настъпления, които заплашват Германия от ноември 1918 г.

насам. Комунистическата революция е, безспорно, една опасност, размерите на която не могат да бъдат преценени от държави, които нямат като нас здраво организирана милионна комунистическа партия и които не са страдали като Германия от комунистическия тероризъм.

Сега за всеки е ясно, какво преследват нашите щурмови и охранителни организации. Характерът на тяхната борба и числото на жертвите, дадени от тях, говорят още по-красноречиво за това. Те дадоха досега повече от 350 жертви, загинали за спасението на отечеството и около 40 000 ранени при ръкопашни схватки, при комунистическите атентати и терора на комунистите.

Ако сега се в Женева мъчат да доказват, че щурмовите и охранителни отреди са военни организации, служейки на целите на вътрешната политика, тогава ние трябва да приемем, че като военни организации трябва да се смятат и пожарникарските отряди, гимнастическите дружества, които имат своите униформи, съюзените членове на „нощните пазачи“, които дори са въоръжени, клубовете на разни плавателни организации, с една дума всички спортни организации.

Всичките тези организации, лишени от всякакъв военен характер, далеч не представляват повод за безпокойство. Аз съм длъжен да издигна гласа си в енергичен протест срещу подобно погрешно схващане и с подобни маниери да се приписват на невъоръжените политически организации качества, които съвсем не отговарят на резервните отряди и на обучените армии при другите народи.

Подобни методи в политиката не могат да постигнат други резултати, освен да подронят в света доверието, което дължим на понятието за право и правосъдие.

От името на германското правителство и на германския народ аз имам да заявя следното: Германия е разоръжена. Тя е изпълнила всичките свои задължения, които ѝ бяха наложени от мирните договори. Тя е изпълнила тези свои задължения дори повече от това, което можеше да се очаква, повече, бих добавил, отколкото здравият разум можеше да допусне.

Германия има само една 100 000 армия, ефективът и характерът на полицейската армия са определени чрез международна конвенция.

Допълнителната полицейска служба, създадена през революционния период, има чисто политически характер. През критичните дни на революцията, тази допълнителна полиция трябваше отначало да замести – при новия режим

– една част от старите кадри на полицейските органи, които не бяха сигурни, от политическа гледна точка, че ще бъдат верни на службата си и на революцията.

Сега, когато революцията постигна своите задачи, ние нямаме вече нужда от тази допълнителна полиция; тя ще бъде окончателно разпусната преди изтичането на тази година.

Германия, прочее, има върховното право да иска, щото и другите сили да изпълнят на свой ред задълженията си по Версайския договор. Равноправието, обаче, осветено за Германия по договора от ноември 1919 г., и до сега не ѝ е признато!

Ако нашата съседка отвъд Рейн, Франция, настоява да поддържа тезата, че равноправието, признато на Германия, трябва да има като противовес гарантирането сигурността на Франция, аз ще си позволя да поставя два въпроса:

1) До сега Германия прие и изпълни всичките задължения, които ѝ се наложиха по отношение на сигурността, от Версайския договор, от пакта Келог, от арбитражните договори, от декларациите за ненападение и пр. Какви още по-конкретни уверения трябва да даде Германия?

2) Какви гаранции се дават на Германия в замяна на това, което тя изпълни? Според данните, които потвърждава и самото Общество на народите, Франция притежава в настоящия момент 3 046 военни аероплани, Белгия – 350, Полша – 700, Чехословакия – 670. Към тези данни трябва да прибавим още хиляди резервни апарати, хиляди танкове, хиляди оръдия от тежката артилерия, както и всички други способности за техническата и военна отбрана, задушливи газове и пр.

Пред така очертаващата се картина, кой има право в същност да иска гаранция за сигурност? Не е ли оправдателно за Германия да издигне гласа си пред света и да иска гаранция за своето мирно и спокойно развитие, щом като такъв тон държат нашите съседи, които са въоръжени до зъби и политически съюзени?

Германия и днес е склонна да подпише нови международни задължения за гаранция на сигурността за всички, при условие че и другите народи трябва да поемат същите задължения.

Германия е готова да премахне окончателно цялата своя военна система, да разпусне малката армия, която ѝ предвижда Версайският договор, ако и другите народи и държави пристъпят също така към едно подобно коренно разоръжаване.

Обаче ако другите държави не са съгласни да изпълнят постановленията на мирните договори, между които се предвижда и разоръжаването, в такъв случай защо Германия да няма право да настоява за

равноправието,
което ѝ признава Версайският договор?

Германското правителство вижда в предложението от Англия план една възможност да се постигне споразумение; но то има право да иска, щото никой да не може да му наложи задължението, да премахне своята съществуваща военна организация, без Германия да получи равенство в правата или най-малко качественото преимущество.

Германското правителство има право да иска, щото една промяна на германската съществуваща военна система – която въпрочем му беше наложена отвън – да стане на етапи и едновременно с мерките, които ще вземат другите държави за общото разоръжаване.

В този логичен ред на действия Германия е напълно съгласна с принципа да приеме един преходен

период от пет години, за да гарантира своята цялост,

имайки предвид, че този период е достатъчен за Германия, за да стигне до същото ниво, като другите държави.

Освен това, Германия е готова да се откаже безусловно от употреблението на нападателни оръжия, ако в даден срок и другите въоръжени народи унищожат, от тяхна страна, техните нападателни средства и ако употребяването на подобни разрушителни въоръжения бъдат за в бъдеще забранени чрез една международна конвенция.

Германия има само едно желание: да осигури своята независимост и да пази своите граници.

На нас ни е известно изявлението на френския министър на войната от м. февруари 1932 г., в което се казва, че една голяма част от френската армия, образувана само от чернокожи, може да бъде веднага използвана за вътрешни цели. Значи той смята тази армия от чернокожи като част от френската вътрешна армия.

В такъв случай конференцията за разоръжаването трябва да държи сметка за тази армия от чернокожи, като допълнителна част на френската армия. Каква логика има в твърдението на нашите съседи, които отхвърлят винаги нашето

мнение относително бригадите на чернокожите, а не престават да поставят в категорията на въоръжени сили нашите вътрешни партийни организации, които преследват изключително целите на физическото възпитание на народа и които не получават никакво военно обучение? Подобни спортни и социални организации съществуват и у другите народи и никому не минава и през ума, да им приписва военен характер. Ясно е, че всички тези обвинения имат преднамерен характер.

Още веднъж ще подчертая, че Германия е готова – в случай че се учреди международен контрол за всички държави – да сложи и тя своите организации под контрол, за да докаже пред света, че те нямат никакъв военен характер. Освен това, германското правителство няма да се противи за забраната на опасни отбранителни и нападателни средства, ако тази мярка се приложи еднакво и за другите народи и за другите държави.

Всички тези наши така формулирани искания не съдържат желание да се въоръжаваме, а израз на намерението, да се разбере нашето искрено желание, да видим разоръжаването и при другите държави.

Аз поздравявам тук още веднъж, от името на германското правителство, шефа на италианското правителство за взетата от него инициатива, да сближи в по-тясно сътрудничество четирите велики сили в Европа: Англия, Франция, Италия и Германия. Германското правителство се присъединява чистосърдечно към плана на г. Мусолини, чийто план може да послужи за здрав мост на сближение и на траен мир в Европа. В този ред на идеи и надежди германското правителство проявява най-примирителен дух, стига и другите народи да са предразположени да разрешават международните и междудържавни конфликти по миролюбив начин.

Тази нощ получих съобщение и подробности, относително предложението на президента на Съединените Щати в северна Америка, г. Рузвелт Германското правителство възприема също с чувство на благодарност това предложение. Ние сме готови да се присъединим към Америка, относно разрешението на всеобщата световна криза, защото мислим, че ако не се разреши на първо място въпроса за разоръжаването, всяко усилие за икономическото преустройство ще бъде минирано и никакви подобрения не могат да се очакват за в бъдеще.

Германското правителство е готово да вземе участие, напълно заинтересовано, в това велико дело за практическо разрешение на политическите и стопански въпроси в света. Германското правителство е дълбоко убедено – както това заявих в началото на моята декларация – че днес не може да има по-висша задача за правителствата в света от онази, да се

осигури мирът в света.

Тук трябва преди всичко да изтъкна обстоятелството, че въоръженията на Франция и на Полша не могат по никакъв начин да бъдат оправдани от някакво нашествие в техните земи. Този страх би бил оправдан, ако Германия беше въоръжена и имаше модерни нападателни оръжия. Обаче, тя няма такива; тя няма нито тежка артилерия, нито танкове, нито аероплани за бомбардировка, нито бойни газове.

Единственият народ, който може да се опасява от едно нашествие, това е Германия, германският народ, който няма никаква военна отбранителна и нападателна сила, който дори няма укрепления по границите си.

Заявявам ясно от името на германския народ, че Германия е готова да се присъедини към всяка междудържавна конвенция за ненападение, защото тя не мисли да напада никого; тя мисли и работи, именно, само за своята сигурност.

Германия ще е доволна да види изпълнено предложението на председателя Рузвелт, да види федерацията на Съединените Щати, като гарант на мира, да участва в европейските работи. Това предложение идва на време, за да успокои и окуражи всички онези, които са искрени приятели на мира. По отношение на нас, германците, ние можем да заявим, че не храним по-горещо желание от онова, да видим изцерени веднъж за винаги и затворени за вечни времена раните, създадени от световната война и от Версайския договор.

И Германия не търси други пътища, освен тези, които са предвидени от самите договори. Германското правителство желае да разреши миролюбиво всички въпроси, които са възникнали между него и другите правителства. То знае, че всяка военна акция за сега в Европа, даже и в случай на пълен успех, не може да оправдае жертвите, които ще се дадат и в човешки загуби и в материални щети.

Германското правителство и германският народ не могат да сложат подписа си под един документ, който увековечава падението на Германия. Усилията в тази посока отвън, които са равностойни на заплашване, не могат да произведат никакъв ефект над правителството и народа. Отвън могат да си правят илюзии, че може да се упражни насилие върху Германия, потъпквайки всяко право и морал, а съвсем е изключено, че едно подобно деяние на насилие може да се потвърди с нашия подпис.

Кампанията, която се води в чуждестранната преса и чрез официални речи, както и заплашванията със „санкции“ против нас, са явления, за които трябва да се съжалева. Това ни дава още веднъж и още повече кураж, като установяваме, че

тази кампания е мобилизирана от тъмни сили и средства против нашето повелително решение, да искаме всеобщото разоръжаване и изпълнение на договорите. Тази кампания ще постигне тъкмо обратните резултати, именно, като изхвърли във от зачитане, морално и материално, самите договори. Пък дори и в такъв случай, по вина на нашите противници, които сами не зачитат договорите, Германия няма да престане да предявява своите миролюбиви претенции.

Отговорността за политическите и стопански последствия, за хаоса в Европа тогава ще падне върху онези народи и държави, които са избрали подобни жестоки системи, за да се борят и да унижават един народ, който не е направил нищо лошо на другите.

Едно подобно усилие и всеки последващ опит, да се наложи така грубо на Германия един диктат, който е резултат на мнозинствено решение и който въпреки това, съдържа в основите си елементи, които издават неговия смисъл и вероятностите на едно по-еластично тълкуване, е насилие, диктувано от намерението на нашите противници, да ни отдалечат от общите разисквания в конференциите.

Германският народ притежава днес достатъчно характер и воля, за да не се остави да бъде повече увлечен, както през миналите режими и да даде своето съдействие на другите народи. За голямо негово щастие и за съжаление – бих казал – за другите – той ще бъде принуден да избегне възможните последствия от едно подобно състояние на нещата. За нас е невъзможно да продължаваме по-нататък да се числим

към Обществото на народите, щом като нас ни смятат като народ от второстепенна категория и щом по този начин се уронва името на германския народ.

Германското правителство и германският народ имат ясна представа и пълно съзнание за размерите на това печално състояние.

В продължение на много години Германия трябваше да изразходва големи усилия, за да се предпази от методите на нейните противници, методи, които докараха печалните политически и стопански резултати, които са всеобщо известни.

Ако нашите противници продължават още да следват пътя, по който вървяха до сега и да прилагат методите, с които си служеха и си служат понастоящем, не може да се съмняваме, че ще настъпят фатални последици.

След илюзорните политически успехи на известни народи от фронта на нашите противници няма да закъснеят да се появят икономически, а следователно и политически катастрофи, които ще повлекат всички ни към пропагната.

Ние мислим, че на нас, на германското правителство, на нас се налага върховният дълг да предотвратим такива катастрофи.

Нищо не беше предприето до сега от другите, за да се предотвратят злините. От всякъде по света ни се отправят укори и ни се казва, че светът е съчувствал на Германия през време на миналите режими; ние можем спокойно да отговорим, че ние изпитваме това сега на плещите си и целият германски народ разбра, каква стойности представляваха тези съчувствия към Германия.

Последствието е на лице:

Милиони животи са съсипани, цели професионални организации разорени, милиони безработни, една страшна мизерия е заляла страната ни и аз мога да дам хиляди доказателства за това, но достатъчно е, да приведа само един пример, за да открия една част от завесата, зад която се разиграва трагедията на германския народ.

Ето това доказателство:

От момента, в който се подписа мирния договор във Версай, вместо той да бъде крайъгълния камък за мира и за нова ера на света; вместо този договор да донесе щастие и напредъка на народите; вместо да излекува тежките рани от убийствената война, – от този момент в Германия има 224 000 души, които обзети от отчаяние и мизерия, посегнаха доброволно да сложат край на живота си!

Между тези нещастници се намират мъже, жени, старци и деца!

Душите на тези жертви днес се издигат като сенки в мрака на новото време и отправят обвинения срещу духа и изпълнението на един договор, от който цивилизацията, Германия и останалите народи очакваха съвсем други последствия, съвсем други блага и надежди.

Дано останалите народи по света разберат непоколебимата воля, която се заражда в Германия и нейното заветно желание, да сложи край на един период, препълнен с човешки прегрешения, както и нейните лоялни усилия, да открие пътя на истинското и миролюбиво разбирателство между всички народи върху началата на равноправието.

След тази реч на канцлера, председателят на Райхстага, Херман Гьоринг, прочете кратка резолюция, в която се казва, че Райхстагът и германският народ застават зад правителството и одобряват неговата политика.

Дадена на гласуване, тази резолюция – която всички народни представители, включително социалдемократи, центърът и пр., изслушват на крака – произведе вихрено възхищение в целия Райхстаг и в публиката, а новината се предаде като светкавица извън пределите на парламента и за няколко минути тя обиколи света.

Адолф Хитлер, канцлер на Германия, пред държавните наместници.

**(Реч, произнесена в двореца на райхсканцлера на 6 юли 1933
година)**

Политическите партии са окончателно премахнати; това е един резултат и едно историческо събитие, значението и важността, на което не са още достатъчно втълпени в съзнанието на всички.

На нас ни предстои да премахнем и последните останки от демокрацията, особено избирателните методи и мнозинствените решения, които още преобладават в обществените дела на общините, в стопанските и трудови организации и ние трябва да приложим навсякъде принципа на личната отговорност.

Външно ние вече имаме властта и силата; сега трябва да последва вътрешното възпитание на гражданите.

Трябва да се пазим от бързи и формални решения от днес за утре; от тях не можем да очакваме положителни резултати. Хората са склонни много по-лесно да отклонят външната форма, според техните умствени схващания.

Не трябва да се извършват промени, ако не разполагаме с лица, способни да оправдаят тези промени. В света са станали повече революции, които са успели на пръв план, отколкото революции, които след като са успели, са затвърдили своето дело и тогава чак са се смятали за завършени.

Революцията не трябва да бъде продължително състояние в живота на народите; тя не трябва дълго време да възбужда духовете на един народ. Буйният порой на всяка революция трябва да се сведе в тихите течения на постепенното развитие. За тази цел гражданското възпитание на народа, се явява като най-главната задача.

Сегашното състояние на хората трябва да бъде подобро и по пътя на тези усилия те трябва систематически да бъдат посвещавани в националсоциалистическите концепции за държавата.

Вие не трябва да уволнявате един народно-стопански деятел, ако той е добър икономист, макар и да не е националсоциалист; такъв народно-стопански деятел не трябва да бъде махнат, ако националсоциалистът, който ще го замести, е невежа по стопанските въпроси.

В областта на народното стопанство едничката мярка е способността.

Задачите на националсоциализма са да осигури развитието на нашия народ. Но ние не трябва да търсим постоянно случаи, за да видим, дали няма още някоя област в държавното управление, която да не е била революционизирана. Нашият дълг ни налага да си осигурим, една след друга, всичките позиции на държавното управление и да заемем тези позиции с достойнство. За тази цел ние трябва да ориентираме нашите последователи към перспективата на дългогодишна работа и винаги и да разчитаме, че за това са нужни големи периоди в етапите на нашето превъзможване. С чисто обобщаване на теориите ние няма да дадем хляб на работниците. Историята няма да ни преценява по това, че сме уволнили или пратили в затвора най-голямо число стопански дейатели, които са се оказали вредни, а ще ни цени по нашите успехи, да създадем работа.

Днес ние притежаваме силата, която ни позволява да се наложим навсякъде.

Това означава, че ние трябва да заместим уволнените с по-способни хора. Стопанските дейатели трябва да бъдат избирани по техните способности и на нас ни предстои да поддържаме в добър ред сложния апарат на народното стопанство. Ние не ще премахнем безработицата с комисии, с организации и всевъзможни икономически теории.

За сега е важно да осигурим прехраната на пет милиона безработни, а не да изработваме програми и да се губим в спекулациите на идеите. Народното стопанство е жив организъм, който не може да се промени изведнъж по наш вкус и по наше желание. То се подчинява на прости и основни закони, които са дълбоко вкоренени в природата на всеки човек.

Носителите на умствената отрова, която те се мъчат да влеят в народната икономика, застрашават и държава, и народ. Не трябва да пренебрегваме практическите опити на другите, поради това че те не са съгласни с нашите идеи.

Ако ние се представим пред народа с проекти за реформи, трябва същевременно да покажем, че разбираме положението и че сме в състояние да го управляваме.

Нашата длъжност се заключава в тези думи: работа, работа и пак работа!

От успеха на нашата програма за създаване на работа, ще зависи, колко голям ще бъде нашият авторитет. Тази програма не е изработена, за да ни даде възможност да правим големи жестове, но да поддържаме живота на германския народ. Идеите, които са в основата на нашия план на творчество, не ни заставят

да действаме безсмислено и да разрушаваме всичко; напротив, на нас ни се налага повелителния дълг, да прилагаме с разум и предпазливост нашите схващания, Времето ще ни позволи да затвърдим нашата власт, която ще се крепи главно върху здрави икономически основи.

На държавните наместници предстои да работят и бдят строго – под страх на отговорност – щото всички организации и партийни фактори да не си присвояват права, които те нямат и които принадлежат само на правителството, да уволняват този или онзи и на тяхно място да назначават други лица, когато това е във властта на правителството или на министъра на народното стопанство, когато се отнася до неговото ведомство.

Партията днес е станала държава. Могъществото е в държавната власт.

Трябва да се попречи, щото притегателният център на германския живот или на отделни организации да бъде изместен от инициативи, произлизащи от държавата.

Няма вече място за инициативи или власт на отделни провинции на Райха; германският народ е обединен и под закрилата на силна държавна власт.

Заклучителната реч на Хитлер на партийния събор в Нюрнберг, септември 1933 г.

Само след няколко часа и големият конгрес на партията ще бъде закрит. Влак след влак ще потеглят през нощта към всички краища на Райха. Всеки ще се върне пак на своята работа: един на нивата, друг във фабриката, трети в кантората; борбата за живот ще ги обхване пак, но нищо не ще може да изтрие спомена от преживяните дни.

Някои, които не са могли да схванат същността на нашето движение, защото не са го разбрали добре, ще си зададат, може би, следните въпроси:

- 1) Защо се свиква този конгрес? и
- 2) Защо трябваше хората да дойдат тук? Защо трябваше тези хора да направят това дълго пътуване, само за да маршируват някъде, да спят на лагер в палатки, да се хранят с обикновена храна и за всичко това да не получат никакво парично възнаграждение? Как е възможно това?

Този въпрос, драги съпартийци, си поставих и аз самия, преди да започна това дело. Още тогава аз се запитах: може ли да се изисква това от германския народ? Един много важен въпрос не защото от неговия отговор зависи основаването на една партия, на възможността или невъзможността, да се извика на живот едно движение, но защото от този отговор зависи съдбата на целия германски народ!

Ако на този въпрос би се отговорило с *не*, тогава всеки опит за възраждането на немския народ би бил напразен. Ако съществуваше, обаче, вярата, че ще се отговори с *да*, тогава трябваше да се предприеме това смело дело!

Ако от дълги години, при каквито и условия и обстоятелства да съм се борил, аз съм вярвал в победата на националсоциалистическото движение, то е било само благодарение на моето твърдо убеждение, създадено след дълги и основни проучвания на законите за живота и прогреса.

Моите политически противници пропуснаха да направят това.

Ако аз сега, след победата изказвам тези мисли публично, а не както до сега само пред политическите водачи, то правя това по две причини.

Първо, тези мисли сега могат да се узнаят спокойно и от нашите противници. И второ, хората от нашето движение трябва да схванат и научат

тези познания, като един постоянен дълг за в бъдеще, никога да не ги забравят и постоянно да ги следват!

В природата нищо не става случайно, а всичко се подчинява на определени закони. Това, което за човека изглежда необосновано, в същност е непонятно за него. Всяко развитие върви според закона на причините и действието. Тъй като действието се възприема най-първо чрез зрението и чувствата, то повечето хората обръщат внимание само на него. Страхът пред търсенето и намирането на причините се крие дълбоко в кръвта на човека, особено тогава, когато неговото разстроено „аз“ предчувства, чрез откриването на известни причини, неприятни, задължаващи го познания. Винаги са неприятни онези истини, които откриват и осъждат порока, заседнал в човешката природа. Това, което противоречи на ленивата привичка, на удобствата на всекидневния живот, това, което приятелите не разбират, а съседите нервира, това, което пречи на ленивото спокойствие, това именно, човек и не иска да търси. А една болест може да се излекува само тогава, когато се пояснят всичките ѝ причини. Само тогава могат да станат понятни вътрешните преливания и произшествия в живота на един народ, когато загадъчното в устройството на този народ престане да бъде тайна.

Всеки народ, попаднал веднъж по наклонена плоскост, може да отиде до края на пропастта, ако на време не обърне внимание на причините, които са го тласнали в тази посока. Дали той ще направи това съзнателно чрез разума или несъзнателно чрез инстинкта – то е все едно. Щастлив е този народ, който все още притежава своя природен инстинкт, защото той ще бъде неговият спасител. Нещастен е този народ, който смята, че неговият инстинкт му е непотребен.

За да разберем болките на един народ, най-напред е нужно да изучим неговото устройство.

Почти всички народи в света представляват една смесица от различни расови елементи. Тези пра-елементи са носители на различни една от друга способности. Само в най-примитивните функции на живота съществува еднаквост за всички хора. От тук нататък, обаче, започват да се отличават едни от други: тяхното същество, техните предразположения, техните способности.

Различията между расите са, както външно, така и вътрешно, разбира се, понякога доста големи. Разстоянието между най-нискостоящата човешка раса до най-културната е по-голямо, отколкото това между най-низката човешка раса до най-високостоящата порода на маймуните.

Ако да не бяха съществували на света някои човешки раси, които на времето си да не бяха създали свой културен образ, то и сега, може би, не би могло въобще и да става въпрос за каквато и да е култура. Нито климатът, нито възпитанието,

са отговорни за това, а самият човек, който е бил надарен от провидението с тези способности.

Ако с тези културни способности са били надарени известни раси, то и тяхното практическо изпълнение е следвало само при известни, способстващи за това обстоятелства. Човекът като отделно същество – все едно, каквито и големи способности и сили да притежава – е неспособен да достигне по-високи постижения до тогава, до когато той не ще има в помощ и служба силите на много други, които, събрани заедно, да служат на една идея, на една воля, на едно дело. Ако хвърлим поглед в природата, ще видим, че членовете на една и съща раса са не само физически сходни, но и духовно. Тази сходност е най-голямата пречка за образуването на една по-висока работна съвкупност. Защото ако смятаме, че всяка по-висока култура дължи своя образ на една задружна, обща работа, то става ясно, че едно множество от индивиди ще трябва да пожертва индивидуалната си свобода и да се подчини на волята на един.

При все че разумът сам ни съветва за това, то в действителност е трудно да се изясни между равните, защо волята на един трябва да се издигне над всички други в даденото множество. Двете понятия: „заповед“ и „подчинение“ получават свършено друг смисъл в момента, когато хора с различни способности се сблъскват и тогава чрез по-силната част се създава една обща прицелна връзка. В най-примитивния смисъл на думата, това заповядване и подчинение се извършва вече в момента, когато човек налага господството си над животните, като ги откъсва от досегашния им живот и ги присъединява към своя процес на живот, без да иска и да знае, дали животното е съгласно с това или не. Много по-рано, преди това, човекът е вършил същото и със своите подобни. По-високостоящата раса – в организационно отношение – подчинява една по-нискостояща, и по този начин се поддържа една връзка между две нееднакво стоящи раси.

Така, най-напред се започва подчинението на едно множество от хора на волята на едно малцинство, ръководимо просто от правото на по-силния, от едно право, на което се подчинява всичко в природата, защото се счита за разумно. Както дивият мустанг не се подчинява доброволно и с радост на човека, точно така се чувства и един народ, подчинен под властта на друг, макар че много често след дълго развитие, това насилие се преобръща в благодеяние за всички. Чрез взаимните търкания, различните раси са се преоформили в едно същество, което е послужило като основа на организацията. За да се достигне до тук, пак е било необходимо подчинението на волята и дейността на множеството под волята и дейността на един! И колкото повече хората откриват в това тясно сливане своята работоспособност и сила, толкова повече признават не само неговата целесъобразност, но и неговата необходимост. Арийската култура със своята обширност и значение също се е издигнала по този начин; арийската раса не е

могла да живее отделно, за себе си, тя не е могла да избегне, като всички други раси, да не влезе в една жива връзка с тях. Не в смисъл на едно кръвно смешение, а в смисъл на една съвкупна организация!

И това, което победените са изпитали най-напред като насилие, после е станало за тях благодат. Постепенно и несъзнателно народът-победител е стигнал до съзнанието, да смята своето владичество не като своеволие, а като благороден разум.

Способността да подчиняват другите, им е дадена от провидението, не да изтезават безмилостно подчинените, а напротив, използвайки способността и силата на другите, да създадат за всички приятна, здрава връзка и полезно съществуване.

Щом този процес на народно и държавно устройство е завършен, с него заедно ще свърши и комунистическия век за човечеството. Защото комунизмът не е по-висша степен на развитие, а е най-примитивната начална форма.

Хора със свършено еднаква същност и вид и при това с еднакви способности, ще бъдат еднакви и в своята производителност. Това предположение се оправдава при народите от една и съща раса. Ако приемем това предположение, ще стигнем до заключението, че резултатът от дейността на такива индивиди ще отговаря само на общото развитие на всички. Но тъй като, както вече споменах, трудно става подчинението на еднаквите личности под волята на един, то и по-висока производителност в живота не би била възможна. Всичко ще остане да се развива на по-примитивна степен, отговаряща на посредственото развитие на всички. При това положение понятието за собственост губи своя вътрешен смисъл, тъй като общият резултат е създадените еднакви способности и още в самото начало е еднакво разпределен. При едно такова по-примитивно състояние, комунизмът има своя смисъл на съществуване. Обаче когато се срещат заедно индивиди с различни способности, то и тяхната дейност ще бъде различна, т. е. една качествено по-високостояща раса ще допринесе повече за общия резултат, отколкото качествено по-нискостоящата.

А от тук следва, че с оглед на работата, която всеки създава, ще получи и своя дял от общия резултат.

Принципът за частната собственост е неразделно свързан със самия човек, с неговите способности и неговата производителност. Ако хората, които са надарени с различни способности, дават и различни резултати по отношение на своя частен стопански живот, то колко повече важи тяхното различие по отношение държавното устройство и управление! Голямо заблуждение е да се смята, че всички могат да вземат участие в управлението на една държава. Когато

ние виждаме, че не всичките членове на едно стопанство са способни на еднаква дейност, че не всички хора са надарени с еднакви способности, то толкова по-малко те могат да бъдат в положение да управляват общо една държава!

Общото управление на народните богатства чрез всички е затова невъзможно, защото не всички вземат равномерно участие в създаването на тези богатства. Общото управление на държавата чрез всички е още по-малко възможно, тъй като държавата дължи своето съществуване само на една известна част, която води кормилото на нейното управление и в ръцете, на която това кормило трябва да остане.

Това определение е нито несправедливо, нито жестоко, това е само истината.

Нека си поясним, дали образуването на един народ, да кажем на германския народ и на германската държава, дали това е дело на общата воля на всички германци или не. Ще отговорим ясно:

Германският народ се е образувал по същия начин, по който са се образували всички културни народи в света. Една малка раса, надарена с културни и организационни способности, е побеждавала – в продължение на много столетия – други народи, които отчасти е поглъщала, отчасти свързвала със себе си. Всичките различни части от нашия народ са принесли и различни способности в общия съюз. Този съюз е създаден само от едно единствено народно и държавно ядро. Този основен народ е наложил своя език, естествено не без заимствания от езика на подчинените; съдбата на единия народ става постепенно съдба на всичките, докато накрая всички се претопят в едно цяло. Победители и победени са се превърнали в един народ.

Това е днешният наш германски народ. И такъв, какъвто е той днес, ние го обичаме и държим за него. Неговата хилядолетна история, със своите често така различни черти, ни е станала скъпа. Така голяма е тази общност, че ние се чувстваме щастливи и се радваме на всеки принос в нейна полза.

Ние не търсим да узнаем, кому трябва да благодарим за музикалните способности на нашия народ или за неговите технически дарби, за изкуството въобще, за смелия ум на мислителя. Ние не търсим да узнаем, от къде идват нашите писатели, нашите философи, държавни мъже или пълководци. И ако ние правим понякога проучвания върху това, то не е, за да ги ценим повече, а просто, за да знаем, от кой вид са корените, от които германският народ извлича своите способности. Ние сме станали така крепко една цялост, че нас ни изпълва само едно желание, а именно, всичките съставни части на нашия народ да допринесат най-добрия свой дял за преобразуването на нашия общ национален

живот. И ние ще бъдем щастливи за това. Наша грижа ще бъде да вземем по-нататък под закрила всичко, което е дадено за обща полза. Защото само музикално надареният народ може да твори в царството на тоновете. Но той трябва да се грижи винаги да уголемява и разработва това наследство.

Ние не вадим заключение от расовата особеност за способностите, а напротив, от способностите заключаваме за расата. Значи, не е нужно да открием най-напред музикално надарените хора като раса, за да им поверим грижата за музиката, а музиката открива расата, в която се намират способностите.

Животът поставя на всеки отделен човек въпроса, в деня на неговия избор на професия, според неговия произход. Всички индивиди на един народ получават познания върху различните функции на живота. Но всяка функция пробужда само в една част от тях едно особено внимание, един отзвук.

Колко често се извършват грешки при избирането на професия, по едни или други причини. Онова, което не се нрави на хилядите, се нрави на стотиците; онова, което при стотиците не пробужда никакъв интерес, пробужда такъв сред единиците, защото това е резултат от наследственото предразположение.

Народът трябва да се научи винаги да се вслушва в гласа на наследственото предразположение, защото то действително ще му донесе нещо истинско, на което да може да се отдаде със страстна настойчивост и вродени дарби.

Така, както ние не бихме изпитвали завист към тази или онази област на живота, в която боравят хората, родени за нея, т. е. надарени от природата с праспособности, също така не трябва да гледаме със завист и на онези, които са повикани да вложат своите способности в ръководене на народа, в неговия политически живот.

Както музикално ненадареният не се чувства ни най-малко оскърбен, че не може да се занимава с музика или да дирижира оркестър, или пък да управлява музикално предприятие, – а това се върши от музикално надарения, – така също и в останалите области на живота никой не трябва да желае да заеме място, което не отговаря на способностите му.

Като изхождаме от признанието, че всяко създадено нещо може да се задържи само чрез същата сила, която го е създала, то идваме до заключение, че и народното и държавното тяло може да бъде поддържано само от онези сили, които го образуват и които, чрез организационните си способности, са го поставили в ред.

Тези, които обичат своя народ и желаят неговото процъфтяване, трябва да се мъчат с всички сили да подкрепят неговите даровити синове.

И ако някога политическото ръководство попадне в други ръце, вместо в тези, които в продължение на дълго време са създали и ръководили народа, ще дойде пак момент, в който тези неспособни ръководители по един или друг начин ще се откажат от ръководството.

Ние обичаме нашия народ такъв, какъвто си е; ние обичаме неговата външна и вътрешна култура и богатство, и не желаем, щото той, заради тези негодни ръководители, да изгуби съществуването си.

В момента, в който гражданството, като ново съсловие в живота, изяви претенции, да застане като политически ръководител на народа и стане такъв, дотогавашното мъдро ръководене и разумно организационно развитие се прекъсва в най-важните му области.

Защото немското гражданство, като обща субстанция, беше продукт на един отбор от много повече стопански, отколкото политически функции. Либералистичният век прокара мащаба на парите и богатството и така се даде на гражданството известна цена, отговаряща на неговото вътрешно и външно съдържание. Това, че много от членовете на тази класа се показаха способни да работят и в други не материалистични области, не показва, че и цялото гражданство може да върши това. То е въпрос повече на наследствените расови способности.

Тези способности, обаче, нямат нищо общо с понятието гражданство. Защото за да може някой да принадлежи към тази обществена класа, достатъчно е само едно щастливо развито стопанско предразположение. В никакъв случай, обаче героическите качества са решителни и ценни за членовете на тази класа. Тъй като стопанският живот има повече негероически черти, отколкото героически, то и германското гражданство беше и е, именно, стопанско, много по-малко героическо. Затова и гражданските партии бяха, повече или по-малко, отражение на това душевно схващане.

Народът сам много добре почувства това. Това е наистина едно знаменателно явление. Понеже народът е произлязъл от различни расови ядра, то постепенно всеки се е научил да понася другите. Не само при предположението, че всеки остава в своята област. А това значи: народът понася само тогава музиката, когато тя се изпълнява добре, т. е., когато се упражнява само от тази част на населението, която е родена за нея. Той понася само онези механици, които разбират от работата си и слава и хвала Богу, – само онези политици, на челото, на които е отбелязана звездата за тази професия.

Целият наш живот протича между ръководство и подчинение. Колкото по-високо се въздига развитието на един народ, толкова по-сложен става неговият живот. Отделният човек никъде вече не остава господар на себе си. Неговото цяло съществуване се определя с оглед към другите. Навсякъде той бива ръководен и затова постоянно трябва да се подчинява. Времето за неговия сън, времето за неговата работа се диктува от една чужда воля. И работата, която той започва сутрин, върви по релси, които други са поставили, а съвсем други надзирават. Само в неговите младини му стои открита възможността – кой влак да избере, за да се качи в него. Но от момента, в който той е заел мястото си, доверява ръководството на своя живот вече в ръцете на други. И при това, разбира се, той ще трябва сам да подчини своята свобода, нещо, което той трябва доброволно и търпеливо да понася. Но и ръководството в която и да е област ще бъде признато само тогава, когато се види, че то е израз на истинско призвание и добре проявено. Ръководеният познава това не само по работата, но просто го усеща и от самото поведение на ръководителя.

Детето в училището чувства инстинктивно призвания учител. На призвания то се подчинява доброволно и с радост; срещу непризвания то проявява своето недоволство. Народът изпитва чрез съпротива във всички области способността на ръководството. Най-вече в областта на политиката. И наистина, ясно е, че политическото управление на една народна съвкупност може да бъде разумно само тогава, когато е поверено в ръцете на онези съставлящи го части, които са предприели неговото усъвършенстване. Така, както всеки полк се чувства изоставен, вътрешно загрижен, нещастен, ако неговите командири се окажат некадърни, така също хората с право се чувстват измамени, когато виждат, че това, което се е създало в течение на векове, трябва да пропадне само благодарение на тази отговорна част от съвкупността, която се е оказала неспособна да води кормилото на управлението. В момента, когато германското гражданство изяви претенции да застане на чело на политическото ръководство, то и за водачи на народа се явиха хора, некадърни да изпълнят мисията си.

И народът осъзна това и инстинктивно се отвърна от тях. Много ясно: една чужда раса може да се осмели чрез примитивни названия да разкъса една стара грапавина в средата на народа, за да организира по пролетарски метод тези, които – по липса на свои истински, родени водачи – бяха останали без политическо ръководство.

Така стана ясно също, че методите и начините, годни за стопанския живот, с които си послужи гражданството в политиката, са съвсем неподходящи за последната. По този начин гражданството изпадна в големи противоречия в политиката. Ако гражданството застане върху съвсем неpolitическо становище, относно личната собственост, то създамата се сред народа опозиция, която беше и е днес още политически неспособна, намери в комунизма най-примитивната

форма на онова тъмно праисторическо време, своя образ на живот. Не случайно, значи, комунизмът докара, чрез своята пропаганда и ръководство, един упадък, един регрес във всичките области на културата.

Също така дойде и неизбежното пропадане на политиката на гражданството, на това гражданство, което показва, че наистина е лишено от всяко наследствено предразположение и от политически способности, на това гражданство, което поиска да управлява с помощта на марксизма. Всеки опит, да се осигури едно ново ръководство за германския народ от средата на гражданството, се оказа – все по споменатите вече причини – за негоден.

Въпросът, който се повдигна през 1918 г. след катастрофата, беше следния:

Дали съществува още в достатъчно голямо ядро онази расова част от нашия народ, която обедини различните расови елементи в едно цяло и създаде целокупния германски народ и като такава, само тя единствена е способна да ръководи по-нататъшните съдбини на народа и второ, дали ще се сполучи да се намери тази част, за да ѝ се повери пак ръководството на народа.

И така, за всички стана ясно, че хората, които са надарени и така нужни за стопанския и финансов живот на страната, трябва да си останат на своето място, а за политически ръководители на страната трябва да се потърсят тези с вътрешно предразположение и способности за такива, пък от каквито ще съсловия и професии да произхождат. Тези хора трябваше да се потърсят и намерят. Тази беше поставената задача.

Такава е същността на едно социалистическо действие, защото когато аз се потрудя да потърся за всяка функция от живота надарения, родения за нея, като го натоваря с отговорността на ръководство, без оглед на неговият досегашен стопански и обществен произход, аз действам в интереса на всички.

Ако думата социализъм трябваше да има някакъв смисъл, той е само следният: с желязна справедливост да се постави всеки на това място, което отговаря на неговите способности, в полза на целокупността. Този принцип е крайно справедлив, защото е логичен и разумен. Той е приложим във всички функции на живота и следователно и в политиката, и във върховното управление на един народ.

Тук се явява само въпросът: кой е методът, чрез който може да се намерят тези хора, които да могат да бъдат заместници и наследници на някогашните първосъздатели на нашата народна общност. Има само една възможност за това: не може за способностите да се съди от расата, а напротив, от способностите – за расата.

Определяне на способността може да стане само по следния признак: какъв вид реакция става при отделния човек от една новопровъзгласена идея. Този е най-безпогрешният метод, да се търсят и намират хора, тъй като всеки може да чува само онзи определен звук, който намира отзвук в неговото съзнание.

Ако се започне да се прогласява, например, едно движение, идеите и целите, на което да бъдат користолюбиви, то всички егоисти ще станат негови последователи. Ако се прогласява, например страхливото подчинение, – всички страхливци ще отидат там. Ако се издигнат в идеали кражбата и опустошението, целият развален свят ще се събере в съюз. Там, където се мисли и говори за собственост и гешефти, там пък се събират всички привърженици на една стопанска партия. Изисква ли се смелост и храброст, жертви и вяност, вяра и героизъм, там ще се събере само онази част от народа, която притежава, именно, тези добродетели. А последните са били във всички времена факторът, който твори историята.

Образуването на народите и държавите, както и тяхното закрепване като такива, е съдържанието и на самата им история. Така, аз през 1919 година съставих една програма и изразих една тенденция, с които съзнателно ударих в лицето пацифисткия демократически свят. Намираха ли се още сред нашия народ хора от този вид, то победата беше сигурна. Фанатизмът на решителността и делото трябваше да привлекат сродни нему хора. И тези хора, които притежаваха такива качества, трябваше един ден да последват гласа на своята кръв, на своето вътрешно същество и да се присъединят към това движение. То можеше да продължи пет или десет, или пък двадесет години, но постепенно щеше да се яви в държавата на демокрацията – държавата на авторитета в царството на жалката безпринципност – ядрото на фанатичното отдаване и безогледната решителност.

Една единствена опасност можеше да се яви против това развитие: ако противникът узнаеше принципа и прогледнеше ясно в тези мисли и започне да избягва всяко съпротивление, или ако той още в началото унищожи с бруталност първия зародиш на това движение. Не се случи нито едното, нито другото. Това време беше лишено, както от решителност и изпълнение, така също и от нерви и разум, за да може така или иначе да се действа. И когато, вместо да се направи това, се започна едно принципно преследване на младото движение, последното се почувства даже подпомогнато, за да извърши по един най-щастлив и естествен начин процеса на подбора.

От тук нататък беше вече само въпрос на време, кога ръководството на народа ще мине в наши ръце. Така, аз можах да чакам цели години, именно, цели 14 години, все повече преизпълнен от съзнанието, че и нашият час най-после ще дойде. През тези години нашето движение привлече, като магнит, най-добрите

сили от народа при себе си, от всичките класи, съсловия и професии. Ние доказахме, че едно грамадно множество може да се ръководи отлично, може да се организира прекрасно, а често пъти една група от осем души не може да проявява никакъв ред. Видя се също, че водачите са произлезли от селските колиби и работническите къщурки, като родени вождове.

Най-забележителното при пропагандирането на нашата идея беше това, че нейните вълни се разляха по цялата страна и стихийно обхванаха мъже, юноши и жени в своите кръгове. Когато политиците поискаха да узнаят нашата програма, те не знаеха, че вече стотици хиляди бяха последователи на нашето движение, чисто и просто, защото идеите на последните отговаряха на вътрешните чувства, на вътрешните заветни идеали на това движение. Така дойдоха при нас занаятчиите, земледелците, работниците, студентите, внезапно обхванати от чувството – „ние всички принадлежим на това движение“ – че там е тяхното място, там, в борбата за спасение на народа.

Така може да се постигне класовото помирение. Хората получават едно ново достойнство, не според мащаба на либералните мислители, а според този на самата си природа.

И когато противникът вярваше, че може да спъва чрез терор това движение, той, напротив, го поощряваше. Думите на Ницше, че един силен противоудар прави силния човек още по силен, тук хилядократно намира своето потвърждение. Всеки удар удвои упорството, всяко преследване засили решителността и това, което наистина отпадна в своето отстъпничество, съставляваше истинско щастие за движението.

Народът почувства постепенно създаването на ново политическо ръководство и се отдаде на него все повече и повече, защото разбра и схвана, че в него се намира онази сила, която някога създаде народа, единен и целокупен.

Същият този народ, обаче, който в либералната епоха живееше, заедно със своите ръководители, във вечни безредия, застана сега като един човек зад новите си ръководители. Чудото, в което нашите противници не искаха никога да повярват, стана действителност.

По време на четиринадесетгодишната борба сред нашия народ се извърши едно разумно разпределение. От 45 милиона възрастни хора, три милиона се организираха като ядро и пионери за политическото ръководство на народа. Днес към нас се присъедини едно грамадно мнозинство от германския народ. В ръцете на това ядро германският народ повери напълно своята съдба, своята участ.

Националсоциалистическото движение пое едно тържествено обещание:

То се задължава да запази за винаги това ядро, което е определено да гарантира стабилността и управлението на Германия. Националсоциалистическото движение ще се погрижи, чрез един гениален метод, да допълня избора, който да не изменя никога на вътрешното естество и на интересите на нашия народ. То ще се старае да следи, щото не мнозинството от тава ядро да бъде решаващо, а онези, които най-вече са проникнати от идеята за вътрешното достойнство и еднородност. То ще помни винаги, че подборът и в бъдеще ще следва същите здрави принципи, които са ни завещани от миналото. Това насилие, което по-рано противникът прилагаше върху нас, ние трябва да заменим сега и за в бъдеще с нашата собствена воля. Ние не трябва да се страхуваме, ако трябва да отстраним от нашите редове онези, които по дума и убеждение не ни принадлежат.

С течение на времето ние трябва да направим още по-трудни условията за приемане на нови членове, а не да ги смекчим или отслабим. Най-главното: никога това ядро не трябва да забравя да търси своите приемници измежду целия народ. То трябва постоянно да ръководи целокупния народ, според своите принципи. Само чрез тази постоянна работа ще се създаде истински вътрешен съюз, а чрез него ще се даде възможност да се открият и приемниците между самия народ. Ръководното тяло на партията ще направи престъпление към себе си и народа, ако наистина не потърси и не зачита родените политически гении. Защото такъв един гений най-после ще намери поле за своята деятелност, пък ако ще било и като спартакист – организатор на робите. Роденият гений никога не ще остане докрай подчинен на негодно управление. Неговото самочувствие ще почне постепенно да се противи на такова подчинение. Народът, обаче, има правото да изисква, щото в областта на политиката, както и във всички други области на обществения живот, да се вземат под внимание най-способните негови синове.

Ако се изгради една такава силна, ръководна йерархия, то тя ще може спокойно и сигурно да ръководи кормилото на народа.

Вие, господа, гаулайтери и водачи на СА, заедно с всички други функционери, сте отговорни за това пред мен и пред движението; вие трябва да разясните тези познания на всички и да ги направите действителност. Нашият живот на земята преминава, а нашата безсмъртност живее само в силата на принципите, които ние внасяме в живота на нашия народ. Настоящото не може да ни даде повече любов и вяроност, с които народът ни надари така скъпо. Бъдещето, обаче, ще ни мери с онази мярка, с която ние сега мислим и работим за него; нека Господ ни запази от онези грешки, които лежат в човешкото себелюбие и с резултат от успехите на настоящето, без да се мисли за

последствията в бъдещето. Докато ние грижливо работим за съдбата на нашия скъп народ, в същото време ние помагаме и на другите народи да се запазят от напасти, които преминават от раса в раса, от народ в народ.

Ако един народ от западна или средна Европа беше попаднал под болшевизма, то тази отрова щеше да премине и по-нататък, – при другите и щеше да опустоши най-старата и най-културна област на земното кълбо.

Когато Германия се реши да поведе борба против болшевизма, тя знаеше, че изпълнява, както много често в своята история, една наистина европейска мисия.

Край.

Всички права за българското издание запазени.

Издание на преводача.